اولین روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.rouzegaremadan.ir

سه شنبه • ۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲۸ شوال ۱۴۴۵ • ۷ مه ۲۰۲۴ • سال هفتم • شماره ۱۲۹۹ • ۸صفحه • قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

معادن زغال‌سنگ در آستانه تعطیلی

صنعت زغال‌سنگ در سال گذشته روزهای خوبی را پشت‌سر نگذاشت. روند تولید در این صنعت با کاستی‌ها و مشکلات متعددی همراه بود که به‌شکل افت تولید نمایان شد. براساس برآوردهای کلی پیش‌بینی می‌شود که میزان تولید زغال خام کشور در سال ۱۴۰۲ در مقایسه با میزان تولید این محصول در سال ۱۴۰۱، حدود ۱۵ درصد کاهش داشته است.

۴

تدوین سند راهبردی تولید فولاد سبز

طیب نیا، مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه اصفهان از تدوین سند راهبردی تولید فولاد سبز در این شرکت خبر داد.

محمد یاسر طیب نیا گفت : این سند پنج ساله تدوین شده و در همه فرآیندهایی که به تولید فولاد سبز و بدون کربن وآلایندگی می انجامد طرح های تحقیقاتی را آغاز کرده ایم.

۲

کارشناسان در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» دلایل کاهش سرمایه‌گذاری در بخش معدن را بررسی کردند

پاشنه آشیل معادن

۳

طرح : مهدی کاوه ای AI

یادداشت‌ها

به‌کارگیری هوش مصنوعی در صنعت فولاد

۲

فرصت‌ها و چالش‌ها در معدنکاری فراملیتی

۳

امیدی به توسعه زیرساخت انرژی نداریم

۴

اشتغال اهمیت دارد

۷

بورس درگیر بودجه

۷

تیترهای روز

رونق اکتشافات معدنی در سایه تزریق اعتبارات ۲

نقش قراضه فولاد در فرایند کربن‌زدایی ۵

رکود در سالگرد سقوط بورس ۸

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالانه

شرکت مولد نیروگاهی سامان (سهامی خاص) شماره ثبت ۸۳۱۴ و شماره شناسه ملی ۱۴۰۰۸۲۱۰۳۸۲

سامان مولد برق نیروگاهی

سهامدار گرامی

با سلام

احتراما، بدینوسیله از آن سهامدار محترم دعوت به عمل می‌آید که در جلسه **مجمع عمومی عادی سالانه** این شرکت، حضور به هم رسانید و یا نماینده خود را کتبا جهت حضور در جلسه مذکور که در محل شرکت مولد نیروگاهی سامان (سهامی خاص) در آدرس تهران- خیابان شریعتی- تقاطع خیابان دولت- برج نگین قلهک- طبقه۲- واحد ۲۲ در روز **دوشنبه** مورخ **۱۴۰۳/۰۲/۳۱** راس ساعت **۱۰** صبح برگزار می‌گردد معرفی نمایید.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش فعالیت هیات‌مدیره و حسابرس مستقل و بازرس قانونی

۲- بررسی و تصویب صورت‌های مالی اساسی منتهی به سال مالی ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

۳- انتخاب حسابرس و بازرس قانونی (اصلی و علی‌البدل) و تعیین حق‌الزحمه مربوطه

٤- تعیین روزنامه کثیرالانتشار

۵- تعیین حق حضور برای اعضای غیرموظف هیات‌مدیره

۶- سایر موارد در صلاحیت مجمع عمومی عادی

رئیس هیات‌مدیره

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده

شرکت مولد نیروگاهی سامان (سهامی خاص) شماره ثبت ۸۳۱۴ و شماره شناسه ملی ۱۴۰۰۸۲۱۰۳۸۲

سامان مولد برق نیروگاهی

سهامدار گرامی

با سلام

احتراما، بدینوسیله از آن سهامدار محترم دعوت به عمل می‌آید که در **جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده** این شرکت، حضور به هم رسانید و یا نماینده خود را کتبا جهت حضور در جلسه مذکور که در محل شرکت مولد نیروگاهی سامان (سهامی خاص) در آدرس تهران- خیابان شریعتی- تقاطع خیابان دولت- برج نگین قلهک- طبقه۲- واحد ۲۲ در روز **دوشنبه** مورخ **۱۴۰۳/۰۲/۳۱** راس ساعت **۱۱** صبح برگزار می‌گردد، معرفی نمایید.

دستور جلسه:

۱- اصلاح اساسنامه مطابق با استاندارد سازمان بورس

۲- تبدیل شرکت از سهامی خاص به سهامی عام

۳- سایر موارد در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده

رئیس هیات‌مدیره

آگهی تجدید مزایده عمومی

نوبت دوم

شهرداری اندیشه

شهرداری اندیشه در نظر دارد به استناد مجوز شماره ۵/۱۲۳/د مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۰۷ موضوع ابلاغ بند ۶ مصوبه شماره ۱۰۸ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۷ شورای اسلامی شهر اندیشه، نسبت به واگذاری امتیاز بهره‌برداری از هایپر طبقه منفی یک مجتمع تجاری اداری نور از طریق مزایده عمومی به اشخاص حقوقی دارای سابقه، تجربه و رزومه کاری مرتبط واجد شرایط اقدام نماید.

۱- موضوع مزایده: واگذاری امتیاز بهره‌برداری از هایپر مجتمع تجاری اداری نور واقع در طبقه منفی یک مجتمع تجاری اداری نور به مدت پنج سال شمسی

۲- شرایط اجاره: مبلغ پایه کارشناسی شده به شرح جدول ذیل می‌باشد:

ردیف	عنوان	درصد پایه اجاره ماهیانه (ریال)	مبلغ پایه اجاره ماهیانه (ریال)	توضیح
۱	مبلغ پایه اجاره ماهیانه در سال اول قرارداد	۲٪ از فروش	۶۰۰،۰۰۰،۰۰۰	هر کدام بیشتر باشد
۲	مبلغ پایه اجاره ماهیانه در سال دوم قرارداد با ضریب افزایش ۲۵٪ (پیشنهادی)	۲٪ از فروش	۷۵۰،۰۰۰،۰۰۰	هر کدام بیشتر باشد
۳	پایه مزایده اجاره ماهیانه در سال سوم قرارداد با ضریب افزایش ۲۵٪ (پیشنهادی)	۲٪ از فروش	۹۳۷،۵۰۰،۰۰۰	هر کدام بیشتر باشد
۴	پایه مزایده اجاره ماهیانه در سال چهارم قرارداد با ضریب افزایش ۲۵٪ (پیشنهادی)	۲٪ از فروش	۱،۱۷۱،۸۷۵،۰۰۰	هر کدام بیشتر باشد
۵	پایه مزایده اجاره ماهیانه در سال پنجم قرارداد با ضریب افزایش ۲۵٪ (پیشنهادی)	۲٪ از فروش	۱،۴۶۴،۸۴۳،۷۵۰	هر کدام بیشتر باشد

تبصره ۱: تجهیز محل مورد مزایده برعهده برنده مزایده بوده و شهرداری در این خصوص هیچگونه مسئولیتی ندارد.

تبصره ۲: مبلغ پایه اعلام شده صرفا بابت اجاره می‌باشد و سایر هزینه‌ها (هزینه شارژ مشاعات، انشعابات، آب، برق، گاز و...) تا زمان اتمام قرارداد برعهده برنده مزایده خواهد بود.

تبصره ۳: نگهداری تاسیسات با نظارت شهرداری به عهده برنده مزایده خواهد بود.

۳- تضمین شرکت در مزایده: سپرده شرکت در مزایده مبلغ ۲،۹۵٤،۵۳۱،۲۵۰ ریال می‌باشد که می‌بایست تا پایان مهلت تسلیم پیشنهاد قیمت به یکی از صورت‌های ذیل به واحد دبیرخانه شهرداری تسلیم و شماره ثبت پاکت الف را دریافت نمایند.

الف) رسید بانکی واریز وجه مزبور به شماره حساب سپرده ضمانت شرکت در مزایده ۰۱۱۳۹۹٤٤۵۶۰۰۱ نزد بانک ملی شعبه شهر اندیشه کد ۲٤۱۷

ب) ضمانت‌نامه بانکی

تبصره ۱: تضمین فوق می‌بایست در زمان بازگشایی پیشنهادها دارای اعتبار بوده و برای سه ماه دیگر نیز قابل تمدید باشد و علاوه بر آن ضمانت‌نامه‌های بانکی باید طبق فرم‌های قابل قبول تنظیم شود.

تبصره ۲: به پیشنهادهایی که سپرده شرکت در مزایده آنها به غیر از موارد فوق باشد ترتیب اثر داده نخواهد شد.

٤- مدارک لازم جهت دریافت اسناد مزایده: متقاضیان جهت دریافت اسناد مزایده می‌بایست از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت www.setadiran.ir اقدام نمایند.

۵- مهلت و محل دریافت اسناد مزایده: از تاریخ انتشار آگهی لغایت پایان ساعت اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۱۹ و محل دریافت آن صرفا از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت www.setadiran.ir می‌باشد.

۶- مهلت و محل تسلیم پیشنهادات: متقاضیان می‌بایست پاکت‌های پیشنهاد قیمت خود را که برابر شرایط مندرج در کاربرگ مزایده تنظیم شده است را حداکثر تا پایان ساعت اداری روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۹ در سامانه تدارکات الکترونیک دولت www.setadiran.ir بارگذاری نمایند.

۷- تاریخ و محل بازگشایی پیشنهادات: روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۳۰ از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت www.setadiran.ir می‌باشد.

۸- هزینه درج آگهی در روزنامه به عهده برنده موضوع مزایده است.

۹- شهرداری اندیشه در رد یا قبول تمام پیشنهادات بدون ذکر دلیل مختار می‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۳/۰۲/۱۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۳/۰۲/۱۸

بهروز کاویانی، شهردار شهر اندیشه

روزگار معدن
سه شنبه
• ۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲۸ شوال ۱۴۴۵ • ۷ مه ۲۰۲۴
• سال هفتم • شماره ۱۲۹۹

یادداشت

به‌کارگیری هوش مصنوعی در صنعت فولاد

مهران امینی تهرانی
فعال صنعت فولاد

هم‌زمان با انقلاب صنعتی چهارم و توسعه استفاده از فناوری‌های هوش مصنوعی، جهان به سمت یک تحول علمی و تکنولوژیکی عظیم در حال حرکت است. در این میان، تاثیر هوش مصنوعی بر صنایع مختلف به ویژه فولاد که به عنوان یکی از معیارهای توسعه‌یافتگی جوامع مختلف به شمار می‌آید، مسئله‌ای نیست که به آسانی بتوان از کنار آن گذشت و به نوعی می‌توان گفت که آینده بشر به دستاوردهای علمی و تکنولوژیکی حاصل از به‌کارگیری هوش مصنوعی در عرصه‌های گوناگون به ویژه تولید گره خورده است. برای مثال، این فناوری می‌تواند در بخش‌های مختلف صنعت فولاد همچون ارتقای بهره‌وری فرایندهای تولید، بهبود زنجیره تامین و توسعه بازاریابی و فروش مورد استفاده قرار بگیرد و تاثیر بسزایی را در کاهش هزینه‌های تولید فولاد داشته باشد. در همین راستا، ایران به عنوان دهمین فولادساز بزرگ جهان در سال ۲۰۲۳، پای در عرصه تحول دیجیتال و به‌کارگیری هوش مصنوعی گذاشته و به همت شرکت‌های دانش‌بنیان و نخبگان جوان، به نتایج قابل‌قبولی نیز در این عرصه دست یافته است. یکی از شرکت‌های مطرح و برجسته کشور در حوزه بازاریابی دیجیتال و هوش مصنوعی، شرکت کهن بازار قرن به شمار می‌آید که اخیرا موفق به کاهش ۵۰ درصدی هزینه‌های تولید فولاد با استفاده از این فناوری شده و سرمایه‌گذاری‌های متعددی در این عرصه در کشورهای همسایه و حتی قاره اروپا انجام داده است. هوش مصنوعی «Artificial Intelligence» و ابزارهای مرتبط با آن، به سرعت در حال پیشرفت در سراسر جهان و ایران هستند و هم‌اکنون، شرکت‌ها و سازمان‌ها در کشور ما از تکنولوژی هوش مصنوعی برای بهبود فرایندهای بازاریابی خود استفاده می‌کنند. این فناوری می‌تواند در شناسایی الگوهای رفتاری مشتریان، پیش‌بینی رفتارهای آینده مشتریان، تحلیل داده‌های بازاریابی و بهبود تجربه مشتریان موثر باشد؛ به نحوی که با توجه به روند رو به رشد هوش مصنوعی در سال‌های اخیر، قابل پیش‌بینی است که در آینده، استفاده از هوش مصنوعی در بازاریابی ایران نیز بهبود و گسترش خواهد یافت. به‌کارگیری هوش مصنوعی در بازاریابی می‌تواند به فروش و حل مشکلات این حوزه در حدود مختلف یاری رساند که از جمله آن‌ها می‌توان به پرسنلی‌سازی و سفارشی‌سازی، بهبود خدمات مشتریان و اتوماسیون فرایندهای بازاریابی اشاره کرد. در واقع با استفاده از این فناوری، می‌توان تجربه مشتری را سفارشی کرد و به صورت فردی به هر مشتری پاسخ داد. سیستم‌های هوش مصنوعی می‌توانند بر اساس نیازها و علایق هر مشتری، محتوا و پیام‌های مناسب را ارائه کنند؛ همچنین این فناوری می‌تواند در بهبود خدمات مشتریان نقش مهمی ایفا کند و با تحلیل داده‌های مشتری، به شناخت بهتر نیازها و مشکلات مشتریان بپردازد و راهکارهای مناسبی را ارائه دهد. علاوه‌براین با استفاده از هوش مصنوعی، برخی از فرایندهای بازاریابی می‌توانند به صورت اتوماتیک و بدون نیاز به دخالت انسان انجام شوند. برای مثال می‌توان به ارسال خودکار ایمیل‌ها، پاسخگویی به سوالات مشتریان از طریق چت‌بات و تولید محتواهای خودکار با استفاده از الگوریتم‌های هوش مصنوعی اشاره کرد. از طرفی، این فناوری می‌تواند در تشخیص و ردیابی رفتارهای مشکوک و تقلبی در بازاریابی نقش موثری ایفا کند. با تحلیل داده‌ها و الگوهای مشتریان، هوش مصنوعی می‌تواند فعالیت‌های ناشناس، جعلی و یا تقلبی را شناسایی کند و موارد مشکوک را به مسئولان بازاریابی اطلاع دهد.هزینه‌های بازاریابی با تکیه بر هوش مصنوعی به عوامل مختلفی بستگی دارد و ممکن است متغیر باشد؛ از جمله این عوامل می‌توان به پیاده‌سازی نرم‌افزارهای هوش مصنوعی، جمع‌آوری و پردازش داده‌ها، مدیریت و آموزش مدل‌های هوش مصنوعی، نیروی انسانی، تکنولوگ، تکنولوژی و زیرساخت‌های مورد نیاز و هزینه‌های تبلیغات اشاره کرد. پیاده‌سازی یک سیستم بازاریابی بر اساس هوش مصنوعی، نیازمند توسعه و اجرای نرم‌افزارهای پیچیده است و ممکن است به هزینه‌های توسعه، انجام آزمایش‌ها و تست‌ها، اجرای آزمایشگاه‌های مرتبط و مدیریت پروژه نیاز داشته باشد. همچنین استفاده از این فناوری برای بازاریابی، نیازمند دسترسی به داده‌های کافی و کیفیت بالا است. ما معتقدیم که استفاده از هوش مصنوعی (AI) در بازاریابی در صنعت فولاد می‌تواند نقش مهمی در بهبود فرایندهای بازاریابی، بهبود قابلیت‌های پیش‌بینی و تصمیم‌گیری، بهبود تجربه مشتری و افزایش راندمان عملیاتی داشته باشد. با استفاده از الگوریتم‌ها و مدل‌های هوش مصنوعی، می‌توان الگوهای بازار را تحلیل و نیازهای آتی مشتریان را پیش‌بینی کرد. این اطلاعات می‌تواند به شرکت‌های فولادی کمک کنند تا پیش‌بینی‌های لازم را برای بهبود تولید، طراحی محصولات و برنامه‌ریزی تولید انجام دهند (پیش‌بینی نیازهای بازار). از طرفی، هوش مصنوعی می‌تواند در بهبود مدیریت زنجیره تامین و بهینه‌سازی فرایندهای تامین مواد اولیه، توزیع محصولات و مدیریت موجودی کمک کند. الگوریتم‌های هوش مصنوعی می‌توانند با تجزیه و تحلیل داده‌های عظیم، نقاط ضعف و مشکلات زنجیره تامین را شناسایی کنند و راهکارهای بهبود را پیشنهاد دهند (بهینه‌سازی زنجیره تامین). همچنین با استفاده از این فناوری، شرکت‌های فولادی می‌توانند تجربه مشتری را بهبود بخشند و به وفور از داده‌ها و الگوهای رفتار مشتریان استفاده کنند. این شرکت‌ها با تحلیل داده‌های مشتری و استفاده از الگوریتم‌های هوش مصنوعی، می‌توانند بهترین راهکارها را برای جذب و نگهداشت مشتریان ارائه کنند (بهبود تجربه مشتری). علاوه‌براین، هوش مصنوعی و الگوریتم‌های پیش‌بینی می‌توانند در پیش‌بینی قیمت‌های فلزات و محصولات فولادی به کمک تحلیل داده‌های بازار و افزایش دقت در تصمیم‌گیری‌های بازاریابی مورد استفاده قرار گیرند (بهبود پیش‌بینی قیمت). باید توجه داشت این فناوری می‌تواند در بهبود فرایندهای تولید، کاهش هدررفت‌ها و مشکلات عملیاتی کمک کند؛ به نحوی که با تحلیل داده‌های سنجشی و عملکرد تجهیزات و ماشین‌ها، می‌توان الگوهای بهبود و بهینه‌سازی فرایندهای تولید را شناسایی کرد و اقداماتی را برای بهبود کارایی و کاهش هزینه‌ها انجام داد (بهینه‌سازی فرآیندهای تولید). با استفاده از هوش مصنوعی، می‌توان ریسک‌های مرتبط با تولید، تامین مواد اولیه و تاثیرات آن‌ها را پیش‌بینی کرد و اقدامات مناسب را برای مدیریت ریسک‌ها و خرابی‌ها انجام داد (تحلیل ریسک و مدیریت پیش‌بینی خرابی). به طور کلی، بازاریابی هوش مصنوعی در صنعت فولاد می‌تواند به شرکت‌ها کمک کند تا عملکرد خود را بهبود دهند، رقابت‌پذیری بیشتری در بازار کسب کنند و بهبود فرایندهای عملیاتی و تجربه مشتری را فراهم آورند. با این حال، برای بهره‌برداری بهینه از این فناوری، شرکت‌ها باید دسترسی به داده‌های کیفی و موثق داشته باشند و بتوانند از الگوریتم‌ها و روش‌های هوش مصنوعی استفاده کنند.

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه اصفهان خبر داد

تدوین سند راهبردی تولید فولاد سبز

طیب نیا، مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه اصفهان از تدوین سند راهبردی تولید فولاد سبز در این شرکت خبر داد.

محمد یاسر طیب نیا گفت : این سند پنج ساله تدوین شده و در همه فرآیندهایی که به تولید فولاد سبز و بدون کربن وآلایندگی می انجامد طرح های تحقیقاتی را آغاز کرده ایم.

وی افزود : تغییراتی در فرآیندهای مختلف تولید از جمله فرایند احیا سنگ آهن که در نهایت به تولید آهن مذاب وفولاد منتهی می شود برای حذف کربن وجایگزینی سوختهای فسیلی با انرژیهای تجدید پذیرطراحی شده که در حال پیگیری واجرای آنها هستیم.

مدیر عامل شرکت فولاد مبارکه اصفهان همچنین از برنامه ریزی برای استفاده از قراضه های آهن در چرخه تولید به جای سنگ آهن هم خبر داد و گفت: با احداث نیروگاه های خورشیدی هم به دنبال استفاده از انرژی های پاک و تجدید پذیر هستیم مانند آنچه در شرق اصفهان در حال ساخت است.

محمد یاسر طیب نیا همچنین افزود: این تغییر رویکرد البته بدون حمایت دولت(مثلا معافیتهای مالیاتی برای فولادسازهایی که فولاد سبز تولید می کند) محقق نمی شود.

ایران کنوانسیون ۲۰۱۵ (توافق نامه تغییرات اقلیمی پاریس) را امضاء کرده و کشورها ی امضاء کننده متعهد شده اند تا سال ۲۰۳۰ رد پای کربن را از تولید فولاد حذف کنند چرا که در غیر این صورت صادراتشان محدود و تعرفه بندی می شود.

رونق اکتشافات معدنی در سایه تزریق اعتبارات

گروه خبر

به گزارش «روزگارمعدن» به نقل از روابط‌عمومی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی، فناوری و بودجه این سازمان، پیشرفت ۴۰ درصدی برنامه تحول زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایر معدنی کشور تا پایان سال جاری، اجرای ۴۰۰ پروژه حوزه‌های زمین‌شناسی و اجرای طرح تحول در بلوک «قم، مرکزی و اصفهان» و استان «یزد» را از برنامه‌های این سازمان در سال جاری ذکر کرد و گفت: برنامه ما برای توسعه اکتشاف در سال گذشته حدود ۲ هزار میلیارد تومان بوده که از این میزان حدود ۶۰۰ میلیارد تومان به ما اختصاص داده شد که این عدد بسیار ناچیز است.

رضا جدیدی گفت: با توجه به نامگذاری سال ۱۴۰۳ از سوی مقام معظم رهبری به عنوان سال «جهش تولید با مشارکت مردم»، رئوس برنامه‌های ما در سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور که رویکرد تحولی و جهشی دارد، مشتمل بر برنامه‌های تحول زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایر معدنی است که هدف کلی آن تسریع در روند تولید اطلاعات پایه زمین‌شناسی- اکتشافی و شناسایی ذخایر معدنی جدید در کشور است.

وی این رویکرد را منجر به افزایش تولید و رونق بخش معدن کشور دانست و اظهار کرد: اکتشاف حلقه آغازین فعالیت‌های بخش معدن است و طرح تحول زمین‌شناسی از آغاز دولت سیزدهم و در سال ۱۴۰۰ در حال اجراست و طبق برنامه‌ریزی انجام شده مقرر که ۲۶۲ هزار و ۵۰۰ کیلومتر مربع از سطح کشور در طی برنامه ۵ ساله هفتم پیشرفت، مورد پیمایش‌های چهارگانه زمین‌شناسی، اکتشافات ژئوشیمیایی، زمین‌شناسی اقتصادی و اکتشافات به روش ژئوفیزیک هوابرد قرار گیرد که مجموع پیمایش‌ها را به بیش از یک میلیون کیلومتر مربع خواهد رساند.

جدیدی افزود: علاوه بر اجرای عملیات چهارگانه زمین‌شناسی و اکتشافی، برنامه دیگری در حوزه زمین‌شناسی دریایی در دستور کار داریم که رویکرد اصلی آن شامل مواردی چون توسعه زیر ساخت‌های ساحلی و دریایی، تولید اطلاعات پایه و توسعه اقتصاد دریا محور است و طی آن قرار است نسبت به تولید اطلاعات پایه در محیط‌های ساحلی و دریایی اقدام شود.

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی، فناوری و بودجه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور با تاکید بر اینکه این برنامه از سال گذشته آغاز شده و در حال تکمیل آن هستیم، خاطرنشان کرد: در حوزه زمین‌شناسی دریایی، تولید اطلاعات رسوب‌شناسی، ژئوشیمیایی و آلاینده‌های زیست‌محیطی و ژئومورفولوژی را در دستور کار داریم که منجر به تحولی بسزا در حوزه توسعه دریا محور کشور خواهد شد.

وی اظهار کرد: در کنار اینها رویکرد جدید شناسایی و پیجویی منابع معدنی در محیط‌های ساحلی و دریایی را مورد توجه قرار داده‌ایم.

جدیدی اضافه کرد: برنامه تحول زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایر معدنی کشور در دو سال و نیم گذشته دارای پیشرفت ۲۵ درصدی بوده، به این معنا که به یک چهارم از اهداف خود در این طرح رسیده‌ایم و این میزان پیشرفت، عدد خوبی است و پیش‌بینی می‌شود روند جهش و بهره‌وری و افزایش تولید را با انتظار پیشرفت ۴۰ درصدی این طرح تا پایان سال جاری داشته باشیم.

▣ برنامه‌های جدید سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور در ۱۴۰۳

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی، فناوری و بودجه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور از اجرای برنامه‌های جدید در این سازمان خبر داد و گفت: تقریبا ۴۰۰ پروژه در حال اجرا و جدید داریم که امیدواریم با پشتیبانی هدفمند و تخصیص مناسب منابع مالی و انسانی به اهداف خود نایل شویم.وی تکمیل طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایر معدنی در آذربایجان غربی، بلوک «قم، مرکزی و اصفهان» و استان «یزد» را از دیگر برنامه‌های این سازمان دانست و یادآور شد: علاوه بر آن مراسم اختتامیه طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایرمعدنی را در استان کردستان داریم که طی آن قرار است کلیه اطلاعات آن ارائه شود.

وی با بیان این‌که مراسم اختتامیه طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایرمعدنی استان کردستان تا پایان اردیبهشت سال جاری برگزار خواهد شد، افزود: پروژه استان کردستان از خرداد ماه ۱۴۰۱ آغاز شد و در بهمن ماه سال ۱۴۰۲ به پایان رسیده است.جدیدی با اشاره به دستاوردهای اجرای طرح تحول استان کردستان گفت: یکی از دستاوردهای ما در این پروژه شناسایی و کشف ذخایر قابل توجه مواد معدنی فلزی مانند طلا، آهن و مس بوده که این ذخایر برای اولین بار در کشور شناسایی شدند و این دستاورد ما را در اجرای طرح تحول امیدوار کرده است.

▣ خراسان‌رضوی و اصفهان هدف دیگر طرح تحول زمین‌شناسی

وی از دیگر برنامه‌های مصوب این سازمان در سال ۱۴۰۳ را تهیه اطلاعات پایه در بلوک جدید استان خراسان‌رضوی در منطقه «بردسکن-سبزوار-کاشمر» عنوان کرد و افزود: در سال جدید بلوک «نائین» نیز مورد پیمایش قرار خواهد گرفت.

جدیدی اضافه کرد: با توجه به حجم عملیاتی که در سال ۱۴۰۳ آغاز کردیم، انتظار داریم پیشرفت طرح تحول بالغ بر ۴۰ درصد (افزایش ۱۵ درصدی پیشرفت) شود، ولی رسیدن به این میزان پیشرفت نیازمند پشتیبانی هدفمند در حوزه منابع مالی و انسانی است و نظام برنامه‌ریزی کشور و افزایش همراهی مسؤولان از این طرح ملی است.

جدیدی تاکید کرد: تولید اطلاعات نیاز کشور برای توسعه است، ضمن آنکه این اطلاعات برای حوزه‌های معدنکاری، عمران، مدیریت بحران، زیر ساخت و منشأیابی و پایش مخاطرات طبیعی زمین‌شناختی بسیار حیاتی است.وی اضافه کرد: در دولت‌های قبلی روند تولید اطلاعات پایه آن طور که باید و شاید انتظارات کشور را برآورده نکرده است و یا تولید آنها با کندی رخ داده و ما سعی کردیم با اجرای طرح تحول، این نیاز را در زمان مناسب پاسخ دهیم.

▣ ایجاد و توسعه پایگاه جامع داده‌های علوم زمین کشور

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی، فناوری و بودجه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور اضافه کرد: یکی از برنامه‌های مؤثری که سال جاری سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور با همکاری مؤلفه‌های دولتی بخش معدنی وزارت صمت شامل ایمیدرو و معاونت معادن و فرآوری مواد در دستور کار دارد، ایجاد پایگاه جامع داده‌های علوم زمین کشور است.وی با بیان اینکه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور نزدیک به دو دهه است که پایگاه ملی داده‌های علوم‌زمین را راه‌اندازی کرده، گفت: با توجه به تکلیف این سازمان در بند ۲ ماده ۴۸ برنامه هفتم پیشرفت در خصوص تجمیع و انتشار داده‌های اکتشاف و زمین‌شناسی کشور، برنامه‌ای را مبنی بر ایجاد پایگاه جامع علوم داده‌های زمین به تایید وزیر صمت رساندیم.جدیدی اظهار کرد: این پایگاه در وزارت صمت ماهیت هیات امنایی دارد و هدف آن تجمیع اطلاعات زمین‌شناسی و اکتشافی کشور و انتشار آن برای متخصصان و سرمایه‌گذاران در این حوزه است و بر اساس آن هر اطلاعاتی که ما تولید می‌کنیم از جمله اطلاعاتی که در طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایرمعدنی کشور، در این پایگاه جامع بارگذاری خواهد شد.وی تاکید کرد: تا پایان سال جاری این پایگاه به‌طور کامل مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد و سعی خواهد شد در این زمینه اطلاع‌رسانی جامعی انجام دهیم. جدیدی تاکید کرد: تزریق منابع مالی پیش شرط افزایش روند پیشرفت تولید اطلاعات پایه زمین‌شناسی و اجرای برنامه‌های اکتشاف حاکمیتی کشور است.

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی، فناوری و بودجه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور در خصوص اعتبارات این سازمان برای تولید اطلاعات پایه زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی افزود: اجرای طرح تحول زمین‌شناسی به منابع حقوق دولتی معادن وابسته است؛ با توجه به برنامه‌ای که هر ساله در کمیته مشترک راهبری توافقنامه سه جانبه بخش معدن اعلام می‌کنیم، در دو سال گذشته منابع متوسطی در اختیار ما قرار گرفت و تقریبا بین ۳۰ تا ۵۰ درصد منابع به ما تخصیص داده شد.

وی ادامه داد: کل اعتباراتی که برای طرح تحول و ژئوفیزیک هوایی در سال مالی ۱۴۰۲ دریافت شده حدود ۶۰۰ میلیارد تومان بوده و در سال مالی ۱۴۰۱ این میزان حدود ۳۲۰ میلیارد تومان بوده و این اعداد اصلا قابل مقایسه با ظرفیت‌های کشور در حوزه زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی نیست و سرمایه‌گذاری دولت در این زمینه ناچیز است.

جدیدی، با بیان اینکه ظرفیت‌های سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور از نظر نیروهای انسانی متخصص و تجهیزات فنی بسیار بیشتر از این میزان اعتبارات است، خاطرنشان کرد: برنامه ما برای توسعه اکتشاف در سال گذشته حدود ۲ هزار میلیارد تومان بوده که از این میزان حدود ۶۰۰ میلیارد تومان به ما اختصاص داده شد که این عدد بسیار ناچیز است.وی ابراز امیدواری کرد که در سال جاری با برنامه‌های اجرایی در حوزه زمین‌شناسی و اکتشاف، از محل حقوق دولتی معادن، اعتبارات خوبی به این سازمان اختصاص داده شود تا بتوانیم رونق اکتشاف معدنی را در کشور شاهد باشیم.

استراتژی رقابتی فولادسنگان

با توجه به اینکه تکنولوژی و کارآمدی یکی از مهم‌ترین عوامل موثر بر رقابت‌پذیری در فعالیت‌های صنعتی به‌ویژه زنجیره فولاد به شمار می‌آید، به‌روزرسانی فناوری‌های خطوط تولید در راس برنامه‌های شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان خراسان قرار گرفته است.تنها در یک نمونه، با توجه به اهمیت فرآوری سنگ‌آهن هماتیتی، در این شرکت سرمایه‌گذاری برای توسعه تکنولوژی فرآوری این ماده معدنی در دستور کار قرار گرفته و با همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان این مهم در مقیاس صنعتی امکان‌پذیر شده است. علاوه بر این، پردیس فناوری شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان با سرمایه‌گذاری یک‌هزار میلیارد ریالی راه‌اندازی شده است تا این شرکت از توانایی شرکت‌های دانش‌بنیان در راستای ارتقای تکنولوژی و بومی‌سازی تجهیزات و قطعات استفاده کند.همچنین عملکرد واحد بومی‌سازی شرکت در حوزه ساخت داخل، مهندسی معکوس و بومی‌سازی با صرفه‌جویی ارزی ۱۱ میلیون یورویی برای این شرکت همراه بوده است. حرکت پرشتاب شرکت فولاد سنگان در به‌روزرسانی فناوری تولید، منطقه سنگان خراسان را به یک قطب تکنولوژی‌محور صنعتی و معدنی در کشور تبدیل می‌کند.پیشرفت علم و تکنولوژی به صورت مستقیم بر عملکرد بنگاه‌های اقتصادی تاثیر می‌گذارد، به طوری که در حال حاضر دسترسی به فناوری به عنوان یک عامل اساسی رقابت‌پذیری کسب و کارها به شمار می‌آید. در چنین شرایطی هر بنگاه اقتصادی یا صنعتی که نتواند خود را با تحولات تکنولوژیک وفق دهد از میدان رقابت حذف می‌شود. بخش معدن و صنایع معدنی نیز از تحولات تکنولوژی بی‌نصیب نمانده است و هر روز فناوری جدیدی معرفی می‌شود که عملکرد واحدهای معدنی و صنعتی را به لحاظ کمیت و کیفیت محصول و سطح عملکرد بهبود می‌بخشند. این مساله در شرایطی که مسائل زیست‌محیطی و حفاظت از منابع طبیعی به موضوع مهمی برای تحقق اهداف توسعه پایدار تبدیل شده‌اند، اهمیت بالایی دارد. بنابراین به‌روزرسانی فناوری‌های خطوط تولید بخش جدایی‌ناپذیر پیشرفت مستمر بنگاه‌های صنعتی و اقتصادی به شمار می‌آید. شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان خراسان که از برجسته‌ترین تولیدکنندگان کنسانتره و گندله سنگ‌آهن در کشور شناخته می‌شود، فناوری را به عنوان اصل مهم رقابت‌پذیری تلقی می‌کند و در فرآیندهای استحصال ماده معدنی و تولید محصول نهایی از جدیدترین متدها و تکنولوژی‌ها استفاده می‌کند. این شرکت با درک این مساله که شرکت‌های تکنولوژی‌محور می‌توانند کارآیی و بهره‌وری خود را ارتقا دهند و هزینه‌های تولید را به حداقل برسانند، مسیر هدفمندی را برای به‌روزرسانی تکنولوژی ترسیم کرده است تا از این طریق، پویایی را در حوزه فعالیت این شرکت ارتقا دهد.

در شرکت فولاد سنگان خراسان فرآیند بازنگری استراتژی‌ها صورت پذیرفت تا در نتیجه آن عملکرد و رقابت‌پذیری این شرکت بهبود یابد. بنابراین دسترسی به تکنولوژی‌های جدید نیز در بازبینی‌ها و برنامه‌های توسعه‌ای این شرکت مورد توجه قرار گرفته است، به طوری که شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان با به‌کارگیری فناوری‌های جدید نه‌تنها می‌تواند زمینه تحقق اهداف توسعه پایدار را فراهم کند، بلکه در آینده نیز به یکی از تولیدکنندگان محصولات معدنی در کلاس جهانی تبدیل می‌شود.

▣ پیشتاز در ارتقای فناوری

به طور کلی ظهور تکنولوژی‌های جدید در بخش معدن و صنایع معدنی می‌تواند به عنوان یک شمشیر دولبه عمل کند؛ یعنی تغییرات اساسی در فناوری‌ها هم به عنوان فرصتی برای توسعه کسب و کارها به شمار می‌آید و هم می‌تواند نگرانی‌هایی را در خصوص ماندگاری و بقای بنگاه‌های اقتصادی ایجاد کند. بر همین اساس شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان خراسان استفاده از فناوری‌های جدید یا به‌روزرسانی آنها را در رویکردهای اساسی توسعه‌ای خود دنبال می‌کند که این امر با نتایج درخور توجهی برای این فعال صنایع معدنی کشور همراه بوده است. در حال حاضر بخش عمده سنگ‌آهن استخراج‌شده از معادن کشور از نوع مگنتیتی است.تکنولوژی در دسترس، سهولت فرآیند استحصال و هزینه‌های پایین‌تر تولید را می‌توان مهم‌ترین دلایل استخراج ذخایر مگنتیتی سنگ‌آهن عنوان کرد. این مساله موجب شده است تا استخراج ذخایر هماتیتی کمتر مورد توجه قرار بگیرد و بخشی از ذخایر بالقوه کشور که از نوع هماتیتی هستند، بدون استفاده باقی بمانند. این موضوع در آینده‌ای نزدیک می‌تواند تامین پایدار سنگ‌آهن را به چالش مهمی برای تولیدکنندگان و واحدهای تولیدکننده گندله و کنسانتره تبدیل کند. شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان خراسان در راستای تامین پایدار مواد اولیه و استفاده از ذخایر سنگ‌آهن هماتیتی با انجام مطالعات مستمر و سرمایه‌گذاری مناسب نسبت به احداث واحد تولید کنسانتره سنگ‌آهن هماتیتی با ظرفیت تولید سالانه ۲ میلیون و ۵۰۰هزار تن اقدام کرده است.این اقدام یک گام رو به جلو برای بهره‌مندی از ذخایر معدنی کم‌عیار در کشور محسوب می‌شود و توانایی و تکنولوژی این شرکت را نیز در استحصال ماده معدنی با عیار پایین‌تر ارتقا می‌دهد. توجه به ارتقای سطح فناوری در شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان خراسان تاثیر بسزایی در تحقق رویکردهای مهم در حوزه‌های مصرف انرژی و آب، شاخص‌های زیست‌محیطی و... دارد. موضوع تامین پایدار آب یکی از مهم‌ترین نهاده‌های تولید فعالیت‌های معدنی و صنعتی در جهان محسوب می‌شود و از آنجا که برای کشور ما در سالیان اخیر مساله آب یک چالش مهم بوده است، شرکت فولاد سنگان تمهیدات ویژه‌ای در حوزه آب اندیشیده است. بنابراین در این شرکت کاهش مصرف آب در کارخانه‌های تولید کنسانتره و گندله سنگ‌آهن به صورت جدی پیگیری می‌شود و برنامه‌ریزی دقیقی برای استفاده بهینه از منابع آب در دسترس صورت می‌پذیرد. باطله حاوی مقدار قابل‌توجهی آب است، اما در فناوری‌های نسبتا قدیمی‌تر این آب قابل بازیابی نیست. شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان در این راستا پروژه نصب دستگاه‌های آبگیری از باطله را با جدیدترین تکنولوژی در دستور کار قرار داده که به واسطه اجرایی شدن آن، مصرف آب در خطوط تولید کنسانتره‌سازی این مجموعه به ۰.۴ مترمکعب بر تن رسیده است، این در حالی است که به طور متوسط برای تولید هر تن کنسانتره در کشور حدود ۰.۹ مترمکعب آب به مصرف می‌رسد. این پروژه با سرمایه‌گذاری ۲۰ میلیون یورویی به بهره‌برداری رسیده است و با کاهش ۵۰ درصدی میزان مصرف آب در کارخانه، سالانه ۲.۵ میلیون مترمکعب در مصرف آب صرفه‌جویی می‌شود.سیستم انباشت باطله خشک از پروژه‌های مهم شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان است که منجر به کاهش آثار نامطلوب ناشی از دفع باطله می‌شود. در فرآیند انباشت، نرمه کانه‌های سولفیدی وجود دارد که می‌توانند در معرض آب یا هوا اکسیده شوند. همچنین از آنجا که در باطله، ذخایر فلزی ارزشمندی وجود دارد که تنها به دلیل عیار پایین فرآیند جداسازی آنها صورت نمی‌پذیرد، این اکسیده شدن موجب آلودگی و از بین رفتن ماده معدنی خواهد شد. راه‌اندازی سیستم انباشت باطله خشک به صورت میکرونیزه (فشرده) در این شرکت علاوه بر به حداقل رساندن آلودگی سولفیدی، منجر به حفظ کانه‌های باارزش موجود در باطله می‌شود.انباشت باطله بعد از آب‌گیری به‌صورت خشک در شرکت فولاد سنگان خراسان برای نخستین بار در ایران و منطقه خاورمیانه اجرا شده است و این شرکت از معدود تولیدکنندگان در جهان به شمار می‌آید که این تکنولوژی را در اختیار دارد.استراتژی پیشرفت مستمر همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان و بومی‌سازی تجهیزات و قطعات از جمله استراتژی‌هایی هستند که علاوه بر ایجاد زمینه لازم برای ورود شرکت‌های فناوری‌محور در عرصه صنعت، با تمرکز بر تجاری‌سازی ایده‌ها زمینه بهبود و ارتقای تکنولوژی را برای شرکت‌های معدنی فراهم می‌آورد. شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان به عنوان یکی از پیشتازان ارتقای سطح تکنولوژی در صنایع معدنی، هر روز تعاملات خود را با شرکت‌های دانش‌بنیان مستحکم‌تر می‌کند؛ موضوعی که زمینه پیشرفت مستمر تکنولوژی را برای این شرکت فراهم می‌کند. در حال حاضر شرکت فولاد سنگان برای پرعیارسازی و فرآوری کانه‌های کم‌عیار آهن و تبدیل آن به ذخایر مگنتیتی همکاری خود را با شرکت‌های دانش‌بنیان گسترش داده است و چنان‌که اشاره شد، در این راستا پروژه احداث واحد کنسانتره با ظرفیت تولید سالانه ۲ میلیون و ۵۰۰هزار تن در دست اقدام قرار دارد. این شرکت به منظور تداوم و گسترش همکاری خود با مراکز دانش‌بنیان، حفظ تولید، ارتقای زیرساخت‌ها و کاهش هزینه‌ها، پردیس فناوری صنایع معدنی فولاد سنگان را راه‌اندازی کرده است.فعالیت این پردیس فناوری در راستای جاری‌سازی دانش و فناوری در صنایع معدنی و فلزی تعریف شده است تا منجر به افزایش بهره‌وری و تولید محصولات با کیفیت‌تر شود. تاکنون ۲۸ شرکت دانش‌بنیان که محصولات منحصربه‌فرد ارائه می‌دهند، شناسایی شده‌اند. از آنجا که منطقه سنگان یکی از قطب‌های معدنی کشور به شمار می‌آید، سرمایه‌گذاری و مشارکت با شرکت‌های دانش‌بنیان کمک شایانی به توانمندسازی صنعت در شمال شرق کشور می‌کند. شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان خراسان در این خصوص حدود یک‌هزار میلیارد ریال سرمایه‌گذاری کرده است و از ایده‌های جدید افراد حقیقی و حقوقی استقبال می‌کند. این مساله در بطن خود با بومی‌سازی قطعات و تجهیزات همراه است. باید توجه داشت آشنایی فنی و توانایی ساخت برخی تجهیزات و قطعات استراتژیک می‌تواند خلاقیت و نوآوری در صنعت را بهبود ببخشد. در مجموع شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان خراسان همواره در جهتی گام برمی‌دارد تا بهبود و پیشرفت چشمگیری را در صنایع معدنی کشور رقم بزند.به‌روزرسانی استراتژی‌ها در این شرکت زمینه چابک‌سازی و ارتقای سطح دانش و فناوری را در این مجموعه فراهم ساخته است، به طوری که منطقه سنگان به یکی از قطب‌های تکنولوژی‌محور صنعتی و معدنی در کشور تبدیل شود.

روزگار معدن
سه شنبه
• ۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲۸ شوال ۱۴۴۵ • ۷ مه ۲۰۲۴
• سال هفتم • شماره ۱۲۹۹

کارشناسان در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» دلایل کاهش سرمایه‌گذاری در بخش معدن را بررسی کردند

پاشنه آشیل معادن

شهریار خادمی

عکس: مهدی کاوه ای

واحدهای تولیدی، صنفی، صنعتی و به‌طور کلی هر بنگاهی که فعالیت اقتصادی انجام می‌دهد، برای شروع فعالیت و ادامه حیات خود نیازمند سرمایه و منبع مالی مناسب است. نبود این نیروی محرکه مهم می‌تواند بزرگ‌ترین چالش را برای صاحبان صنایع و کسب‌وکارها ایجاد کند. از این رو، فراهم‌سازی بسترهایی که منجر به جذب سرمایه‌های مناسب و پایدار شود، از مسائل شایسته توجه است. بخش معدن یکی از هزینه‌برترین فعالیت‌های اقتصادی به شمار می‌رود و در عین حال قطعیت چندانی برای بازگشت سرمایه و سوددهی آن وجود ندارد؛ بنابراین حضور سرمایه‌گذاران و صاحبان منابع مالی در فعالیت‌های بخش معدن را می‌توان متضمن توسعه و پایداری معادن برشمرد. اما به دلیل مشکلات مختلف، در سال‌های اخیر توانایی بخش معدن برای جذب سرمایه کاهش یافته و این موضوع را می‌توان زنگ خطری برای این عرصه تلقی کرد. در این راستا «روزگار معدن» درباره مشکلات و راهکارهای رفع موانع ورود سرمایه‌ها به بخش معدن، با کارشناسان و فعالان معدنی گفت‌وگو کرده که شرح دیدگاه آنها را می‌خوانید:محمد فیروزی ، مهندس معدن در گفت‌وگو با ابتدا به تشریح اهمیت بخش معدن و جایگاه آن در اقتصاد کشور پرداخت. او فعالیت بخش معدن را مستعد سرمایه‌گذاری برای توسعه دانست و گفت: بخش معدن در واقع پیشران حوزه‌های تولیدی و صنعتی کشور به شمار می‌رود و با ایجاد ارزش افزوده و اشتغال پایدار، اقتصاد کلان کشور را تحت تاثیر قرار می‌دهد؛ بنابراین یکی از راه‌های بهبود شرایط اقتصادی کشور، توجه به معادن و صنایع معدنی در مقیاس کلان است. اما این تاثیر مثبت معدنکاری بر اقتصاد، به‌سادگی صورت نمی‌گیرد. فعالیت معادن از نظر هزینه، نیازمند سرمایه سنگین و از لحاظ توجیه‌پذیری، بسیار پرریسک است؛ بنابراین باید تمام سیاست‌گذاری‌ها در این بخش با دقت و وسواس زیاد و هدفمند توسط نهادهای دولتی صورت گیرد. این فعال معدنی ادامه داد: در مدت اخیر آماری مبنی‌بر افت میزان سرمایه‌گذاری در بخش معدن اعلام شده که این ارقام نشانگر تاثیر مخرب تصمیمات دولت در برابر بخش معدن است. به عبارت دیگر، در سال‌های اخیر برخی سیاست‌گذاری‌های نهادهای دولتی برای بخش معدن غلط بوده و پیامدهای منفی برای فعالیت‌های این عرصه ایجاد کرده است. همچنین حمایت ناکافی از معدنکاران به این مشکلات افزوده و در ادامه از رغبت فعالان اقتصاد برای ورود به معادن کاسته شده است.

▣ بلوکه شدن پهنه‌های مهم معدنی

فیروزی مهم‌ترین دلیل کاهش سرمایه‌گذاری در بخش معدن را نبود پهنه‌های مناسب معدنی در اختیار بخش خصوصی عنوان کرد و توضیح داد: «کاداستر» سامانه الکترونیکی ثبت و صدور مجوزهای معدنی است. با نگاهی به این سیستم درمی‌یابیم اغلب مناطق معدنی بنا بر دلایل مختلفی بلوکه شده‌اند و فعالان اجازه معدنکاری را در این مناطق ندارند. مهم‌ترین دلیل این ممنوعیت را می‌توان تعارض بین نهادهای مختلف و مخالفت نهادهای دخیل ماده ۲۴ قانون معادن مانند سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور برای معدنکاری عنوان کرد. باید خاطرنشان کرد تاکنون فقط بر حدود ۲۰ درصد از مساحت مناطق مستعد معدنی، عملیات اکتشافی انجام شده است. بخش معدن از قابلیت بالقوه‌ای برای سرمایه‌گذاری برخوردار است اما به دلیل ممنوعیت‌ها، بلوکه شدن پهنه‌های معدنی و عدم انجام فرآیند آزادسازی این محدوده‌ها بستر مناسبی برای افزایش فعالیت معدنی در کشور وجود ندارد.

این فعال معدنی افزود: علاوه‌بر موارد یادشده، مسائلی مانند عدم تسریع در اتمام پهنه‌های اکتشافی در سطح کشور، خلأ سرمایه‌گذاری مکفی شرکت‌های دولتی در زمینه اکتشافات پایه و به دنبال آن نبود اطلاعات پایه معدنی، در کاهش میزان رغبت فعالان اقتصاد و سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری در بخش معدن تاثیر قابل توجهی داشته است.

▣ انتشار اطلاعات شفاف

این کارشناس معدن در ادامه صحبت‌های خود به اهمیت اطلاعات در شکل‌گیری و توسعه فعالیت‌های اقتصادی تاکید کرد و گفت: برای انجام هر فعالیت اقتصادی باید در مرحله نخست اطلاعات و داده‌های مربوطه به صورت شفاف و روشن در اختیار فعالان آن عرصه قرار داده شود. بخش معدن نیز نه‌تنها از این قاعده مستثنا نیست بلکه به میزان قابل توجهی نیازمند اطلاعات و استفاده از آنها است؛ بنابراین یکی از وظایف مهم شرکت‌های معدنی دولتی تهیه داده‌های اکتشافی از مناطق مستعد معدنی از نظر ساختار زمین‌شناسی و قرار دادن این اطلاعات در اختیار علاقه‌مندان به فعالیت معدنی است. سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور، همچنین دیگر سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی دخیل در فعالیت‌های معدنی مانند سازمان ایمیدرو وظیفه دارند تمامی داده‌ها و اطلاعات اکتشافی را به صورت شفاف و کارآمد در اختیار سرمایه‌گذاران بخش معدن قرار دهند. لطفی افزود: علاوه‌بر انتشار اطلاعات، باید ترتیبی اتخاذ شود تا واگذاری محدوده‌های معدنی که در مراحل اولیه اکتشافات قرار دارند، از طریق فرآیندهای قانونی به متقاضیان واجد صلاحیت فنی و مالی با سهولت بیشتری انجام شود. همچنین قبل از واگذاری محدوده‌ها لازم است تمام مجوزهای قانونی از نهادهای مربوطه اخذ و به عبارتی، یک محدوده معدنی مستعد با تمامی موافقتنامه‌های مربوطه واگذار شود.

▣ ضرورت باز تنظیم مقررات

وی به مسائلی که رفع آنها به افزایش ورود سرمایه‌گذاران به بخش معدن منتج خواهند شد، اشاره کرد و توضیح داد: تسهیل در صدور مجوزهای معدنی، نبود تعارضات بین نهادهای دولتی، وجود اطلاعات و داده‌های شفاف از مناطق معدنی کشور، برنامه‌ریزی در جهت کاهش تنش با معارضان محلی، ارائه تسهیلات و مشوق‌های قانونی برای نوسازی ناوگان ماشین‌آلات معدنی، توسعه زیرساخت‌های معدنی، ارائه مشوق‌های قانونی به معدنکاران فعال و... جزو عوامل مهم و تاثیرگذار بر جذب سرمایه به بخش معدن هستند. دولت به‌عنوان متولی بخش معدن وظیفه دارد ابتدا تناقضات و چالش‌های موجود میان نهادهای دولتی و معدنکاران را (با اولویت قرار دادن فعالان معدنی) رفع کند. این کار از طریق اصلاح قوانین و مقررات به صورت لایحه قانونی و بازتنظیم بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های حاکم بر فعالیت‌های معدنی امکان‌پذیر است. همچنین برنامه‌ریزی برای انجام فعالیت‌های معدنی در مقیاس بزرگ با مشارکت شرکت‌های معدنی ایرانی و خارجی، تلاش برای کاهش معدنکاری به شکل کارگاهی و سوق دادن فعالیت‌های معدنی به سمت معدنکاری اصولی از دیگر پیشنهادات مهم برای جذب سرمایه به معادن است.عماد هاشمی‌زاده، فعال معدنی در گفت‌وگو با :روزگار معدن» به تاثیر مستقیم فعالیت معادن بر چرخه صنایع تاکید کرد. او جایگاه بخش معدن را به‌عنوان حلقه بالادستی صنعت، مناسب ندانست و توضیح داد: اگر صنایع مختلفی مانند فولاد، سیمان، سنگ، کارخانه‌های سرب و روی، گچ و نظایر آن در ایران فعال هستند، به دلیل فعالیت معادن متعدد برای تامین مواد اولیه آنها در کشور است چراکه در غیر این صورت به دلیل نیاز بالای این نوع صنایع مواد اولیه، چرخه صنعت در کشور دچار مشکل شده و بسیاری از واحدهای صنعتی شکل نمی‌گرفتند. طی سال‌های اخیر، به دلایل متعددی میزان سرمایه‌گذاری به‌ویژه سرمایه‌گذاری خارجی در بخش معدن کشور کاهش یافته است. اصلی‌ترین عامل کاهش رغبت سرمایه‌گذاران به ورود در فعالیت‌ها و پروژه‌های معدنی کشور را می‌توان ایجاد سودهای کلان در بازارهای کاذب مانند ارز، سکه و طلا دانست. در واقع بسیاری از صاحبان سرمایه خرد و کلان، نقدینگی خود را به جای ورود به صنایع و معادن، به سمت این بازارها هدایت کرده‌اند. این فعال معدنی ادامه داد: یکی از مسائل بسیار مهم در هدایت سرمایه‌های سرگردان به سمت بخش‌های تولیدی از جمله معدن، فرهنگ‌سازی و تبیین فرصت‌های موجود در پروژه‌های معدنی کشور است زیرا بسیاری از سرمایه‌گذاران با فرصت‌ها و جذابیت‌های این حوزه آشنایی کافی ندارند و متاسفانه تصویر غلطی از سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های معدنی دارند. در این زمینه، رسانه‌ها نقش مهمی به منظور ایجاد آشنایی و معرفی فرصت‌های معدنکاری برای عموم مردم دارند.

▣ زیرساخت‌های ناکافی معدنی

هاشمی‌زاده سهم دولت در کاهش چالش‌های معدنکاری و افزایش جذابیت این عرصه برای سرمایه‌گذاران اقتصادی را پررنگ توصیف کرد و گفت: از جمله عواملی که می‌تواند منجر به رونق سرمایه‌گذاری در بخش معدن شود، تصحیح سیاست‌گذاری‌های معدنی دولت است.

تسهیل فرآیند مجوزدهی و سایر فرآیندهای اداری و قانونی، حذف یا کاهش هزینه‌های گزاف و غیرضروری فعالیت‌های معدنکاری از جمله تعرفه‌های مختلف سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت، منابع طبیعی، نظام مهندسی و... است. اما علاوه‌بر موارد گفته‌شده، یکی از مهم‌ترین چالش‌های مبحث سرمایه‌گذاری بخش معدن، مسئله مجوزهای متنوع و استعلامات پیچیده نهادهای گوناگون است. متاسفانه در بسیاری از موارد به دلیل برخوردهای سلیقه‌ای و غیرکارشناسی، موانع جدی بر سر راه فعالیت معدنکاران قرار می‌گیرد.

این فعال معدنی افزود: به‌طور کلی می‌توان مواردی مانند توجه ناکافی به بخش معدن در برنامه‌ریزی‌های کلان اقتصادی کشور، ریسک بالای سرمایه‌گذاری در این بخش، ناکافی بودن اطلاعات پایه معدنی و نبود زیرساخت‌های مناسب در مناطق مستعد معدنی را از جمله سایر دلایل کاهش میزان سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی بر بخش معدن ایران عنوان کرد. در این میان به مواردی مانند تنوع مراکز مجوزدهی و تصمیم‌گیری در حوزه معدن و قیمت‌گذاری غیرواقعی مواد معدنی نیز باید توجه کرد چراکه این مسائل نیز از رغبت فعالان معدنی برای ادامه فعالیت در معادن به‌شدت می‌کاهد.

▣ ریسک‌های سرمایه‌گذاری

وی در ادامه صحبت‌های خود به آمار رسمی جهانی اعلام‌شده مبنی‌بر عوامل کاهش سرمایه‌گذاری در بخش معدن اشاره و تشریح کرد: بانک جهانی آماری را به تفکیک برای میزان تاثیر هر عامل بر افزایش ریسک معدنکاری در ایران منتشر کرده است. براساس این آمار، ریسک‌های مالی و اقتصادی با ۹۰ درصد تاثیر در جایگاه نخست تاثیرگذاری بر روند فعالیت معدنی ایستاده‌اند.

ناپایداری سیاست‌ها و مقررات دولت‌ها تا ۷۹ درصد بر این فعالیت‌ها تاثیر داشته و ریسک‌های سیاسی و اجتماعی تا میزان ۷۳ درصد در این روند موثرند. ریسک‌های تکنیکی تا حدود ۶۸ درصد و ریسک‌های عملیاتی تا ۶۳ درصد سرمایه‌گذاری در بخش معدن ایران را با ریسک مواجه کرده‌اند.

این فعال معدنی ادامه داد: دستیابی به سرمایه و مدل‌های موثر سرمایه‌گذاری برای توسعه زیرساخت‌های مربوط به بخش معدن، حیاتی است. به دنبال بحران مالی، دستیابی به سرمایه، هم با عنوان سهام و هم فرض دشوار شده است. اما دولت به‌عنوان یک ناظر، باید به صورت جدی از فعالیت‌های عملیاتی در معادن کناره‌گیری کند و فقط تنظیم‌گر و تسهیلگر فعالیت بخش معدن باشد. از جمله این فعالیت‌ها را می‌توان تضمین و اطمینان از سودآوری قابل‌قبول پروژه‌های معدنی و تامین فضای امنیتی عنوان کرد.

اطمینان از حاشیه امنیتی مطلق مبنی‌بر عدم تعرض و تعدی سیاسی، دولتی، حقوقی، محلی و فرهنگی به سرمایه‌گذار و منبع مالی او از مصادیق تامین فضای امنیتی به شمار می‌روند.

▣ تصحیح ساختارهای دولتی

این فعال معدنی به مسائل تاثیرگذار بر افزایش ورود سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصاد به بخش معدن اشاره کرد و گفت: به منظور رشد و افزایش میزان سرمایه‌گذاری در بخش معدن کشور باید در ساختار اقتصادی و قوانین جاری کشور بازنگری صورت گیرد. تضمین‌های لازم برای سرمایه‌گذاری، اصلاح قوانین و احترام گذاشتن به مالکیت خصوصی، فرهنگ‌سازی در جهت عدم وابستگی شدید به صادرات کالای تک‌محصولی (نفت)، هدایت انرژی به مدیریت تکنولوژی مدرن و نوآوری برای تولیدات جدید در کشور و بازنگری در قانون کار از جمله این موارد هستند.

همچنین تصحیح ساختار مالیاتی کنونی برای بخش‌های تولیدی کوچک‌مقیاس، افزایش کیفیت خدمات زیربنایی مانند حمل‌ونقل (که وظیفه آن به‌طور مستقیم از وظایف دولت در قبال معادن است)، جلوگیری از قاچاق کالا و در نهایت ارائه آمار و اطلاعات دقیق از ظرفیت‌های تولیدی و بازارهای مصرف از مسائل مهمی هستند که با توجه به آنها می‌توان سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصاد را به سمت بخش معدن جذب کرد.

▣ سقوط نسبت سرمایه‌گذاری به ارزش افزوده

این فعال معدنی اظهار کرد: سرمایه‌گذاری یکی از محرک‌های توسعه اقتصادی است و یکی از نسبت‌های مهم تعیین‌کننده میزان تزریق سرمایه برای پشتیبانی سرمایه‌گذاری به تولید ناخالص داخلی یا ارزش افزوده آن بخش است. در سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰، این نسبت در بخش معادن کشور روند کاهشی داشته و در سال ۱۴۰۲ به ۳.۶درصد رسیده که کمترین رقم در بازه زمانی مورد بررسی است. این درحالی است که نسبت سرمایه‌گذاری به ارزش افزوده معادن، در سال ۱۳۹۵ معادل ۱۶.۵ درصد بود. این رقم در سال ۱۳۹۶ به ۱۱.۱ درصد و در سال ۱۳۹۷ به ۶.۳ درصد رسید. داده‌های موجود نشان می‌دهد، این رقم برای سال ۱۳۹۸ برابر ۶.۱ درصد و برای سال ۱۳۹۹ برابر ۴.۴ درصد است.

▣ سهم ۷۵ درصدی معادن غیرنفتی

وی بیان کرد: بالاترین حجم سرمایه‌گذاری در بخش معادن غیرنفتی در حال بهره‌برداری کشور در سال ۱۴۰۱ در زمینه استخراج سنگ‌آهن و با سهم ۳۲.۴درصدی بوده است. پس از آن استخراج زغال سنگ با سهم ۱۵.۲درصد قرار دارد. جایگاه بعدی مربوط به معادن استخراج شن و ماسه با سهم ۱۱درصد است. داده‌های موجود نشان می‌دهد، معادن سنگ‌های تزیینی با سهم ۱۰درصد و معادن طلا با سهم ۶.۳درصد در رتبه‌های بعدی قرار دارند. بدین‌ترتیب حدود ۷۵درصد از سرمایه‌گذاری معادن غیرنفتی کشور مربوط به این معادن است. در میان معادن عمده ارزش اسمی سرمایه‌گذاری در معادن سنگ‌آهن و معادن سرب و روی در سال ۱۴۰۱ با افت همراه بوده است.

▣ چالش‌های معادن در سال ۱۴۰۳

هاشمی زاده تاکید کرد: در سال‌های اخیر معدن در کشور با چالش‌های متعددی روبه‌رو است. چالش‌هایی که کماکان ادامه دارد. چندی پیش کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس، قوانین و مقررات، نبود یک راهبرد طولانی و مشخص معدنی، سوءمدیریت، معضلات محیط‌زیستی، مشکلات بین‌المللی و مشکلات معدن‌داران را مهم‌ترین چالش‌های بخش معدن اعلام کردند. برهمین اساس از نگاه کارشناسان تغییرات سیاستی درست و اصولی، مصوب‌کردن راهبرد معدنی، رفع ناهماهنگی با قوانین بالادستی و رفع تداخلات قانونی بیش از ۷۰ درصد چالش‌های بخش معدن را برطرف خواهد کرد. به تعبیر دیگر، می‌توان تحریم و آسیب‌های ناشی از آن را به عنوان یک واقعیت ثابت در کسب‌وکار پذیرفت و بر اساس آن برنامه‌ریزی کرد ولی عدم‌ثبات مقررات داخلی و تصمیمات خلق‌الساعه، امکان برنامه‌ریزی به عنوان مهم‌ترین ابزار سرمایه‌گذار در مدیریت مجموعه خود را سلب کرده است. روندی که از نگاه کارشناسان متوقف نشود، می‌تواند بخش قابل‌توجهی از درآمدهای ارزی کشور را تحت‌تاثیر قرار دهد.این بخش می‌تواند ۶۰درصد از درآمدهای حاصل از فروش نفت را پوشش دهد. از طرفی، با فرآوری نهایی مواد معدنی می‌توان به‌طور متوسط ارزش‌افزوده‌ای بالغ بر ۱۰برابر ارزش خام مواد معدنی ایجاد کند.وی اظهار کرد: از نگاه برخی کارشناسان چالش‌های سرمایه‌گذاری در حوزه معدن به سیاست‌های حاکم و محدودیت‌های مقررات برمی‌گردد. به باور این کارشناسان، اغلب سرمایه‌گذاران پس از اکتشاف و در هنگام دریافت پروانه بهره‌برداری با سد محکم سازمان‌های تصمیم‌گیر روبه‌رو می‌شوند و چند سال کار و سرمایه و تلاش‌شان به همین راحتی به هدر می‌رود، به همین دلیل تمایل سرمایه‌گذاران برای افزایش سرمایه‌گذاری یا ادامه فعالیت‌شان به‌شدت کاهش می‌یابد. هاشمی زاده در پایان بیان کرد: چالش دیگر در جریان سرمایه‌گذاری حقوق دولتی است. بیش از ۷۰ درصد درآمد دولت از حقوق دولتی، مربوط به معادن بزرگ است. اما عمده اشتغال بخش معدن در معادن کوچک‌مقیاس اتفاق می‌افتد. در بین دولت دایم به دنبال افزایش حقوق دولتی بخش معدن است. تنها از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ میزان حقوق دولتی دریافتی از معادن ۹۱۰درصد افزایش داشته و همچنان هم قانون‌گذاران در بودجه اصرار بر افزایش دریافتی حقوق دولتی دارند. البته معادن بزرگ و عمومی به دلیل وجود صرفه‌های ناشی از مقیاس، به‌راحتی از پس افزایش موردانتظار حقوق دولتی برمی‌آیند، اما این وضعیت در معادن کوچک متفاوت بوده و اندکی افزایش هزینه‌ها می‌تواند فعالیت اقتصادی را به‌طور کل غیراقتصادی کرده و به تعطیلی معادن و بیکاری در این حوزه بینجامد. برهمین اساس کارشناسان معتقدند دولت باید در این زمینه بازنگری جدی کند.

یادداشت

فرصت‌ها و چالش‌ها در معدنکاری فراملیتی

سهراب حسینی
فعال معدن

سرمایه‌گذاری در خارج از محدوده ملی و مرزهای یک کشور، به‌عنوان معدنکاری فراسرزمینی معرفی شده است.

این نوع از فعالیت در کشور ما بی‌سابقه نیست و در دولت نهم و دهم با قراردادها و توافقنامه‌هایی که در سطح ریاست‌جمهوری بین ایران و برخی کشورهای امریکایی جنوبی منعقد شد، سرمایه‌گذاری و اکتشاف و حتی استخراج فروش مواد معدنی آن کشورها ـ مثل ونزوئلا ـ به ایران واگذار شد.

همین‌طور سرمایه‌گذاری در معادن ارمنستان، گرجستان و آذربایجان هم پیش از این انجام می‌شد یا در ترکیه و بحرین فعالیت‌های مشترکی انجام می‌دادیم.

در این دوره سازمان زمین‌شناسی به‌عنوان متولی اکتشافات مطالعات گسترده، اکتشافات بسیار خوبی در دیگر نقاط دنیا از جمله کشورهای امریکای جنوبی داشت، اما همه این فعالیت‌ها نیمه‌کاره رها شد و هیچ جایی هم این پروژه‌ها را پیگیری نکرد و معلوم نشد سرنوشت معادنی که امتیاز بهره‌برداری از آن به‌صورت چند ده ساله به ایران واگذار شده بود، به کجا رسید و الان در چه وضعیتی است.

درحال‌حاضر این نوع سرمایه‌گذاری‌ها به‌ندرت از سوی یک کشور انجام می‌شود و به‌طورمعمول با مشارکت کشورهای گوناگون در قالب شرکت‌های بزرگ معدنی انجام می‌گیرد. از این‌رو، سرمایه‌گذاری این شرکت‌ها، معدنکاری را از فراسرزمینی به فراملیتی تغییر داده است.

به‌عبارت دیگر، ماهیت شرکت‌های بزرگ معدنی به‌گونه‌ای است که فعالیت‌های آنها را به فراتر از مرزهای یک کشور گسترده و معدندار را به فعالیتی جهانی مبدل کرده است.

حوزه معدن در کشور ما درحال‌حاضر با چالش‌های متعددی در حوزه‌های گوناگون به‌ویژه سرمایه‌گذاری رو به‌رو شده است، علاوه بر برنامه‌ریزی برای جذب سرمایه‌گذاران داخلی، نیازمند فعالیت‌های فراملیتی است و به این ترتیب هر نوع سرمایه‌گذاری قراردادهای دقیق و توافقنامه‌های خوب می‌تواند بسیار مفید باشد و به سود منافع ملی و کشور تمام شود.

اما واقعیت این است که امروزه مسائل حقوقی و قانونی حوزه معدن کشور از یک طرف و چالش‌های معدنکاری از طرف دیگر، زمینه را به‌گونه‌ای چیده‌اند که کمتر کسی مایل به حضور در این حوزه است.

سرمایه‌گذاران معدنی داخل کشور به فعالیت‌های فراسرزمینی گرایش بیشتری پیدا کرده‌اند و شرکت‌های بزرگ فراملیتی هم با موضوع نداشتن امنیت برای سرمایه‌گذاری روبه‌رو هستند.

متاسفانه این نگرش منفی حاصل تجربه‌های ناموفق قبلی است که سرمایه‌گذاران خارجی در دهه ۸۰ در کشور داشته‌اند.

علاوه بر این، مشکلات متعدد مربوط به تحریم‌ها، فرهنگ عمومی و نگاه منفی که نسبت به حضور خارجی‌ها وجود دارد، از دیگر موانع جدی است که موجب شده سرمایه‌گذاران خارجی با دشواری حاضر به سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف صنعتی یا معدنی کشورمان شوند.

این معضل در حوزه معدن و صنایع وابسته به‌دلیل سختی‌ها و دشواری‌های ذاتی آن پررنگ‌تر شده است.

پس باید راهی یافت که محدودیت‌ها و چالش‌های متعدد را برطرف کرد و از دانش، توانمندی و مهارتی که در زمینه اکتشاف، استخراج و فرآوری در کشور وجود دارد، بهره برد.

به‌نظر می‌رسد باتوجه به نبود چالش‌ها و حل برخی محدودیت‌ها و مشکلاتی که پیش‌روی معدنکاران داخل وجود دارد، فعالیت معدنی در خارج از مرزها به ارزآوری و توسعه معدنی کمک می‌کند.

بنابراین، اگر بتوان از این ظرفیت و توانمندی در خارج از مرزهای کشور استفاده کرد، همزمان از چندین مزیت برخوردار خواهیم شد.

از یک‌سو، دست‌یابی به ماشین‌آلات روز دنیا و تکنولوژی نوین در دیگر کشورها سهل‌تر است، می‌توان هم با این روش‌ها آشنا شد و آنها را به کار برد و هم دانش آن را به کشور انتقال داد.

به این ترتیب، هم سودی نصیب کشور می‌شود و هم اقدام مفیدی در راستای منافع ملی کشور انجام گرفته است.

بنابراین، باید از فضای مثبت حاکم بر روابط ایران با همسایگان یا دیگر کشورهایی که روابط دیپلماتیک خوبی با آنها داریم، استفاده کنیم و توانمندی معدنکاران داخلی را در آن کشورها به‌کار گیریم.

حتی می‌توان کارخانه‌ای در داخل کشور راه‌اندازی و ماده معدنی لازم را از کشورهای همسایه تامین کرد یا به‌عکس معدنی را در داخل کشور موردبهره‌برداری قرار داد و در کشور دیگر کارخانه فرآوری ایجاد کرد تا با بهره‌گیری از سوخت ارزان و زیرساخت‌هایی که دیگر کشورها دارند، معدنکاری سیر مثبت و صعودی پیدا کند و برای کشورهای دخیل سودآوری داشته باشد.

نوبت دوم

اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان ایلام

فراخوان مناقصات عمومی یک‌مرحله‌ای

اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان ایلام در نظر دارد نسبت به برگزاری مناقصات ذیل اقدام نماید:

شماره مناقصه	موضوع مناقصه	مدت اجرا	برآورد	مبلغ تضمین – ریال	رشته مورد نیاز
۸۳/۴۰۲/۹۱	خریداری یک دستگاه لودر چرخ لاستیکی با موتور ۶سیلندر وتوان ۲۲۰ اسب بخار	۲۰روز	۵۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۲/۷۵۰/۰۰۰/۰۰۰	مطابق پیوست

آخرین مهلت دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۳/۰۲/۱۸
آخرین مهلت تحویل پیشنهادات: ۱۴۰۳/۰۲/۳۱
تاریخ بازگشایی پاکات: ۱۴۰۳/۰۳/۰۱
نوع تضمین: تضمین معتبر شرکت در فرآیند ارجاع کار به صورت یک یا ترکیبی از ضمانتنامه‌های موضوع بندهای الف، ب، پ، ج، چ و ح ماده ٤ آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی (شماره ۱۲۳٤۰۲/ت ۵۰۶۵۹ مورخ ۹٤/۰۹/۲۲) می‌باشد.

کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکات و مراحل بعد از آن از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

فیش واریزی نقدی شماره شبای حساب تمرکز وجوه سپرده IR۶۰۰۱۰۰۰۰۴۰۶۷۰۶۳۷۰۷۷۶۰۷۶۵- تمرکز وجوه سپرده نزد بانک ملی مرکزی می‌باشد. شناسه ۹۸۱۲۸۲۴۶۷۲۰۰۰۰۴۰۶۷۰۶۳۷۰۷۷۶۰۷۶۵

محل تحویل پاکت الف: ایلام- بلوار مدرس- اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان ایلام- واحد دبیرخانه

جهت دریافت اطلاعات مناقصه به سایت اینترنتی www.setadiran.ir مراجعه نمایید.

تلفن تماس ۰۸۴۳۳۳۶۲۹۲۲ -۰۸۴۳۳۳۳۰۱۹۵ - ۰۸۴۳۳۳۳۸۴۰۰ اداره پیمان و نرسیدگی
فاکس ۳۳۴۱۶۳۸

روابط عمومی اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای ایلام

روزگار معدن
سه شنبه
۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲۸ شوال ۱۴۴۵ • ۷ مه ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۲۹۹

یادداشت

امیدی به توسعه زیرساخت انرژی نداریم

رضا شهرستانی
عال صنعت فولاد

باتوجه به سهم مصرف انواع حامل‌های انرژی در صنایع معدنی کشور، این صنایع از اثرگذاری بالایی بر میزان تقاضا انرژی برخوردار هستند. در همین حال اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها و آزادسازی نرخ انرژی نیز در این صنایع از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به‌بیان دیگر، افزایش بهای انرژی، زمینه رشد هزینه تمام‌شده تولید را در بسیاری از صنایع‌معدنی فراهم می‌کند. بااین‌وجود همان‌طور که بارها تاکید شده است، اختصاص یارانه انرژی برای مدت‌زمان طولانی به صنایع، منطقی و حتی کارآمد نیست. در نتیجه هدفمندسازی تخصیص یارانه به صنایع، سیاستی صحیح و غیرقابل‌جایگزین است. بااین‌وجود فعالان صنایع‌معدنی انتظار دارند روند آزادسازی نرخ انرژی با مشورت فعالان بخش تولید و در برنامه‌ای مدون و از پیش تعیین‌شده، انجام گیرد. این اقدام زمینه‌ساز بهبود شرایط تولید خواهد بود، اما مصوباتی همچون تعیین بهای انرژی مصرفی صنایع در ماه‌های پایانی سال و تعمیم آن به ماه‌های گذشته، این سوءبرداشت را ایجاد می‌کند که دولت به‌دنبال تامین کسری بودجه خود یا درآمدزایی است. در واقع اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها در صنایع معدنی، خلاف انتظار به توسعه زیرساخت‌های انرژی در کشور اختصاص نخواهد یافت که جای بسی تاسف دارد. در طول دهه‌های اخیر، زنجیره فولاد کشور با ارائه مشوق‌های متفاوت، توسعه یافته است. در حال حاضر ظرفیت تولید فولاد کشور بالغ بر ۴۰ میلیون تن برآورد می‌شود و طرح‌های متعددی نیز در دست احداث قرار دارند. برای توسعه صنعت فولاد، سرمایه قابل‌توجهی از سوی دولت و بخش خصوصی جذب این زنجیره شده است.بااین‌وجود در طول سالیان گذشته، چالش‌های متعددی در روند فعالیت تولیدکنندگان زنجیره فولاد ایجاد شده و عملا عملکرد آنها را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است، این مشکلات به‌ویژه برای فعالان بخش خصوصی پررنگ‌تر هستند و از بهره‌وری تولید در این حوزه می‌کاهد. تصمیم‌گیری‌های خلق‌الساعه و نبود برنامه‌ای مدون و از پیش تعیین‌شده، یکی از بزرگ‌ترین مشکلاتی است که فعالیت صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد.محدودیت در تامین انرژی صنایع از جمله برق فولادسازان دیگر چالشی است که تولید در این بخش را در ماه‌های گرم سال، با محدودیت روبه‌رو می‌کند. در دهه اخیر، مشکلات اقتصادی در زمینه سرمایه‌گذاری در صنعت نیروگاهی موجب عدم‌تناسب میان رشد تولید برق نسبت به افزایش فزاینده مصرف آن و ایجاد چالش‌های فراوان برای صنایع شده است. در واقع سیاست‌گذاران به توسعه همگام صنایع و صنعت برق، بی‌توجه بوده‌اند.بدون تردید انرژی یکی از مزیت‌های اصلی است که زمینه توسعه عملکردی صنایع را در کشور ما فراهم کرده است. زنجیره فولاد نیز با تکیه بر منابع انرژی و همچنین منابع معدنی توسعه یافته است. تداوم عرضه یارانه انرژی به صنایع برای مدت‌زمان طولانی، منطقی نیست، اما انتظار می‌رود رشد بهای انرژی از پیش مشخص باشد تا صنایع بتوانند برای آن برنامه‌ریزی کنند. در همین حال انتظار می‌رود درآمد حاصل از افزایش نرخ انرژی صنایع به رفع کمبودهای این بخش اختصاص یابد.چنانچه یکی از اهداف اصلی اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها و واقعی‌سازی قیمت‌ها، کاهش مصرف است، بنابراین باید مسیر صرفه‌جویی در مصرف انرژی و بهره‌وری حداکثری در جریان تولید نیز، هموار شود، اما در شرایط کنونی، عموم تصمیمات دولت با هدف درآمدزایی برای دولت اتخاذ می‌شود. در نتیجه نمی‌توان به اثرگذاری مثبت این دست تغییرات، امید داشت.از مجموع موارد یادشده، می‌توان این‌طور برداشت کرد که نبود ثبات در سیاست‌های حاکم بر فرآیند تولید چالش بزرگی است که بر عملکرد صنعت فولاد تاثیر منفی دارد. در واقع، فعالان صنعتی نمی‌توانند برای آینده فعالیت خود برنامه‌ریزی کنند. این چالش در شرایطی گریبان فعالان صنعت فولاد را می‌گیرد که این صنعت در رده صنایع صادرات‌محور قرار دارد. به‌بیان‌دیگر، صادرات و حضور در بازار جهانی، تنها راه تداوم تولید در این صنعت است و نباید فراموش کرد که قوانین فروش جهانی ثابت هستند و به ثبات نیاز دارند.حال در شرایطی که هرازچندگاهی مقررات حاکم بر تولید و صادرات فولاد، تغییر می‌کند، عملا حضور موفق در بازار جهانی، بی‌معنی می‌شود.در افق ۱۴۰۴، تولید ۵۵ میلیون تن فولاد هدف‌گذاری شده و تولید این حجم از فولاد نیازمند بازار فروش برای آن است. بازار داخلی حتی در بهترین شرایط که رکودی بر صنعت ساخت‌وساز، فعالیت‌های عمرانی و همچنین سایر صنایع مصرف‌کننده فولاد، حاکم نباشد، چنین مصرف گسترده‌ای ندارد؛ بنابراین صادرات بهترین و ماندگارترین روش برای تداوم تولید در این زنجیره خواهد بود. بنابراین باتوجه به شرایط حاکم بر تولید و فروش در زنجیره فولاد کشور، از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود، دقت‌نظر بیشتری در سیاست‌های حاکم بر زنجیره فولاد کشور داشته باشند.

موج معدن

تعداد معادن فعال کشور کاهش یافته است

تعداد معادن کشور در سال ۱۴۰۱ در حدود ۵ هزار و ۷۶۱ معدن برآورد شده است که این عدد در مقایسه با سال گذشته که ۶ هزار و ۲۵ معدن بوده با افت ۲۶۴ معدن به ثبت رسیده است. تیرماه سال ۱۴۰۲ بود که مرکز آمار ایران از اجرای «طرح آمارگیری از معادن در حال بهره‌برداری» از یکم تیرماه تا یکم مهرماه امسال در سراسر کشور خبر داد.در آن زمان گفته شد هدف از اجرای طرح آمارگیری از معادن در حال بهره‌برداری، تهیه آمار و اطلاعات مربوط به عملکرد این بخش و محاسبه سهم آن در تولید ناخالص داخلی، مقدار و ارزش تولیدات مواد معدنی، مقدار و ارزش صادرات مستقیم، ارزش افزوده، ترکیب نیروی انسانی، مقدار استخراج مواد معدنی و ارزش سرمایه‌گذاری آن،اعلام شده بود.آمار تعداد معادن در حال بهره برداری سرانجام در روزهای پایانی ۱۴۰۲ منتشر شد. بر این اساس تعداد معادن کشور در سال ۱۴۰۱ در حدود ۵ هزار و ۷۶۱ معدن برآورد شده است که این عدد در مقایسه با سال گذشته که ۶ هزار و ۲۵ معدن بوده با افت ۲۶۴ معدن به ثبت رسیده است. این آمار در حالی منتشر شد که انتظار می‌رفت برگزاری مزایدات واگذاری معادن از سوی وزارت صمت به افزایش تعداد معادن در حال بهره برداری منجر شود.هرچند که روند کلی رشد تعداد معادن در طول بررسی ۳۶ ساله از سال ۶۵ تا ۱۴۰۱ افزایشی بوده، اما روند سال‌های اخیر حکایت از کاهش تعداد معادن فعال دارد. تعداد معادن در سال ۹۹ حدود ۵ هزار و ۷۸۲ واحد بوده، در سال بعد این عدد با یک روند صعودی به ۶ هزار و ۲۵ معدن رسیده است. با این حال، تعداد معادن فعال در سال ۱۴۰۱ متوقف شده، به گونه‌ای که به ۵ هزار و ۷۶۱ معدن کاهش پیدا است؛ این عدد حتی در مقایسه با معادن فعال سال ۹۹ نیز کمتر بوده است.

بازار مس با یک سوال مهم دست و پنجه نرم می‌کند

طی چند روز گذشته، تاجران و مدیران مس جهان برای گردهمایی سالانه هفته سسکو به سانتیاگو رفتند. سوال اصلی اینجاست که آیا این آغاز بازار بزرگی است که همه منتظر آن بودند؟قیمت مس این روزها تحت فشارهای سیاسی فراوانی قرار گرفته است. قیمت‌ها در روز پنج شنبه به بالاترین رقم در ۲۲ ماه گذشته یعنی ۹۷۳۹ دلار برای هر تن رسید که ۱۳ درصد از ابتدای سال افزایش یافته است.

نیک اسنودون، استراتژیست گروه گلدمن ساکس که جایگاهی برای خود به عنوان خوش‌بین‌ترین صدای بازار پیدا کرده است، استدلال کرد که آخرین تحولات مس تنها «کوهپایه های اورست» است. او پیش بینی می‌کند که قیمت‌ها در سال آینده به طور متوسط ۱۵۰۰۰ دلار در هر تن خواهد بود. آلیس فاکس، استراتژیست کالا در Macquarie Group Ltd.، در سانتیاگو گفت: «بر اساس تحلیل‌ها، شاخص‌ها نشان می‌دهند که قیمت بیش از حد پیش رفته است.این تحلیلگر بیش از حد به مس بدبین نیست، اما فکر می‌کند که مسابقه‌ی کنونی "کمی زودرس" است و توسط سرمایه‌گذاران به سمت هرگونه کمبود فلز هدایت می‌شود. این دیدگاهی است که بسیاری در شیلی با آن موافق هستند، حتی برخی از بزرگ‌ترین معدن‌کاران و تاجران جهان در صحبت‌های خصوصی خود به شاخص‌های ضعیف در مصرف‌کننده اصلی مس، یعنی چین، به عنوان دلیلی برای احتیاط اشاره می‌کنند. تنها بخشی از بازار که در حال حاضر هیچکس مخالف کمبود آن نیست، سنگ مس نیمه فرآوری شده است که به عنوان کنسانتره شناخته می‌شود.رولاند هارینگ، مدیر اجرایی تولیدکننده مس اروپایی Aurubis AG به ما گفت که این یک وضعیت ناپایدار است. با توجه به اینکه فعالان بازار از گروه ترافیگورا گرفته تا میتسویی و شرکت‌های دیگر، تمرکز بر کنسانتره‌ها را تا سال آینده ادامه می‌دهند، نتیجه‌گیری باید این باشد که در مقطعی منجر به کاهش کارخانه‌های ذوب می‌شود و بازار تنگ‌تری برای این فلز خواهیم دید. نقطه بحران ممکن است به پایان سال ۲۰۲۴ برسد، زمانی که معدنچیان در مورد هزینه‌های ذوب ذوب تحت قراردادهای عرضه سالانه مذاکره می‌کنند. برای امسال، آنها با هزینه‌های درمانی به اصطلاح ۸۰ دلار در هر تن موافقت کردند. در مرحله بعد، معدنکاران سطوح بسیار پایین‌تر از آن را پیش‌بینی می‌کنند، با برخی پیش‌بینی‌ها برای نرخ‌های پایین تاریخی در ۴۰ دلار یا ۵۰ دلار در تن.بدون توجه به اینکه امسال ممکن است چه اتفاقات دیگری رخ دهد، هیئتی متشکل از شش شرکت کننده در بازار در کنفرانس جهانی مس CRU در سانتیاگو در مورد یک چیز اتفاق نظر داشتند: پیش بینی قیمت‌های بالاتر در میان مدت.

در گفت‌وگو با دبیر انجمن زغال‌سنگ مطرح شد:

معادن زغال‌سنگ در آستانه تعطیلی

گروه معدن

هفته گذشته انجمن زغال‌سنگ ایران، طی نامه‌ای به وزیر صنعت، معدن و تجارت از کاهش تولید زغال‌سنگ به‌دلیل غیراقتصادی شدن معادن و افزایش واردات با نرخ ۳برابر داخلی خبر داد. در این نامه تاکید شده است: «در ابتدای تشکیل دولت جدید، مقام عالی ریاست‌جمهوری با حضور در معادن زغال‌سنگ طبس رسما اعلام کردند که با توسعه معادن، زغال‌سنگ موردنیاز کل کشور از محل معادن داخلی تامین و واردات زغال‌سنگ قطع خواهد شد، اما در این سال‌ها به‌دلیل سیاست‌گذاری‌های غیرمنطقی، تولید داخلی کاهش و واردات با نرخ نجومی افزایش یافته است.

در سال گذشته مکاتبات متعددی درباره مشکلات حوزه زغال‌سنگ با جنابعالی داشتیم و حتی اعلام آمادگی کردیم در صورت واقعی شدن نرخ باتوجه به هزینه‌های تولید به‌سمت خودکفایی حرکت کنیم، اما متاسفانه هیچ‌گونه پاسخی دریافت نشد و حتی درباره واردات تجهیزات ایمنی معادن زغال‌سنگ هم که نیاز به ارز ناچیزی داشت، هیچ‌گونه اقدامی انجام نگرفت.» بی‌توجهی به شرایط تولید در صنعت زغال‌سنگ به افت مداوم تولید این محصول مهم و وابستگی جدی کشور به تامین آن از طریق واردات، منتهی می‌شود. یعنی هرساله بیش از قبل شاهد تخصیص ارز برای ورود زغال‌سنگ به کشور هستیم، در حالی که کشور با محدودیت جدی در تامین ارز روبه‌رو است و انتظار می‌رود این سرمایه‌ها به واردات محصولاتی اختصاص یابد که امکان تامین آن در داخل کشور، وجود ندارد. صمت برای بررسی مشکلات حاکم بر تولید زغال‌سنگ و شناخت دلایل کاهش مداوم تولید در این بخش با سعید صمدی، دبیر انجمن زغال‌سنگ، گفت‌وگو کرده است.

◉ وضعیت صنعت زغال‌سنگ را در سال ۱۴۰۲ چطور ارزیابی می‌کنید؟

صنعت زغال‌سنگ در سال گذشته روزهای خوبی را پشت‌سر نگذاشت. روند تولید در این صنعت با کاستی‌ها و مشکلات متعددی همراه بود که به‌شکل افت تولید نمایان شد. براساس برآوردهای کلی پیش‌بینی می‌شود که میزان تولید زغال خام کشور در سال ۱۴۰۲ در مقایسه با میزان تولید این محصول در سال ۱۴۰۱، حدود ۱۵ درصد کاهش داشته است. این افت در هر صنعتی به‌منزله تحمیل خسارت جدی به تولیدکننده و کاسته شدن از سود آن است. افت قابل‌توجه تولید حتی زمینه توقف تولید یا تعطیلی برخی صنایع معدنی را در کشور فراهم کرده است.

◉ در نامه‌ای که از سوی انجمن زغال‌سنگ به وزیر صنعت، معدن و تجارت، نوشته شده است، چه موضوعاتی موردتوجه قرار گرفته‌اند؟

در این نامه تاکید شده است کاهش روند تولید زغال‌سنگ به‌نفع واردات، ظرف سال‌های اخیر شتاب گرفته است. مصرف کنسانتره زغال‌سنگ کشور سالانه ۳.۶ میلیون تن است، اما باوجود داشتن ذخایر چندین میلیارد تنی بیش از ۵۰ درصد زغال‌سنگ موردنیاز کشور از محل واردات تامین می‌شود.در ادامه به وعده رئیس‌جمهوری مبنی بر تامین نیاز کشور به زغال‌سنگ از منابع داخلی اشاره شده است که اکنون به‌دلیل سیاست‌گذاری‌های غیرمنطقی، تولید داخلی کاهش و واردات با نرخ نجومی افزایش یافته است. در همین‌حال، سال گذشته در شرایطی که معادن وارد زیان شده بودند، حقوق دولتی معادن افزایش غیرمتعارف حداقل ۵۰ درصدی داشت. در سال ۱۴۰۱ حدود ۸۰۰ میلیون دلار زغال‌سنگ و مشتقات آن وارد کشور شده است، با عنایت به موارد فوق‌الذکر، انجمن زغال‌سنگ ایران به‌عنوان تنها نماینده معدنکاران این حوزه تقاضا دارد تا وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌صورت رسمی سیاست‌های حوزه زغال‌سنگ را مشخص کند.

◉ افت تولید زغال‌سنگ تحت‌تاثیر چه عواملی بوده است؟

افت تولید زغال در شرایطی حاصل شده که نیاز کشور به این محصول، کاهش نیافته است. یعنی میزان نیاز کشور به زغال‌سنگ به‌مراتب بالاتر از تولید این محصول است. اما در نهایت گویی واردات زغال‌سنگ به حمایت از صنایع داخلی ارجحیت دارد. در چنین فضایی، هرساله بخش بیشتری از نیاز کشور به زغال‌سنگ از طریق واردات تامین می‌شود. نکته قابل‌تامل در این ماجرا آنجاست که کشور در سال‌های اخیر تحت‌تاثیر تحریم‌های سختگیرانه با محدودیت جدی در تامین ارز روبه‌رو بوده است. در چنین موقعیتی، انتظار می‌رود ارز کشور به مصارف مهم و غیرقابل‌تامین از بازار داخلی اختصاص یابد، اما نه‌تنها این خواسته محقق نمی‌شود، بلکه با تضعیف روزمره صنایع زغال‌سنگ کشور، هرساله دلار بیشتری به واردات زغال اختصاص می‌یابد.

◉ در حال حاضر شرایط ذخایر معدنی زغال‌سنگ کشور چطور است؟

کشور ما از ذخایر قابل‌توجه چند میلیارد تنی زغال‌سنگ برخوردار است. یعنی ایران ذخایر دست‌نخورده‌ای از زغال‌سنگ دارد. ذخایر زمین‌شناسی زغال‌سنگ ایران حدود ۱۴ میلیارد تن برآورد شده است. در همین حال مصرف سالانه کنسانتره زغال‌سنگ کشور نیز برابر ۳.۶ میلیون تن، اندازه‌گیری شده و در قیاس با ذخایر قابل‌توجه این محصول در کشور، رقم چشمگیری نیست. یعنی ایران از توان کافی برای تامین نیاز داخلی به این محصول برخوردار است.

◉ عملکرد صنعت زغال‌سنگ را در موقعیت کنونی چطور ارزیابی می‌کنید؟

باوجود منابع غنی و دست‌نخورده زغال‌سنگ در کشور، این صنعت تحت‌تاثیر سیاست‌گذاری غلط دولت، از توسعه بازمانده است. تداوم سیاست قیمت‌گذاری دستوری و غیرمنصفانه در صنعت زغال‌سنگ به تعطیلی معادن زغال کشور منتهی شده است. در همین حال، بسیاری از معادن تولید خود را کاهش داده و به‌سمت تعطیلی پیش رفته‌اند؛ چراکه تولید زغال‌سنگ در موقعیت کنونی و باتوجه به سطوح قیمتی فعلی، ممکن و شدنی نیست.قیمت تمام‌شده تولید زغال‌سنگ در کشور ما در قیاس با استانداردهای جهانی بالا نیست. سال گذشته متوسط نرخ تولید زغال‌سنگ در کشور ما به‌ازای هر تن برابر ۵.۵ میلیون تومان برآورد شد، در حالی که متوسط نرخ هر تن زغال وارداتی در این سال برابر ۱۶ میلیون تومان به‌ازای هر تن گزارش شده است؛ یعنی به‌ازای کاهش تولید زغال‌سنگ، کشور ناچار به واردات این محصول با نرخ ۳برابری، خواهد بود. در واقع باید اذعان کرد که منابع ارزی کشور برای تولید محصولی که ظرفیت و شرایط تولید آن در داخل کشور، وجود دارد، هدر می‌رود.

◉ کیفیت پایین زغال‌سنگ داخلی به‌عنوان یکی از دلایل فروش این محصول با نرخ پایین در کشور نام‌برده می‌شود، نظر شما در این‌باره چیست؟

بحث اختلاف نرخ میان زغال‌سنگ داخلی و خارجی ارتباطی با کیفیت این محصول ندارد. میان گریدهای مختلف زغال‌سنگ و انواع مختلف آن، موضوع پارامترهای کیفی مطرح می‌شود. شاخصه کیفیت در نهایت اختلاف نرخ حدود ۱۵ درصدی تا ۱۰۰ درصدی را میان گریدهای متفاوت این محصول ایجاد می‌کند، اما در حال حاضر شاهد تفاوت ۳۰۰ درصدی میان نرخ زغال‌سنگ در بازار داخلی و بین‌المللی هستیم.

◉ راهکار انجمن زغال‌سنگ برای مقابله با افت تولید مداوم در این صنعت چیست؟

انجمن زغال‌سنگ سال گذشته در نامه‌ای خطاب به وزارت صنعت، معدن و تجارت، خواستار تعیین قیمتی منصفانه برای زغال شد. منظور از قیمتی منصفانه، بهایی است که تولید این محصول برای معدنداران صرفه اقتصادی داشته باشد و ناچار به افت یا توقف تولید نشود. بر همین اساس نیز، پیشنهاد شد بهای تمام‌شده تولید زغال‌سنگ به‌عنوان مرجع قیمت‌گذاری این محصول شناخته شود. اجرای این پیشنهاد می‌تواند ضمن رفع مشکلات مالی حاکم بر این بخش، به توسعه و ارتقای تولید زغال‌سنگ در کشور منتهی شود؛ در نتیجه در بلندمدت کل نیاز کشور از منابع داخلی تامین و ارزآوری کشور از این محل، متوقف خواهد شد، اما چنانچه مسئولان همچون سال گذشته سیاست بی‌توجهی به تولید زغال‌سنگ را ادامه دهند، تولید آن هر سال کمتر و کمتر خواهد شد.

◉ درخواست تعدیل نرخ زغال‌سنگ از سوی وزارتخانه به چه نتیجه‌ای رسید؟

براساس برآورد انجمن زغال‌سنگ، میانگین نرخ تمام‌شده تولید زغال در کشور در معادن مختلف برابر ۵.۵ میلیون تومان به‌ازای هر تن تولید محصول، برآورد می‌شود. وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز این نرخ تمام‌شده تولید را پذیرفته و هیچ اعتراضی به آن نداشته است. بااین‌وجود در عمل هیچ اقدامی برای واقعی‌سازی نرخ زغال‌سنگ انجام نگرفته است. در نتیجه معادن به‌مرور به‌سمت تعطیلی پیش رفتند.

◉ باتوجه به بی‌توجهی مسئولان به شرایط تولید در صنعت زغال‌سنگ، در نامه جدید این انجمن به وزیر صنعت، معدن و تجارت، چه چالشی موردتوجه بوده است؟

باتوجه به مشکلاتی که در سایه قیمت‌گذاری دستوری و بی‌توجهی به شرایط تولید زغال و هزینه‌های آن برای فعالان این بخش پدید آمده و عملکرد آن را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است، از وزیر صنعت، معدن و تجارت درخواست داریم سیاست خود را در قبال این صنعت، روشن و شفاف کند.

◉ روند رو به افت تولید زغال‌سنگ و الزام صنایع فولادی به تامین این محصول از مبادی وارداتی، چه تاثیری بر عملکرد این صنعت دارد؟

سال گذشته شرکت ذوب‌آهن اصفهان متحمل ضرر قابل‌توجهی شد که در صورت‌های مالی آن قابل‌رصد است. بخش بزرگی از این زیان را می‌توان ناشی از اجبار این صنعت به واردات زغال‌سنگ وارداتی گران دانست. باتوجه به مشکلات حاکم بر فرآیند تولید و عملکرد زنجیره فولاد کشور، تولید با رشد نرخ زغال‌سنگ، عملا به‌مراتب دشوارتر و غیراقتصادی‌تر خواهد شد، اما گویا فولادسازان حاضر هستند زغال وارداتی را با نرخ ۳برابر بهای فروش آن در بازار داخلی خریداری کنند، اما زغال داخلی را با نرخ تمام‌شده تولید هم نمی‌خرند. متاسفانه باید اقرار کرد که آینده عملکرد صنایع، برای مسئولان مهم نیست.بی‌توجهی مسئولان به صنعت زغال‌سنگ در شرایطی است که بارها به مسئولان نسبت به وضعیت این صنعت و چالش‌های جدی پیش‌روی آن، هشدار داده‌ایم. ما بارها به مسئولان گفته‌ایم اگر ۱۰درصد از حمایتی که از سایر صنایع از جمله خودروسازی می‌کنید، از زغال‌سنگی‌ها صورت گیرد، شرایط این صنعت، متفاوت از حال کنونی خواهد شد.

◉ آیا آماری از میزان تخصیص ارز به صنایع برای واردات زغال‌سنگ به کشور دارید؟

در سال ۱۴۰۱ برابر ۸۰۰ میلیون دلار زغال‌سنگ به کشور وارد شده است، اما هنوز آمار دقیق واردات این محصول در سال ۱۴۰۲ و ارزبری آن، مشخص نشده است. در واقع باید اذعان کرد که حتی در موقعیت کنونی و باوجود محدودیت جدی کشور در تامین ارز در تخصیص دلار برای واردات زغال‌سنگ دشواری نمی‌شود. سهل‌گیری غیرمنطقی در قبال واردات زغال‌سنگ در حالی است که حتی اجازه رشد ۱۰درصدی بهای این محصول صادر نمی‌شود.

◉ راه‌حل رفع مشکلات حاکم بر صنعت زغال‌سنگ را چه می‌دانید؟

تنها راهکار ممکن در این شرایط، واقعی‌سازی نرخ است. کاهش تولید در این حوزه از دلایل اقتصادی نشأت گرفته و تنها راهکار رفع آن، واقعی کردن نرخ است، اما گویا هیچ عزمی برای اصلاح امور در این صنعت وجود ندارد.البته بخشی از مشکلات حاکم بر تولید صنعت زغال‌سنگ را می‌توان ناشی از لابی قوی‌تر در صنعت زغال‌سنگ دانست. در چنین فضایی عملا صدای فعالان صنعت زغال‌سنگ شنیده نمی‌شود.در چنین فضایی، انجمن زغال‌سنگ ایران در مقام تنها نماینده معدنکاران این حوزه تقاضا دارد وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌صورت‌رسمی سیاست‌های حوزه زغال‌سنگ را مشخص کند. در واقع این سوال مطرح است که آیا وزارتخانه به سیاست واردات با نرخ ۳برابری نرخ داخلی ادامه خواهد داد یا حاضر است برای اقتصادی شدن تولید معادن زغال‌سنگ گام عملی بردارد تا فعالان این حوزه براساس این سیاست‌ها بتوانند برنامه‌ریزی دقیق داشته باشند.

◉ کاهش سودآوری در این صنعت چه تاثیری بر امنیت کارگران دارد؟

معادن زغال‌سنگ از مخاطرات جدی برای کارگران این بخش برخوردار هستند. فعالان صنعت زغال‌سنگ سال گذشته و پس از بروز حادثه در معدن زغال دامغان که به از دست رفتن جان ۶ کارگر منتهی شد، خواستار تامین تجهیزات ایمنی برای معادن شدند. این تجهیزات عموما وارداتی هستند و تامین ارز آن باید موردتوجه دولت قرار گیرد؛ در نتیجه این انجمن خواستار تخصیص ۳۰ میلیون دلار به صنعت زغال‌سنگ برای حفظ ایمنی کارگران شد. مسئولان برای تحقق این خواسته، قول و وعده دادند، اما هیچ تجهیزاتی به کشور وارد نشد، در حالی که مسئله جان کارگر در میان است و نباید به‌سادگی از کنار آن عبور کرد.

حضور ماشین آلات خودران در بخش معدن

صنعت معدن‌کاری که سال‌های دراز بر کار جسمانی و ماشین‌آلات سنتی استوار بوده است، اکنون در آستانه یک رنسانس تکنولوژیک به مدد هوش‌مصنوعی است. این فناوری نوآورانه همچون خونی در رگ‌های بخش‌های مختلف در گردش است و در تمامی ابعاد این صنعت نیز نفوذ کرده و نحوه اکتشاف، استخراج و فرآوری ذخایر معدنی را متحول می‌کند. تاثیرات این فناوری، هم ویرانگر است و هم سرنوشت‌ساز، اما رسیدن به معدن‌کاری ایمن، کارآمد و پایدارتر، نیازمند استفاده بیشتر از این فناوری‌هاست. روهیتش دهاوان، رئیس و مدیرعامل شورای بین‌المللی فلزات و معادن بیان کرده است، هوش مصنوعی قادر است در این صنعت سنتی و محافظه‌کار در پذیرش فناوری‌های نوین، تحول بزرگی رقم بزند. او همچنین معتقد است هوش مصنوعی، ابزاری کلیدی برای عملیات‌های ایمن، بهره‌ورتر و پایدارتر در بخش معدن است.در زمینه اکتشاف معادن، سیستم‌های هوش مصنوعی، رویکرد بالینی و دقیقی برای شناسایی ذخایر معدنی جدید دارند. دارن رمزی، مهندس ارشد معدن شرکت بکا بر این باور است که الگوریم‌های یادگیری هوش مصنوعی، قادرند حجم انبوهی از داده‌های زمین‌شناسی، زمین‌شیمیایی و ژئوفیزیک را پردازش و تحلیل کنند. دقت بالا و ضریب خطای بسیار پایین این ابزارها، با خطای محاسبات دستی و انسانی قابل قیاس نیست. در نتیجه، این تحلیل دقیق داده‌ها، محدودیت‌های انسانی را پشت سر گذاشته و مرزهای جدید و مملو از امکاناتی را برای استخراج معادن مهیا می‌کند.

▣ ماشین‌آلات معدنی خودران

شاید آشکارترین نفوذ هوش مصنوعی در بخش معدن و مواد معدنی را بتوان در ظهور خودروهای خودران و روبات‌های معدنی جست‌وجو کرد. معدن سنگ‌آهن گودای دری ریتینتو در استرالیا، یکی از معادن پیشرفته جهان است که به ماشین‌های خودران مجهز شده است. ناجل دیویدسون، سخنگوی ریتینتو اعلام کرده است که سیستم خودران اتوهال این مجموعه، سنگ معدن را ۲۴ساعته و بدون نیاز به راننده انسانی جابه‌جا می‌کند. در نتیجه حضور چنین ماشین‌آلاتی در معادن، ضرورت حضور انسان در محیط‌های پرخطر از بین می‌رود یا کاهش می‌یابد که در نتیجه آن، تلفات جانی نیز به میزان قابل‌توجهی کاهش خواهد داشت.

▣ افزایش کارآیی به همت هوش مصنوعی

در معادن جهان، هوش مصنوعی به عنوان ابزاری جایگزین‌ناپذیر برای بهینه‌سازی هر مرحله از زنجیره تولید بخش معدن و صنایع معدنی مورد استفاده قرار گرفته و در حال گسترش است. همچنین از بهره‌وری تجهیزات گرفته تا تعمیرات، کنترل فرآیندها و کالیبره کردن متغیرها، راه را برای حداکثرسازی کارآیی هموار می‌کند. معاون عملیات دیجیتال شرکت بریک گولد، در این باره بیان کرده است: از هوش مصنوعی برای افزایش تولید کارخانه‌ها و تجهیزات موجود بهره می‌بریم و به کمک این ابزار، بسیاری از متغیرها، به طور همزمان برای حداکثر کارآیی تنظیم می‌شوند.با این حال، موج رو به گسترش هوش مصنوعی، نگرانی‌هایی را در میان فعالان و نمایندگان کارگری ایجاد کرده است. جنیفر ویلیامز، دیده‌بان معادن کانادا معتقد است نگرانی‌های بجایی در خصوص از دست رفتن شغل‌ها با جایگزینی وظایف انسانی توسط هوش مصنوعی وجود دارد. او همچنین خواستار بازنگری در سیاستگذاری‌های این بخش بوده تا حداقل آسیب به نیروی کار انسانی وارد شود.

▣ هوش مصنوعی؛ محل اختلاف فعالان زیست‌محیطی

نقطه اختلاف دیگر در بخش معدن، ایمنی است که با پررنگ‌تر شدن نقش سیستم‌های خودران، نگران‌کننده شده است. پایل سامپات، نماینده سازمان محیط‌زیستی ارتورکس در این باره هشدار داده است، نباید بیش از حد بر هوش مصنوعی اتکا کرد و همچنان باید نظارت‌های دقیق انسانی بر این بخش حفظ شود تا از عملکرد صحیح سیستم‌های خودکار مطمئن شوند.تهدید همیشگی نقص‌های نرم‌افزاری و حملات سایبری، ترس وقوع فجایعی ناشی از خرابی سیستم‌های خودکار را در صورت فقدان تدابیر احتیاطی مناسب، تقویت می‌کند. با این حال، متخصصانی که از توانایی هوش مصنوعی در کاهش تاثیرات زیست‌محیطی حمایت می‌کنند، ادغام این فناوری نوین را برای پایداری بلندمدت بخش معدن و صنایع معدنی ضروری می‌دانند. کیت سامرویل، نماینده بنیاد معدن‌کاری مسوولانه می‌گوید: هوش مصنوعی به ما امکان می‌دهد تا با تحلیل‌های دقیق‌تر و بهره‌وری بیشتر از منابع، ردپای زیست‌محیطی را به حداقل برسانیم. در نتیجه این توانمندی‌های هوش مصنوعی، پیش‌بینی می‌شود کشورهایی که پیشگامان معدن‌کاری نوین هستند، در آینده‌ای نه‌چندان دور به مزیت رقابتی قابل‌توجهی دست پیدا کنند.برخلاف چندگانگی میان دوستداران محیط‌زیست،

حامیان حقوق کارگری و توسعه‌دهندگان هوش مصنوعی، رقابتی در عرصه هوش مصنوعی وجود ندارد. به بیان دهاوان، این جریان تکنولوژی، مبارزه هوش مصنوعی در مقابل انسان نیست، بلکه ترکیب هوشمندانه‌ای از این دو است که توان ایجاد معدن‌کاری ایمن را در قرن جاری فراهم خواهد کرد.

▣ بستر هوش مصنوعی در ایران

در میان بررسی‌های تخصصی معدن‌کاران جهان برای تعیین محدوده درست هوش مصنوعی، گذری بر وضعیت ایران در این زمینه داشته باشیم. کشور ما از نظر ذخایر معدنی جزو کشورهای غنی در بخش گنجینه‌های زمینی است. برای مثال دارای رتبه دوم معدن سنگ‌های تزئینی در جهان است.

ولی با نگاهی به اخبار این روزهای معدن و گلایه‌های معدن‌کاران درمی‌یابیم که واردات ماشین‌آلات معدنی با چالش‌های خاصی مواجه است که تعدادی از آنها را می‌توان، محدودیت ورود ماشین‌آلات کوچک و متوسط، کاهش نقدینگی و تسهیلات بانکی بخش معدن و صنایع معدنی، مشروط کردن واردات ماشین‌آلات معدنی به خرید حداقل یک‌دستگاه معدنی از برندهای خاص داخلی، فعالیت در سامانه نیمایی و تفاوت ارزی قابل‌توجه برای تامین ابزارهای موردنیاز دانست.

روزگار معدن
سه شنبه
• ۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲۸ شوال ۱۴۴۵ • ۷ مه ۲۰۲۴
• سال هفتم • شماره ۱۲۹۹

بازارهای جهانی فولاد در ثبات

هفته گذشته در بازار واردات چین، سنگ آهن خلوص ۶۲ درصد از ۱۱۹ دلار به حدود ۱۱۷ دلار کاهش داشت. تعطیلات رسمی روز کارگر که از ۴شنبه آغاز شد بر فعالیت بازار چین اثر داشته سکوت در بازار برقرار بود و تقاضا کاهش داشت. از ظرفی موجودی سنگ آهن بنادر چین بالاست و با فعال شدن بازار از روز آینده نیز نباید انتظار تغییر چشمگیر در قیمت ها داشت. بازار واردات قراضه ترکیه هفته گذشته در سکوت بود و قراضه سنگین ۲۰-۸۰ حدود ۳۸۵ دلار هر تن سی اف آر باقی ماند.

هفته گذشته بیلت صادراتی فوب دریای سیاه در ۵۰۲.۵ دلار هر تن فوب در ثبات باقی ماند. در بازار داخلی چین قیمت بیلت یک دلار کاهش داشت و ۴۷۸ دلار هر تن درب کارخانه ثبت شد و از ۴شنبه به تعطیلات یک هفته ای رفت. بیلت وارداتی به چین نیز هفته گذشته تنها یک دلار رشد داشت و ۴۲۰ دلار هر تن سی اف آر شنیده شد.

در بازار واردات جنوب شرق آسیا قیمت بیلت ۴ دلار رشد داشت و به ۵۲۷ دلار هر تن سی اف آر رسید. البته تا آخر هفته به دلیل تعطیلات رسمی چینی ها در سکوت بود. در ترکیه نیز هفته گذشته بیلت وارداتی در ۵۲۲.۵ دلار هر تن سی اف آر شنیده شد که نسبت به هفته قبل تغییری نداشت.

بازار میلگرد آسیا تحت تاثیر تعطیلات روز کارگر چین در سکوت بود. قیمت میلگرد صادراتی چین هفته گذشته با ۲ دلار افت به ۵۲۹ دلار هر تن فوب رسید. قیمت میلگرد صادراتی ترکیه نیز در ۵۸۵ دلار هر تن فوب ثبات داشت.

همچنین هفته گذشته در جنوب شرق آسیا نیز میلگرد وارداتی ۲ دلار افت داشت و ۵۳۸ دلار هر تن سی اف آر ثبت شد. در بازار داخلی امریکا میلگرد ۸۱۰ دلار هر شورت تن درب کارخانه و در ثبات بود و در بازار داخلی اروپا میلگرد ۳۰ یورو افت داشت و ۶۱۰ یورو هر تن درب کارخانه شنیده شد.

هفته گذشته میلادی ورق گرم صادراتی فوب دریای سیاه در ۵۶۵ دلار هر تن فوب بدون تغییر باقی ماند. متوسط قیمت ورق گرم صادراتی چین به دلیل تعطیلات روز کارگر در حدود ۵۳۶ دلار هر تن فوب ثبات نسبی داشت.

در جنوب شرق آسیا میانگین قیمت ورق گرم وارداتی در ۵۴۵ دلار هر تن سی اف آر باقی ماند. قابل ذکر است در بازار داخلی اروپا ورق گرم ۱۰ یورو رشد داشته و ۶۳۵ یورو هر تن درب کارخانه شنیده شد.

در بازار داخلی امریکا هم ورق گرم ۱۰ دلار کاهش یافت و ۸۲۰ دلار هر شورت تن درب کارخانه بود.

نقش قراضه فولاد در فرایند کربن‌زدایی

مهدی نجفی

قراضه‌های آهنی می‌تواند نقشی محوری در فرایند کربن‌زدایی در هر دو صنعت فولاد و کشتی‌رانی در کره‌جنوبی به ویژه در کوتاه‌مدت ایفا کند. این مطلب در کنار انتظار برای تجاری‌سازی فناوری‌های نوظهور مانند روش آهن احیا مستقیم مبتنی بر سوخت هیدروژن، از جمله موارد مهمی بود که در سمیناری با میزبانی سازمان (SFOC) و انجمن (SSI) مورد بحث و ارزیابی قرار گرفت.

در این سمینار سهامدارانی از صنایع فولاد، کشتی‌سازی و کشتی‌رانی گرد هم آمدند تا در خصوص چالش‌ها و فرصت‌ها برای ایجاد همکاری‌های تعاملی با یکدیگر، به بحث و گفت‌وگو بپردازند. گفتنی است این سمینار در روز ۲۶ ژانویه ۲۰۲۴ برگزار شد و به طور مشترک میزبانی آن توسط سازمان «Solutions for Our Climate» و انجمن «Sustainable Shipping Initiative» انجام پذیرفت.

لازم به ذکر است که کره‌جنوبی، ششمین صنعت بزرگ فولاد جهان و یکی از بزرگ‌ترین صنایع کشتی‌سازی در دنیا را از نظر تناژ در اختیار دارد. جوجین کیم، مدیر اجرایی سازمان (SFOC) بیان کرد: کره‌جنوبی به عنوان مصرف‌کننده اصلی فولاد و یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان کشتی جهان، می‌تواند از تخصص خود در این صنایع برای افزایش رقابت در بازار داخلی و جهانی و در عین حال توجه به بحران اقلیمی و تلاش در جهت رفع چالش‌های پیرامون آن استفاده کند. در ادامه این گزارش، به چهار برداشت مهم از سمینار مذکور به تفصیل اشاره خواهد شد:

▣ کاهش میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای با استفاده از قراضه آهنی

به نظر می‌رسد کشتی‌سازان به طور فزاینده‌ای تمرکز خود را به سمت کاهش میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای به خصوص کاهش انتشارات کربن تولیدی در گستره ۳ و یا گازهای گلخانه‌ای که کشتی‌سازان به طور غیرمستقیم در زنجیره ارزش با آن روبه‌رو هستند، معطوف ساخته‌اند.

سی جون کیم، مدیر بخش ساخت محصولات دریایی شرکت «Lloyd's Register» در این سمینار بیان کرد: انتشار گازهای گلخانه‌ای ناشی از سوخت به کار رفته در کشتی‌ها، تاکنون توجه بسیار زیادی را به خود جلب کرده است؛ چراکه عمده آلودگی‌ها مربوط به این کربن تولیدی در کشتی‌ها است.

وی افزود: البته بخش مهم دیگر در خصوص انتشار گازهای گلخانه‌ای در صنعت کشتی‌سازی مربوط به فرایند تولید ورق‌های فولادی است.

هابین گانگ، محقق ارشد سازمان (SFOC) اظهار داشت: صنعت فولاد بیشترین میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای در کره‌جنوبی را به خود اختصاص می‌دهد که در مجموع برابر با حدود ۱۰۰ میلیون تن در سال است.

طبق گزارش وزارت علوم، فناوری اطلاعات و ارتباطات کره‌جنوبی در سال ۲۰۲۳، استفاده از روش آهن احیا مستقیم مبتنی بر سوخت هیدروژن (DRI) می‌تواند نرخ میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای را تا حدود ۹۷/۴ درصد کاهش دهد اما به نظر می‌رسد فرایند تجاری‌سازی کامل این روش تا سال ۲۰۴۰ یا ۲۰۵۰ امکان‌پذیر نخواهد بود. وی در ادامه افزود: تامین قراضه در این بین، لازمه کاهش انتشار کربن با استفاده ار فناوری‌های فعلی در روند تولید فولاد است.

همی بائه، مشاور بخش استراتژی تولید پایدار در شرکت «Schneider Electric Korea» در این سمینار بر استفاده از فولاد سبز که از طریق انرژی‌های تجدیدپذیر و یا مواد بازیافتی تولید می‌شود، تاکید کرد.

وی تصریح کرد: در حال حاضر دسترسی به انرژی‌های تجدیدپذیر در کره‌جنوبی با محدودیت همراه است. بدین منظور، بهترین روش برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای استفاده از قراضه خواهد بود.

مدیر بخش ساخت محصولات دریایی شرکت «Lloyd's Register» مطرح کرد: از منظر اقتصادی، استفاده از روش‌های تولید زیست‌پایشی می‌تواند برتری در رقابت میان کشتی‌سازان کره‌ای و کشتی‌سازان چینی که معمولا بر روی قیمت و کیفیت محصولات خود سرمایه‌گذاری کرده‌اند را به سود کره‌ای‌ها تغییر دهد.

در همین راستا، آخرین ارزیابی موسسه «Fastmarkets» از قیمت واردات فولاد سبز، با شاخص اختلاف قیمت کویل نورد گرم (HRC)، با شرط تحویل محموله در بنادر ویتنام با تقبل هزینه ارسال توسط خریدار و هزینه بیمه توسط فروشنده (CFR) که از طریق اختلاف قیمت فولاد سبز نورد تخت با شاخص کویل نورد گرم با شرط تحویل در بنادر ویتنام، ژاپن،کره‌جنوبی و تایوان با تقبل هزینه ارسال توسط خریدار و هزینه بیمه توسط فروشنده (CFR) محاسبه می‌شود، در ۲۳ فوریه سال ۲۰۲۴ رقمی مابین حدود ۲۰۴ تا ۳۴۰ دلار در هر تن را نشان داد که نسبت به اولین ارزیابی صورت گرفته توسط موسسه نامبرده در سپتامبر سال ۲۰۲۳ تغییری در آن مشاهده نمی‌شود.

در همین حال، طبق ارزیابی هفتگی این موسسه از قیمت پایه فولاد سبز و کویل نورد گرم (HRC)، با شرط تحویل در بنادر ویتنام با تقبل هزینه ارسال توسط خریدار و تقبل هزینه بیمه توسط فروشنده (CFR) که با افزودن اختلاف قیمت‌های جدید به قیمت‌های مبنا کویل نورد گرم موسسه «Fastmarkets» در ژاپن، کره‌جنوبی و تایوان محاسبه می‌شود، به طور متوسط ۸۳۶/۵ تا ۹۷۸/۷۵ دلار در هر تن در ماه ژانویه ۲۰۲۴ اعلام شد که نسبت به قیمت ۷۹۴ تا ۹۴۰ دلار در هر تن ارزیابی شده از سوی موسسه مذکور در ماه سپتامبر ۲۰۲۳، افزایش ۳۸/۷۵ تا ۴۲/۵ دلاری در هر تن را به ثبت رساند.

▣ تکیه بر تامین نیاز به قراضه فولادی از بازار داخلی در کره‌جنوبی

بر اساس ارزیابی‌های صورت گرفته از سوی موسسه «Fastmarkets»، کره‌جنوبی حدود ۸۰ درصد از نیاز خود به قراضه فولادی را از بازار داخلی تامین می‌کند.

از سوی دیگر، سازمان (SFOC) پیش‌بینی می‌کند تقاضا برای استفاده از قراضه فولادی در این کشور افزایش پیدا کند؛ چراکه انتظار می‌رود شرکت‌های فولادی بیشتری به استفاده از کوره‌های قوس الکتریکی (EAFs) روی بیاورند. طبق ارزیابی سازمان مذکور، حجم تقاضا برای قراضه فولادی حداقل ۷/۱ میلیون تن افزایش را تجربه می‌کند و انتظار می‌رود طی سه سال آینده، حدود ۲۵ درصد رشد را نسبت به میزان مصرف داخلی کره‌جنوبی در سال ۲۰۲۱ به ثبت برساند.

به گفته گانگ، تقاضای فعلی برای قراضه فولادی در جهان حدود ۶۰۰ تا ۶۵۰ میلیون تن ارزیابی شده است و انتظار می‌رود تا سال ۲۰۵۰ به ۱۰ میلیارد تن افزایش پیدا کند که حدود ۱/۶ برابر رشد را نشان می‌دهد.

اهمیت خرید قراضه در سال‌های اخیر افزایش یافته است؛ به طوری که شماری از کشورها سیاست‌گذاری‌های مختلفی را ارائه کرده‌اند که در صادرات قراضه محدود شده است و بر واردات قراضه با کیفیت بالا تاکید دارد.

به نظر می‌رسد مکانیزم تعدیل میزان کربن تولیدی در اتحادیه اروپا، یکی از نگرانی‌های مبهم در بخش قراضه فولادی را زیر ذره‌بین برده است و باعث شده شماری از فولادسازان بزرگ آسیایی از جمله در هند و چین، به سمت تولید فولاد کم‌کربن حرکت کنند. در این حین، نقش صنعت کشتی‌سازی و بخش کشتی‌رانی برجسته‌تر خواهد شد.

آندریا میو، رئیس بخش کربن‌زدایی در انجمن (SSI) که در این سمینار حضور داشت، عنوان کرد: فولاد به طور گسترده در بخش خدمات کشتی‌رانی و صنعت کشتی‌سازی مورد استفاده قرار می‌گیرد. با توجه به فرصت‌های پیش رو در بخش کشتی‌رانی و رشد افزایش تولید فولاد سبز در راستای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، تخمین زده می‌شود که در بخش ذکر شده به کمک استفاده از فولاد سبز، نزدیک به ۸۰۰ میلیون تن میزان انتشار دی‌اکسید کربن تجمعی تا سال ۲۰۵۰ کاهش خواهد یافت.

طبق گزارش انجمن (SSI) که متن آن در کنفرانس «Green Steel and Shipping» در سال ۲۰۲۳ رسانه‌ای شد، بازیافت قطعات و اجزای کشتی‌ها یک منبع حیاتی برای قراضه فولاد به شمار می‌آید و انتظار می‌رود حجم آن در سال‌های آینده همسو با گذار به انرژی‌های تجدیدپذیر و در راستای اجرای فرایند کربن‌زدایی در بخش کشتی‌رانی افزایش یابد.

طبق این گزارش، فولاد به کار رفته در ساخت کشتی‌ها از استحکام و کیفیت بسیار بالایی برخوردار است و از بازیافت قراضه آن می‌توان مجددا در تولید محصولات با کیفیت بهره برد.

▣ لزوم افزایش حمایت دولت‌ها از بخش بازیافت قراضه

وزارت تجارت، صنعت و انرژی کره‌جنوبی برای اولین بار در ماه فوریه ۲۰۲۳ اعلام کرد که دولت این کشور مبلغ ۱۱۶ میلیون دلار برای حمایت از توسعه و تولید فولاد کم‌کربن تخصیص خواهد داد. بخش مهمی از این بودجه به جایگزینی تدریجی کوره‌های بلند (BFs) با راکتورهای آهن احیای مستقیم مبتنی بر سوخت هیدروژن بر پایه فناوری «HyREX» تا سال ۲۰۵۰ اختصاص می‌یابد.

لازم به ذکر است که برچسب‌گذاری قراضه فولادی در ماه ژوئن ۲۰۲۳ به عنوان بخشی از استراتژی اقتصاد دورانی (چرخشی) در کره‌جنوبی که به پروژه «CE۹» نیز معروف است، از مواد ضایعاتی و قراضه به منبعی استراتژیک تغییر کرد.

در همین راستا کیونگسیک کیم، مدیر مرکز تحقیقات قراضه فولادی بر حمایت دولت کره‌جنوبی به منظور افزایش نرخ بازیافت و استفاده از قراضه تاکید کرد.

انجمن (SSI) اعلام کرد که افزایش همکاری دولت از طریق ارائه سیاست‌گذاری «Green Public Procurement» می‌تواند تقاضا برای محصولات فولادی کم‌کربن و بدون کربن را افزایش دهد و روند عرضه، تقاضا و تولید آن را در سراسر جهان تسهیل کند.

گانگ در ادامه سخنان خود خاطرنشان کرد: موضوع دیگری که از آن غفلت شده، حضور مشارکت‌کنندگان در سطح خرد بازار است.

وی اظهار داشت: به دلیل مشکلات در جمع‌آوری داده‌ها از سازمان و شرکت‌های کوچک‌تر، نمی‌توان به آمار فعلی در خصوص تولید فولاد و جمع‌آوری قراضه چندان اعتماد کرد.

به گفته مدیر بخش ساخت محصولات دریایی شرکت «Lloyd's Register»، از آنجایی که داده‌های دقیق نه تنها مبنای محاسبه میزان کاهش کربن هستند بلکه به عنوان شاخصی در انجام اقداماتی به منظور بهبود نرخ بازیابی منابع به کار می‌روند و به نظر می‌رسد باید از سیستم رهگیری و مدیریت داده بهتر و با دقت بالاتری استفاده شود.

همی بائه بر این باور است که فولادسازان با مفهومی به نام «خلاء شناختی» روبه‌رو هستند که مانع از این می‌شود به طور کامل به استفاده از قراضه فولادی و کوره قوس الکتریکی رضایت دهند. به علاوه، تولیدکنندگان فولاد بیم آن دارند که اگر در محصولات خود از قراضه فولادی استفاده کنند، کیفیت محصول کاهش یافته و استانداردهای لازم صنعتی یا مشخصات مورد نظر مشتریان برآورده نشود.

▣ هزینه‌کردها همچنان معضلی برای فولادسازان است

فعالان بازار بر این باورند که هزینه‌کردها، یکی از موانع اصلی در انجام فرایند کربن‌زدایی در صنعت فولاد به شمار می‌رود. از جمله مهم‌ترین این هزینه‌کردها می‌توان به سرمایه مورد نیاز برای گذار از کوره‌های بلند به کوره‌های قوس الکتریکی و افزایش هزینه‌های انرژی اشاره کرد.

علاوه‌براین، رکود اقتصادی پس از شیوع ویروس کرونا و کاهش تقاضا برای فولاد در بخش‌های مختلف صنایع پایین‌دستی مانند بخش ساخت‌وساز باعث شد میانگین حجم واردات فولاد به کشورهای جهان به پایین‌ترین حد خود در ۳۱ سال اخیر برسد.

در همین راستا و بر اساس ارزیابی صورت گرفته موسسه «Fastmarkets»، قیمت قراضه فولادی درجه دو با مبدا تولید ژاپن، با شرط تحویل در بنادر اصلی کره‌جنوبی با تقبل هزینه ارسال توسط خریدار و هزینه بیمه توسط فروشنده (CFR)، به طور میانگین۵۲,۷۸۲/۶۹ ین (۳۷۴ دلار) در هر تن در سال ۲۰۲۳ بود که۳,۶۷۷/۸۹ ین کاهش به ازای هر تن از میانگین قیمت ارزیابی شده در سال ۲۰۲۲ یعنی ۵۶,۴۶۰/۵۸ ین در هر تن را تجربه کرد.

علاوه‌براین، موسسه مذکور، طبق ارزیابی هفتگی، قیمت قراضه فولادی ذوبی سنگین نوع یک و دو (نسبت ۸۰ به ۲۰) وارداتی، با شرط تحویل در بنادر اصلی کره‌جنوبی و تقبل هزینه ارسال توسط خریدار و هزینه بیمه توسط فروشنده (CFR) را ۴۰۱/۸ دلار در هر تن در سال ۲۰۲۳ گزارش کرد که ۶۳/۳۸ دلار کاهش در هر تن نسبت به میانگین قیمت ۴۶۵/۱۸ دلار در هر تن اعلام شده در سال ۲۰۲۲ را به ثبت رساند.

نوسان فلز سرخ میان داده‌های شرق و غرب

فلز سرخ از سقف قیمت ۲۴ماه اخیر خود عقب نشست. با این حال این فلز از ابتدای آوریل تا روز جمعه سوم ماه مه رشد نرخ ۱۳درصدی را در معاملات آتی کامکس آمریکا به ثبت رسانده است.

در حالی که تضعیف عرضه معدنی سنگ‌آهن از رشد بهای این فلز حمایت کرد، عقبگرد شاخص مدیران خرید تولید در چین برای ماه آوریل سیگنالی منفی برای فلز سرخ به همراه داشت. با وجود این، تضعیف شاخص دلار آمریکا ترمز عقبگرد بهای مس در بازار جهانی را کشید.

تضعیف شاخص دلار آمریکا ظرف دو روز پایانی هفته گذشته، از رشد بهای مس در بازار جهانی حمایت کرد. انتشار داده‌های ضعیف از بازار کار در ایالات‌متحده آمریکا و همچنین اعلام شاخص مدیران خرید بخش تولید در مرز رکود باعث شد تا فعالان بازارهای مالی و کالایی دنیا به آغاز کاهش نرخ بهره در سال‌جاری میلادی امیدوار شوند و این موضوع در شرایطی که به تضعیف شاخص دلار انجامید، زمینه افزایش ورود سرمایه به دارایی‌های با ریسک بالاتر را فراهم کرد. به این ترتیب فلز سرخ ظرف روز پایانی هفته بخشی از زیان هفتگی خود را جبران کرد.

روز جمعه سوم ماه مه هر پوند مس در معاملات آتی کامکس آمریکا با نرخ ۴,۵۵دلار معامله شد. اگرچه این نرخ نسبت به قیمت معامله این فلز در روز قبل رشد ۱,۶۲درصدی داشت؛ اما بازده هفتگی این فلز منفی ۰,۳۷درصد باقی ماند. روز ۲۹ آوریل هر پوند مس در این بازار تا سقف قیمت ۴,۶۶دلار اوج گرفته بود؛ اما احتمال تضعیف تقاضا از سوی چین باعث شد تا فلز سرخ از سقف قیمت ۲۴ماه اخیر خود عقب‌نشینی کند.

در شرایط کنونی فلز سرخ میان سیگنال‌های متناقض از شرق و غرب در نوسان است. در شرایطی که داده‌های اقتصادی ایالات‌متحده آمریکا از رشد بهای این کامودیتی حمایت می‌کند، سیگنال‌های چین زمینه‌ساز افت بهای این فلز در بازار جهانی شده است. شاخص مدیران خرید بخش تولید ایالات‌متحده آمریکا برای ماه آوریل برابر ۵۰واحد اعلام شد که این رقم کمترین میزان این شاخص ظرف سه‌ماه گذشته بود. اعلام این شاخص در مرز رکود نشان داد که تثبیت نرخ بهره در محدوده ۵,۵درصدی، زمینه بروز رکود در بزرگ‌ترین اقتصاد جهانی را فراهم کرده است. اعلام شاخص مدیران خرید بخش تولید در مرز رکود، فشار بر فدرال‌رزرو برای عقب‌نشینی از حفظ نرخ بهره را افزایش می‌دهد. در صورت آغاز سیاست کاهش نرخ بهره در ایالات‌متحده، بازارهای کالایی با رشد نرخ ناشی از تضعیف دلار مواجه می‌شوند.

فلز سرخ حمایت چینی‌ها را از دست می‌دهد؟

تحلیلگران چشم‌انداز تقاضا برای فلز سرخ از سوی چینی‌ها را منفی ارزیابی می‌کنند که این موضوع به تضعیف بهای فلز سرخ در بازار جهانی می‌انجامد. این در حالی است که در هفته گذشته و پیش از آغاز تعطیلات روز کارگر در چین، بهای فلز سرخ تا کانال قیمتی ۱۰هزار دلار به ازای هر تن در معاملات آتی و نقدی بورس فلزات لندن نیز پیش رفته بود. با وجود این، احتمال کاهش تقاضا از سوی چین در میان‌مدت و بلندمدت باعث شد تا از نرخ فلز سرخ در بازار جهانی کاسته شود. براساس داده‌های دولت چین که روز سه‌شنبه اعلام شد، شاخص مدیریت خرید رسمی بخش تولید برای آوریل ۵۰,۴ اعلام شد. این شاخص برای این ماه در فاز رونق بود؛ اما از میزان آن نسبت به ماه قبل کاسته شد و این موضوع واهمه از بازگشت اقتصاد چین به فاز رکود را مطرح کرد. احتمال بازگشت دومین اقتصاد جهانی به فاز رکود، سیگنال منفی موثری برای بازارهای کالایی به همراه داشت.

به شکل معمول، ماه‌های آوریل و مه زمان سنتی خرید مس در چین تلقی می‌شود؛ اما با توجه به صعود بهای فلز سرخ در بازار جهانی، صنایع چینی ترجیح داده‌اند به امید کاهش قیمت در میان‌مدت، از حجم خرید خود بکاهند که این موضوع سیگنال منفی موثری برای بازارها به همراه داشته است. با این حال حزب کمونیست چین متعهد شده است که از بازگشت اقتصاد این کشور به مسیر رشد حمایت جدی کند. سیاست‌های حمایتی دولت چین برای بازگرداندن اقتصاد به مسیر رشد می‌تواند زمینه‌ساز تقویت تقاضا برای فلزات باشد. با وجود این، بحران مسکن در چین هر روز جدی‌تر می‌شود و این رویه اثرگذاری سیاست‌های حمایتی چین را دشوار می‌کند.

برمدار جهان

زیان فولادی‌ها با ارزانی مسکن چینی

تضعیف مستمر بازار مسکن در چین، سیگنال منفی موثری برای بازار مقاطع طویل فولادی در این کشور به همراه داشته است. شرکت‌های توسعه‌دهنده املاک در چین با کاهش قابل ملاحظه در فروش مواجه هستند.مطابق داده‌های رسمی، نرخ خانه نوساز در این کشور برای ماه مارس کاهش ۲.۲درصدی را به ثبت رسانده است که این رقم بیشترین کاهش بهای مسکن در این کشور پس از سال ۲۰۱۵ بود. در عین حال غول‌های ساخت مسکن از کاهش قابل ملاحظه فروش خبر می‌دهند.مجموع این موارد سیگنال‌های منفی متعددی را برای دومین اقتصاد بزرگ جهانی به همراه داشته است. میلگرد فولادی در بازار داخلی چین تا سطح قیمتی ۳هزار و ۴۹۳یوآن به ازای هر تن عقب‌نشینی قیمتی داشت که این رقم کمترین بهای فروش این محصول در بازه دوهفته اخیر یعنی پس از نیمه ماه آوریل بود.در حالی که کاهش تقاضا برای فولادهای ساختمانی در عقبگرد بهای این محصولات موثر بود، شاخص مدیران خرید بخش تولید برای ماه آوریل نیز با کاهش نسبت به ماه قبل منتشر شد و در عین حال آمار بازار مسکن در چین نشان داد که بهای مسکن نوساز در این کشور همچنان کاهشی است.مجموع این موارد سیگنال منفی موثری برای بازار مقاطع طویل فولادی ظرف روزهای آتی و پس از اتمام تعطیلات سراسری روز کارگر در چین به همراه دارد. بازارهای چین تا روز ششم ماه مه تعطیل هستند. داده‌های گردآوری‌شده توسط اداره ملی آمار چین نشان داد که قیمت مسکن جدید در ماه مارس ۲.۲درصد نسبت به سال قبل کاهش یافته است.آوریل نهمین ماه متوالی بود که از نرخ مسکن در این کشور کاسته شد. شرکت توسعه‌دهنده املاک Vanke که یکی از غول‌های ساختمانی در چین است از افت ۵۰درصدی در فروش خود خبر داد. این در حالی است که کانتری‌گاردن به دلیل شدت گرفتن بدهی از انتشار گزارش‌های جدید خودداری می‌کند.

▣ کاهش بی‌سابقه بازار مسکن چین

خانه‌های نوساز در چین ظرف ماه مارس با بیشترین افت قیمت ظرف هشت‌سال اخیر مواجه شدند که این افت قیمت از استمرار آشفتگی در بازار املاک چین حکایت دارد. بخش ساخت‌وساز و صنایع وابسته بیش از ۲۵درصد اقتصاد چین را پشتیبانی می‌کنند و بروز چالش در این حوزه، اقتصاد چین را با چالش‌های جدی مواجه کرده است.از سال ۲۰۲۱ و پس از یک سرکوب نظارتی قوی بر میزان بدهی شرکت‌های توسعه‌دهنده املاک در چین، مشکلات بازار مسکن در چین عیان شد و گریبان اقتصاد این کشور را گرفت. اقدامات نظارتی دولت چین در سال ۲۰۲۱ شرکت‌های توسعه‌دهنده املاک در چین را با کاهش نقدینگی مواجه کرد و به بروز دومینوی بی‌ثباتی مالی در میان شرکت‌های توسعه‌دهنده املاک در این کشور منجر شد که این رویه متعاقبا کاهش اعتماد مردم به بازار املاک چین را نیز در پی داشت.براساس داده‌های اداره ملی آمار چین (NBS)، قیمت مسکن نوساز در چین در ماه مارس نسبت به مدت مشابه سال قبل افت ۲.۲درصدی داشت؛ این در حالی بود که ظرف ماه فوریه امسال نرخ مسکن در چین نسبت به دوره مشابه سال قبل کاهش ۱.۴درصدی را به ثبت رسانده بود. در واکنش به تشدید بحران بازار مسکن در چین، مقامات این کشور مجموعه‌ای از اقدامات را برای احیای این بخش متزلزل به تصویب رسانده‌اند.این اقدامات شامل کاهش محدودیت‌های خرید خانه، ترویج نوسازی روستاها و تسریع در تصویب وام‌های جدید برای توسعه‌دهندگانی است که از نظر مالی دچار مشکل هستند. با وجود این تلاش‌ها، تحلیلگران استدلال می‌کنند که مداخلات تا حد زیادی ناپیوسته هستند و این موضوع باعث می‌شود تا این محرک‌ها، تنها تاثیری محدود بر بازار داشته باشند. کاهش مستمر بهای مسکن در چین نشان از آن دارد که محرک‌های اعمالی نتوانسته‌اند مانع احساسات منفی حاکم بر بخش مسکن شوند. رکود حاکم بر بخش املاک چین به‌شدت با رشد سریع‌تر از حد انتظار تولید ناخالص داخلی این کشور ظرف سه‌ماه ابتدایی امسال در تضاد است. اقتصاددانان ANZ پیش‌بینی می‌کنند که سرمایه‌گذاری در بازار املاک چین ظرف امسال کاهش ۱۲درصدی خواهد داشت و این رکود در بخش مسکن چین تاثیر منفی ۰.۳درصدی بر تولید ناخالص ملی بازار مسکن چین طی امسال خواهد گذاشت.

▣ آینده مبهم بازار

وضعیت فعلی بازار املاک چین چالش پیچیده‌ای را برای سیاستگذاران، سرمایه‌گذاران این بخش و سهامداران شرکت‌های توسعه‌دهنده املاک چین رقم زده است. در حالی که مداخلات دولت، سطحی از حمایت از این بخش را رقم زده، چالش‌هایی نظیر سطح بالای بدهی شرکت‌های توسعه‌دهنده املاک و تضعیف اعتماد خریداران مانع بهبود این بخش می‌شود.هری مورفی کروز، تحلیلگر موسسه Moody's Analytics، انتظار دارد که سرمایه‌گذاری در بخش املاک چین به‌طور مداوم و قیمت مسکن در این کشور به‌طور مستمر کاهش یابد. این تحلیلگر بر این باور است که مسیر بهبود بازار املاک چین طولانی و مملو از ریسک‌های متعدد است.

ادغام های بزرگ معدنی

شرکت بزرگ معدنی BHP Group Ltd پیشنهاد کرده است که Anglo American Plc را خریداری کند. این ادغام طی قراردادی صورت می گیرد که بزرگترین تولید کننده مس جهان را ایجاد می کند و پایانی برای یکی از مشهورترین نام ها در معدن خواهد داشت.به گزارش فولاد ایران، انگلو ۱۰۷ ساله مدت‌هاست که به عنوان یک نامزد تصاحب در نظر گرفته می‌شود. ترکیبی از کاهش قیمت کالاها برای فلزات و الماس های گروه پلاتین و شکست های عملیاتی در معادن کلیدی، آن را به ویژه آسیب پذیر کرد.تصاحب Anglo نشان دهنده بازگشت به معاملات در مقیاس بزرگ برای BHP و مدیر اجرایی مایک هنری است که قبلاً شرکت را با خروج از نفت و گاز متحول کرده است. انگلو چندین تجارت دارد، از الماس گرفته تا پلاتین، اما کار اصلی BHP مس است. با دارایی‌های مس انگلو در آمریکای جنوبی، حدود ۱۰ درصد از عرضه جهانی معدن را به BHP می‌دهد. مس کلید انتقال انرژی و دستیابی به اهداف انتشار کربن صفر خالص است. بر اساس مطالعه ای که توسط S&P Global انجام شده است، تقاضای سالانه احتمالاً تا سال ۲۰۳۵ دو برابر خواهد شد و به ۵۰ میلیون تن خواهد رسید. چشم انداز کمبود مس منجر به موجی از ادغام ها و تملک ها شده است. شرک بزرگ معدنی شماره ۲ Rio Tinto نیز در تولید مس سرمایه گذاری کرده است، در حالی که گلنکور سال گذشته پیشنهاد ناموفقی را برای Teck Resources Ltd. که یک تجارت ارزنده مس دارد، ارائه کرد.

روزگار معدن
سه شنبه
۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲۸ شوال ۱۴۴۵ • ۷ مه ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۲۹۹

روی موج معدن

پیام تبریک مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان به مناسبت راه یابی تیم فوتسال آقایان پالایشگاه اصفهان در لیگ برتر فوتسال آقایان ایران

بسمه تعالی

حضور موفق و ارزشمند آقایان فوتسالیست پالایشگاه اصفهان در رقابت های لیگ برتر فوتسال کشور، باری دیگر بر استعداد و توانمندی کم نظیر جوانان این خطه سرافراز صحه گذاشت.

تیم آقایان فوتسال پالایشگاه اصفهان،شما بار دیگر یکدلی و یکصدایی را به نمایش گذاشته و ثابت کردید که رمز موفقیت دست در دست یکدیگر دادن است و هدف اصلی ، سربلندی اصفهان است .

ضمن تقدیر و تشکر از بازیکنان و دست اندرکاران تیم فوتسال آقایان پالایشگاه اصفهان ، این افتخار به دست آمده را به شهروندان ورزش دوست اصفهان، به خصوص مربیان ،سرپرستان ،بازیکنان ، هیات مدیره باشگاه تبریک عرض نموده و آرزوی تداوم موفقیت برای جامعه ورزش پالایشگاه اصفهان را دارم. امید است تا با یاری خداوند متعال ، افتخار آفرینی شما جوانان ، موجبات شادی شهروندان عزیزمان وهمچنین خانواده بزرگ هلدینگ پتروپالایش اصفهان فراهم گردد. دکتر محسن قدیری- مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان

معدنی‌ها نیمی از ارزش بورس را تشکیل می‌دهند

بررسی گزارش ماهانه وضعیت بازار سرمایه مربوط به اسفندماه ۱۴۰۲ که توسط سازمان بورس و اوراق بهادار منتشر شده است، نشان می‌دهد که ارزش بازار سرمایه کشور در پایان اسفند ۱۴۰۲، به ۹هزار و ۴۳۵ همت رسیده است که رشد ۵ درصدی را نسبت به مقدار پایانی سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد. ۱۰ صنعت با بیشترین ارزش بازار، ۸۳.۳۷درصد و سایر صنایع نیز ۱۶.۶۳درصد از ارزش بازار را به خود اختصاص داده‌اند.بر اساس آمار منتشرشده در گزارش فوق‌الذکر، تا پایان سال ۱۴۰۲، گروه محصولات شیمیایی در صدر فهرست صنایع با بیشترین ارزش بازار قرار دارد. گفتنی است که این صنعت ۲۲.۶۵درصد از کل بازار سهام ایران را تشکیل می‌دهد. رتبه بعدی به صنعت فلزات اساسی اختصاص دارد. این صنعت با ارزش بازار هزار و ۷۴۶ همت، ۱۸.۵۱درصد از ارزش بازار سهام ایران را به خود تخصیص داده است. صنعت استخراج کانه‌های فلزی نیز در رتبه سوم صنایع بزرگ بازار قرار دارد و در پایان سالی که گذشت با ۷۱۷ همت ارزش بازار، ۷.۶۱درصد از ارزش بازار سرمایه را نصیب خود کرده است. چون بیشتر شرکت‌های بزرگ و ارزآور کشور در صنعت فولاد و پتروشیمی فعالیت می‌کنند، طبیعتا ارزش بازاری بالای شرکت‌های حاضر در این بخش‌ها موجب شده تا این صنایع جزو صنایع بزرگ بورس تهران باشند.نکته قابل‌توجه در این آمارها این است که سه صنعت یادشده، ۴۸.۷درصد از ارزش کل بازار را تشکیل می‌دهد که این موضوع اهمیت صنایع مذکور را یادآور می‌شود. یعنی اگر هدف شاخص‌سازی باشد، می‌توان با تزریق پول به نمادهای بزرگ صنایع فوق، بازار را به سمت اهداف موردنظر هدایت کرد. موضوع دوم اهمیت نمادهای این صنایع برای کسب بازدهی همسو با شاخص کل است. به بیانی ساده‌تر، اگر یک شخص حقیقی یا یک صندوق، قصد کسب بازدهی همسو با شاخص کل داشته باشد، اگر بخش اعظم پرتفوی خود را از نمادهای این صنایع انتخاب کند، می‌تواند بازدهی متناسب با شاخص کسب کند. سه صنعت یادشده از صنایع دلاری و کامودیتی‌محور بورس تهران هستند که هم در بازار داخلی و بورس‌کالا و هم به صورت صادراتی محصولات خود را می‌فروشند و نقش قابل‌توجهی در ارزآوری به داخل مرزهای کشور دارند.بعد از سه صنعت یادشده، صنایع شرکت‌های چندرشته‌ای صنعتی، فرآورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته‌ای، بانک‌ها و موسسات اعتباری، سرمایه‌گذاری‌ها، خودرو و ساخت قطعات، مواد و محصولات دارویی و نهایتا صنعت سیمان، آهک و گچ قرار دارند. بررسی سهم این صنایع از کل ارزش بازار سهام نشان می‌دهد که ۱۰ صنعتی که در صدر فهرست صنایع با بیشترین ارزش بازار قرار دارند، ۸۳.۴درصد از ارزش تالار شیشه‌ای را به خود اختصاص داده‌اند.پتروشیمی‌ها تجربه ارزآوری ۱۶ میلیارد دلار در سال را در کارنامه خود دارند و با توجه به نوسان قیمت‌های جهانی مخصوصا افزایش ظرفیت تولید، این پتانسیل وجود دارد که تجمیع فروش داخلی و صادراتی آنها بتواند بخش مهمی از صنایع کشور را تامین مالی کند. اگر قیمت دلار را چیزی نزدیک به ۴۰هزار تومان لحاظ کنیم، کل فروش صنعت پتروشیمی چیزی بیشتر از ۱۰۰۰هزار میلیارد تومان (۱۰۰۰ همت) خواهد بود. اگرچه این عدد به معنی سودآوری نیست، ولی چرخش مالی آن برای بسیاری از کشورهای جهان چیزی کمتر از یک رؤیا نیست. این صنعت به قدری قدرتمند است که در صورت مدیریت صحیح و کاهش سخت‌گیری‌ها بر توزیع سود، می‌تواند یکی از پایه‌های اصلی سرمایه‌گذاری در کشور از بالادست نفت و گاز تا تولید محصول نهایی باشد.

تقریبا تمامی فلزات به جز فلزات گرانبها مانند طلا، نقره و پلاتین و همین‌طور به غیر از فلزات کمیاب، تحت عنوان فلزات اساسی شناخته می‌شوند که از رایج‌ترین فلزات اساسی در جهان و به‌خصوص کشورمان ایران می‌توانیم به فلزاتی مانند آهن، مس، قلع، سرب، نیکل و آلومینیوم اشاره کنیم. این فلزات به شدت در صنعت مورد استفاده قرار می‌گیرند و سازه‌های بسیار زیادی با کمک آنها ساخته می‌شود. در واقع صنعت فلزات اساسی به صنایعی گفته می‌شود که به واسطه تولیدات آنها فلزات اساسی از معدن استخراج شده و در شکل‌های مختلف و به صورت خام مورد استفاده کارخانه‌های متعدد قرار گرفته یا به صورت اشکال مصرفی وارد بازار می‌شوند تا مردم بتوانند برای استفاده‌های خاصی از آنها بهره ببرند. در کشورهای مختلف و به‌خصوص کشورهای اروپایی و آمریکایی استفاده از فلزات اساسی پیشرفت چشمگیری داشته و صنایع فلزات اساسی گوناگون را به وجود آورده است. به این صورت که از تمامی فلزات اساسی به شکل کلان استفاده به عمل می‌آید، اما در کشورمان ایران شرایط کمی متفاوت است. صنایع فلزی در کشورمان ایران محصولات گوناگونی را تولید می‌کند، اما صنعت فلزات اساسی ایران بیشتر مربوط به تولید فولاد به صورت آلیاژهای مختلف و همین‌طور کارخانه‌های ذوب‌آهن است که تولیدات آنها و محصولات‌شان به میزان زیادی در روز بوده و نسبت به سایر صنایع فلزی اساسی بیشتر مورد توجه قرار گرفته‌اند.

سهم ناچیز خراسان جنوبی در حوزه صادرات سنگ های قیمتی

معاون اقتصادی استانداری خراسان‌جنوبی گفت: با توجه به ظرفیت ارزشمند گوهر سنگ استان فقط پنج صدم درصد صادرات ایران را در حوزه سنگ‌های قیمتی داریم که بسیار ناچیز است.مهدی جعفری در نشست با رسانه‌های استان، اظهار کرد: نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی ایران اکسپو ۲۰۲۴ فرصتی برای عرضه و معرفی دو زنجیره ارزش زرشک و گوهرسنگ استان بود.وی با بیان اینکه دیگر زنجیره‌ها مثل بنتونیت، زغالسنگ، عناب، زعفران و صنایع دستی در سبد دوم قرار گرفت، افزود: در راستای معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان، کتاب ۱۱۰ فرصت سرمایه‌گذاری به دو زبان انگلیسی و فارسی ارائه شد که مورد توجه قرار گرفت. سرپرست معاونت اقتصادی استانداری خراسان‌جنوبی با اعلام این خبر که یک زنجیره ارزش ما به عنوان زنجیره ارزش برتر برگزیده و معرفی شد، خاطرنشان کرد: یکی از دستاوردهای نمایشگاه اکسپو برای خراسان جنوبی ثبت زرشک افین و عناب خوسف در جیاس یا همان نظام‌های میراث کشاورزی مهم جهان است.وی هدف از شرکت در نمایشگاه اکسپو را ارائه ظرفیت‌های بازارپسندی محصولات خراسان جنوبی و تکمیل زنجیره‌های ارزش عنوان کرد و افزود: باید متناسب با ذائقه مصرف کننده و بازارهای هدف به سمت دانش بنیان شدن محصولات حرکت کنیم. جعفری گفت: توجه به بازارهای هدف، نیازمند افزایش سهم صادراتی ماست.وی با اشاره به ظرفیت ارزشمند گوهر سنگ استان ادامه داد: با توجه به ارزش اقتصادی این محصول، از تمام سهم صادرات جواهرات، عدد ناقابل و در حد پنج صدم درصد صادرات ایران را در حوزه سنگ‌های قیمتی داریم که بسیار ناچیز است. سرپرست معاونت اقتصادی استانداری خراسان جنوبی با بیان اینکه گوهرسنگ ما با افغانستان قابل قیاس نیست، افزود: یکی از اهداف سرمایه‌گذاری در حوزه گوهرسنگ و در راستای ارتقای اقتصاد فعالان این حوزه، واردات گوهر سنگ افغانستان و فرآوری آن در منطقه ویژه اقتصادی است.

وی تأکید کرد: گوهرسنگ‌های ما وارد عرصه جواهرسازی شده و بازار پسندی بهتری پیدا کرده است.جعفری با اشاره به جانمایی خوب پایون خراسان جنوبی در سالن وزارت کشور، افزود: شخصیت‌هایی از جمله وزیر کشور، وزیر جهاد کشاورزی، رئیس اداره امور استخدامی کشور، معاون اقتصادی وزارت کشور، معاون وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، معاون وزیر جهاد کشاورزی و برخی استانداران از غرفه خراسان جنوبی بازدید کردند و با آنها مذاکرات خوبی داشتیم. وی ادامه داد: کشورهای ترکمنستان و ارمنستان در سنگ‌های تزئینی، روسیه در محصولات استراتژیک، آفریقای جنوبی در سیمان، چین در صنایع دستی و صادرات منطقه ویژه، افغانستان در سلامت و دارو، پاکستان در صادرات میلگرد، هندوستان در محصولات مزیت دار استان درخواست‌هایی داشتند و کشور بلژیک هم خواستار تقویت ارتباطات اقتصادی فی‌مابین بود.

یک فعال صنعتی مطرح کرد:

ابطال کارت بازرگانی اکثر صادرکنندگان سیم و کابل‌های آلومینیومی

گروه خبر

عضو هیئت مدیره شرکت فولادریزان شهرکرد، تولیدکننده هادی‌های آلومینیومی و مسی گفت: در حال حاضر شرایط صنعت کشور به سطحی رسیده است که تولیدکنندگان با اجرا و پیاده‌سازی طرح‌های مختلف، به سمت افزایش حداکثری بهره‌وری و کاهش هزینه‌ها در واحدهای تولیدی سوق پیدا کرده‌اند؛ به همین دلیل مهم‌ترین خواسته تولیدکنندگان از دولت، اتخاذ سیاست‌هایی در راستای همسان‌سازی نرخ ارز در تعیین قیمت مواد اولیه (شمش آلومینیوم) و رفع تعهد ارزی است. رستم اسدی در گفت‌وگو با فلزات‌آنلاین در رابطه با چالش‌های صنعت سیم و کابل در سال ۱۴۰۲، بیان کرد: شرایط تولید در سال گذشته با توجه به تقاضای بازارهای صادراتی، مزایا و معایبی را برای تولیدکنندگان به همراه داشت؛ به عنوان مثال می‌توان به حضور فعال تولیدکنندگان به خصوص این مجموعه، در بازارهای آسیای میانه و کشورهای همسایه، خلق ارزش و ارزآوری برای کشور اشاره کرد که به سبب تقاضای بالقوه مشتریان خارجی برای خرید محصولات ایرانی از جمله سیم و کابل، فلزات رنگین و... حاصل شده است. شایان ذکر است که با توجه به تقاضا و تمایل زیاد مشتریان در بازار، شاهد جایگزینی فلز آلومینیوم به جای مس در صنعت سیم و کابل هستیم که علت آن را می‌توان به کاهش هزینه‌ها و قیمت بالای مس و وزن سبک آلومینیوم نسبت به فلز سرخ اطلاق کرد. به طوری که اکنون بخش اعظمی از ظرفیت‌های ایجاد شده در صنعت سیم و کابل کشور، متمرکز روی تولید محصولات آلومینیومی است. از معایب تولید در سال گذشته می‌توان به کمبود مواد اولیه (شمش آلومینیوم) و خرید آن با قیمتی فراتر از قیمت‌های جهانی، اشاره کرد که مانع از توسعه و پیشرفت هرچه بیشتر این صنعت در داخل شده‌اند. متاسفانه اکثر تولیدکنندگان با این مسائل دست به گریبان هستند و در حالی که تقاضای شمش آلومینیوم در بورس کالای ایران در هفته منتهی به روز شنبه هشتم اردیبهشت ماه ۱۴۰۳، ۹ هزار و ۶۵۰ تن بود مقدار عرضه آن در تاریخ مذکور به پنج هزار و ۴۰۰ تن رسید. همین موضوع رقابت شدید تولیدکنندگان برای خرید آلومینیوم را به دنبال دارد؛ به طوری که در هفته‌های گذشته شاهد رقابت ۶۰ درصدی برای خرید آلومینیوم در این تالار صنعتی بودیم و حتی در برخی موارد، مواد اولیه پس از رقابت با قیمتی بیش از نرخ ارز آزاد به دست تولیدکنندگان رسیده است. در صورت خرید مواد اولیه با قیمت‌های بالاتر و احتساب هزینه‌های سربار و جانبی تولید، قیمت تمام شده محصولات نیز صعودی می‌شود و امکان رقابت از تولیدکنندگان ایرانی در مقابل تولیدکنندگان کشورهای همسایه نظیر ترکیه، عربستان و عمان که رقبای اصلی ما به شمار می‌آیند و مواد اولیه مورد نیاز خود را با قیمت‌های بین‌المللی (بورس فلزات لندن) خریداری می‌کنند، سلب می‌شود.

وی با اشاره به یکی دیگر از چالش‌های پیش‌روی تولید، اذعان کرد: در کنار تامین مواد اولیه، تولیدکنندگان در زمینه صادرات نیز با چالش رفع تعهد ارزی روبه‌رو هستند؛ متاسفانه ما در سال گذشته نتوانستیم به دلیل اختلاف قیمت محصولات ایرانی و خارجی، رفع تعهد ارزی خود را به طور کامل انجام دهیم و کارت بازرگانی مجموعه با وجود ۲۲۰ نفر نیروی فعال، تعلیق شد. در حال حاضر برای رفع این چالش، اقدامات لازم را انجام داده و مکاتباتی با سازمان‌های دولتی متولی داشته‌ایم اما اگر نتیجه مطلوبی حاصل نشده و راهکاری به منظور مرتفع کردن این موضوع از سوی مسئولان ارائه نشود، ناگزیر خواهیم بود که با وجود تلاش‌های فراوان برای ادامه فعالیت شرکت، آن را تعطیل کنیم. باید توجه داشت که ۸۰ درصد ظرفیت تولید مجموعه، صادراتی است که در صورت عدم عرضه آن‌ها در بازارهای خارجی، امکان ادامه تولید وجود ندارد و در داخل نیز مشتریان دولتی از منابع مالی فراوان و ظرفیت‌های مصرفی متناسب با محصولات صادراتی، بهره‌مند نیستند.

لازم به ذکر است که بارها از مسئولان و نهادهای مربوطه درخواست کرده‌ایم تا برای اتخاذ تصمیمات موثر بر روند صنعت آلومینیوم کشور از تجارب و نظرات تخصصی کارشناسان استفاده کنند. به همین دلیل زمانی که قیمت آلومینیوم بر اساس نرخ ارز دولتی به دست تولیدکنندگان برسد، می‌توان انتظار داشت که رفع تعهد ارزی بر اساس نرخ‌های دولتی صورت گیرد اما اکنون با شرایط کنونی و خرید شمش آلومینیوم با قیمتی بیش از نرخ ارز آزاد، رفع تعهد ارزی و فروش ارز حاصل از صادرات با نرخ‌های تعیین شده از سوی دولت و بانک مرکزی ممکن نیست.عضو هیئت مدیره شرکت فولادریزان شهرکرد در خصوص چالش رفع تعهد ارزی، ادامه داد: متاسفانه در حال حاضر کارت بازرگانی اکثر صادرکنندگان سیم و کابل‌های آلومینیومی غیرفعال شده است و مسئولان و نهادهای مربوطه پاسخ مناسبی در خصوص این چالش ارائه نمی‌دهند. این در حالی است که تولیدکنندگان به خصوص ما برای به دست آوردن بازارهای صادراتی بیش از ۱۰ سال تلاش و هزینه صرف کرده و فعالیت‌های بازاریابی فراوانی انجام داده‌ایم. به عنوان مثال، مشتریان خارجی برای رفع نیاز خود با ما ارتباط برقرار می‌کنند اما پس استعلام قیمت‌ها، جویای علت نرخ بالای محصولات شده و بیان می‌کنند که محصولات کشور ترکیه بهای پایین‌تری دارد. به همین دلیل اگر ما امکان عرضه محصولات با قیمت رقابتی را نداشته باشیم، مشتریان اقلام مورد نیاز خود را از منابع دیگری تامین می‌کنند. در همین راستا تلاش کرده‌ایم تا با کاهش کارمزد و هزینه‌های مجموعه، در میدان رقابت باقیمانده و به فعالیت خود ادامه دهیم اما این مسئله تا حدی امکان‌پذیر بوده و در برخی مواقع فروش محصولات با قیمت‌های پایین، خارج از صرفه اقتصادی است.

▣ افزایش بهره‌وری، رمز طلایی تولید

اسدی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه این مجموعه چه اقدامات دیگری را برای مدیریت هزینه‌ها و حفظ بازارهای صادراتی خود انجام داده است، اظهار داشت: در کنار موارد فوق، افزایش حداکثری بهره‌وری شرکت نیز یکی از موضوعات مهمی است که در اولویت‌های ما قرار دارد و توجه زیادی به آن می‌شود. به همین دلیل می‌توان گفت که یکی از نقاط قوت مجموعه، بهره‌وری بالای آن است که تلاش‌های زیادی برای تحقق این امر صورت گرفت. علاوه‌براین، کاهش حاشیه سود نیز یکی از راهکارهای دیگر ما برای حفظ بازارهای صادراتی و ادامه فعالیت‌های تولیدی محسوب می‌شود که در جلسات شرکت بارها به آن تاکید داشته‌ایم. به طوری که در برخی موارد برخلاف منطق اقتصادی، محصولات خود را با حاشیه سود ۳ تا ۴ درصدی صادر کرده‌ایم تا شرکت همچنان پابرجا بماند و در این بین امیدوار بوده‌ایم که با تغییر شرایط و رویه مسئولان، حمایت‌های لازم از واحدهای تولیدی به عمل آید.وی در رابطه با رویکرد و اقدامات این مجموعه در زمینه افزایش بهره‌وری، ابراز کرد: کاهش دوریز سیستم‌های ذوب یکی از مواردی است که مهندسان شرکت، مطالعات و اقدامات فراوانی برای تحقق آن انجام داده‌اند؛ به طوری که در برخی موارد دوریز ذوب مجموعه در هر تن، حدود ۲ درصد بود که اکنون به ۰/۵ درصد کاهش یافته است. علاوه‌براین، بهینه‌سازی هزینه‌های مصرفی، افزایش نظارت بر عملکرد کارکنان، ارائه راهکارهای کاربردی‌تر، آموزش نیروی انسانی، تعامل با آن‌ها از طریق فراهم کردن امکانات رفاهی و همراه کردن کارکنان در جهت سیاست‌های مجموعه از جمله اقداماتی هستند که به منظور افزایش بهره‌وری انجام داده‌ایم و منجر به کاهش ۲ تا ۳ درصدی هزینه‌های کارخانه شده‌اند. لازم به ذکر است که آموزش، مقوله‌ای جدایی‌ناپذیر از فرایندهای این مجموعه است؛ به طوری که دوره‌های آموزشی دو ماهه برای نیروی‌های جدیدالورود برگزار می‌شود و پس از مشاهده و ارزیابی عملکرد افراد، در رابطه با ادامه فعالیت آن‌ها در خط تولید تصمیمات لازم اتخاذ خواهد شد.

▣ مدیریت و کاهش هزینه‌های تولید

عضو هیئت مدیره شرکت فولادریزان شهرکرد در پاسخ به این سوال که انجام اقدامات مذکور چه تاثیری بر کاهش خطای انسانی داشته است، تاکید کرد: به جرئت می‌توان گفت که ضریب خطای انسانی در خطوط تولید مجموعه، در سال ۱۴۰۲ حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد نسبت به سال‌های گذشته کاهش یافت که این مهم با همکاری کارکنان و واحد نظارت به وقوع پیوست. به عنوان مثال در گذشته شاهد بودیم که حدود سه تا چهار تن از محصولات به دلیل اینکه از استانداردهای لازم برخوردار نبوده و یا شرایط استاندارد تولید در حین شیفت‌ها رعایت نشده است، ضایعات محسوب می‌شدند اما در سال ۱۴۰۲ این عدد به صفر و یا نزدیک به آن رسید.اسدی با اشاره به اهداف این مجموعه در سال ۱۴۰۳، یادآورد شد: افزایش تولید و صادرات محصولات از مهم‌ترین اهداف ما محسوب می‌شوند که متاسفانه به سبب شرایط اقتصادی کشور، بازارهای داخلی توانایی جذب کل محصولات تولید شده را ندارند و شرکت‌های توزیع برق به دلیل محدودیت منابع مالی، تمایل به تهاتر دارند که اکثر تولیدکنندگان راغب به این موضوع نیستند؛ گفتنی است که این اقدام چالش‌های خاص خود را به همراه دارد که بیان تمام آن‌ها در این مجال نمی‌گنجد. البته در زمینه صادرات باید گفت که بسیار موفق عمل کرده‌ایم و حتی به دلیل تقاضای بالای مشتریان، پاسخگوی نیاز آن‌ها نیستیم اما با توجه به چالش‌هایی که پیش‌تر مطرح شد، ممکن است نتوانیم به اهداف مدنظر دست یافته و شاهد افزایش ظرفیت‌های تولید باشیم. به طوری که در هفته گذشته به دلیل قیمت بالای مواد اولیه در بازار آزاد و بورس کالای ایران، تعلیق کارت بازرگانی و عدم صدور گواهی مبدا برای تایید کیفیت محصول، صادرات حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ تن کالا را از دست دادیم. باید اذعان کنم، در حالی که بخش عمده توان این مجموعه و ۵۰ تا ۷۰ درصد از شرکت‌های هم‌گروه، در زمینه صادرات متمرکز شده و فروش محصولات به مشتریان خارجی باعث ادامه فعالیت آن‌ها شده است، سیاست‌های کلان کشور حول محورهای صادراتی و رونق صادرات اتخاذ نمی‌شود.وی در رابطه با بازگردانی و استفاده مجدد از محصولاتی که به عنوان ضایعات از خط تولید خارج شده‌اند، خاطرنشان کرد: ۹۰ درصد ضایعات فلزی خطوط تولید، مجددا برای تولید محصولات با درجه کیفی بالا مورد استفاده قرار می‌گیرند اما انجام اقداماتی نظیر جداسازی و تفکیک ضایعات و ذوب آن‌ها، هزینه‌های بیشتری را برای شرکت در زمینه انرژی، نیروی انسانی و ماشین‌آلات به همراه دارد؛ به همین دلیل سعی بر این داریم تا برای کاهش هزینه‌های سربار خود، ضایعات ایجاد شده در خطوط تولید را به حداقل برسانیم. شایان ذکر است که یکی از اولویت‌های اصلی ما حفاظت از محیط زیست است که به همین دلیل علاوه بر بازیافت ضایعات فلزی، روغن‌های حل شونده که وظیفه خنک کردن ماشین‌آلات و دستگاه‌های خطوط تولید را بر عهده دارند، برای استفاده مجدد تصفیه می‌کنیم. به طوری که مدت زمان استفاده از این روغن‌ها از یک سال به چهار تا پنج سال افزایش یافته است و بعد از این مدت با از دست دادن ویژگی‌های خود از چرخه مصرف خارج می‌شوند. با توجه به این موارد باید گفت که این مجموعه میزان آلایندگی‌های خود را به طور چشمگیری کاهش داده و پایداری شرایط زیست‌محیطی، بازگردانی مجدد مواد به چرخه تولید و استفاده بهینه از آن‌ها را در دستور کار خود قرار داده است.

سرپرست روابط عمومی سازمان ایمیدرو :

خط مقدم جبهه صنعت را با جان و دل در ذوب آهن دیدم

ششمین نمایشگاه IRAN EXPO۲۰۲۴ به عنوان بزرگترین رویداد عرصه صادرات کشور با هدف معرفی توانمندی ها و دستاوردهای کشور عزیزمان در بخش صادرات به مدت ۵ روز در محل نمایشگاههای بین المللی تهران برگزار شد. ذوب آهن اصفهان که مدال صادرات (بالاترین نشان صادرات کشور) را دارا است در این نمایشگاه حضور بسیار فعالی داشت،به طوری که می توان عنوان پر بازدیدترین را به غرفه این شرکت اختصاص داد. سید احمدرضا صدر سرپرست مدیریت روابط عمومی سازمان ایمیدرو از جمله بازدیدکنندگان از غرفه این مجتمع عظیم صنعتی بود. خبرنگار ما با این مدیر توانمند و خوش فکر در عرصه روابط عمومی و رسانه گفتگویی انجام داده است که در ادامه می خوانید.سید احمدرضا صدر در باب آشنایی خودش با ذوب آهن اصفهان گفت : همه ذوب آهن را به عنوان اولین شرکت تولید کننده فولاد در کشور می شناسند و بنده به دلیل اصالت اصفهانی که دارم، این مجتمع عظیم را اولین تولید کننده فولاد در اصفهان و سپس در کشور قلمداد می کنم و از این مجموعه خاطرات بسیار به یاد ماندنی دارم.رزمندگان در جبهه می جنگند و ذوب آهنی ها در سنگر تولیدوی در توصیف ذوب آهن اصفهان افزود : در دوران جنگ شعاری بود که همیشه در اصفهان می شنیدم، مردم می گفتند: رزمندگان در جبهه می جنگند و ذوب آهنی ها در سنگر تولید، تولیدی که زیر بمباران ها لحظه ای قطع نشد... یکی از بستگان نزدیک من از مهندسین شهید ذوب آهنی بود، بسیار از او در مورد ذوب آهن این آرمان ملی برای تحقق تولید فولاد شنیدم. این دوران، نوستالژی کودکی و جوانی من از ذوب آهن اصفهان است. من ذوب آهن را همچنان با کار و روحیه جهادی می شناسم.

سیداحمدرضا صدر خاطرات اش از ذوب آهن را دوباره به دوران جنگ گِره زد و اظهار داشت : زمانی که وارد بسیج شدم به واسطه پادگان مالک اشتر که در کنار ذوب آهن بود و البته بعدها از این مکان منتقل شد، بیشتر به این مجموعه صنعتی نزدیک شدم. این پادگان محلی بود برای فراگیری دوره های متنوع آموزشی. نور تاسیسات کارخانه در شب، صدای بوق خاصی که بعد از پایان هر شیفت کاری به صدا در می آمد، بزرگی و اُبهت این کارخانه همواره در ذهنم جاودانه است، تا اینکه در دهه ۸۰ و به واسطه فعالیت در عرصه رسانه از این کارخانه بزرگ بازدید نمودم.

▣ من خط مقدم جبهه صنعت را با جان و دل در ذوب آهن دیدم

وی بازدید از بخش کوره بلند ذوب آهن اصفهان را چنین توصیف کرد : در حین بازدید از کوره بلند به مکانی رسیدیم که گفتند جلوتر از این قسمت نروید اما من از روی حس جستجوگری رسانه ای ها، چند گامی جلوتر رفتم. هُرم حرارت و گرمای طاقت فرسایی بود که تا به حال ندیده بودم، از شدت گرمای زیاد، ذوب شدن کفش هایم را حس می کردم من جلوتر از این نرفتم اما بودند پولاد مردانی که بسیار جلوتر از من و در کنار همین حرارت با جان و دل تلاش می کردند و اینجا بود که من خط مقدم جبهه صنعت را با جان و دل دیدم...بزرگترین وظیفه روابط عمومی های صنعتی و معدنی ، معرفی و انعکاس تلاش و زحمتی است که در جای جای این مجموعه ها جریان داردسرپرست مدیریت روابط عمومی سازمان ایمیدرو بیان کرد : اعتقاد دارم، بزرگترین وظیفه مجموعه روابط عمومی های صنعتی و معدنی، معرفی و انعکاس تلاش و زحمتی است که در جای جای این مجموعه ها جریان دارد. اقشار مختلف مردم از طریق رسانه ها تلاش و کوشش فرزندان شان را در بخش های مختلف کشور می بینند، می خوانند و به خاطر می سپارند.سیداحمدرضا صدر خاطرنشان کرد : پیامبر اکرم (ص) بر دست کارگر بوسه زدند، حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری نیز همواره جایگاه کارگران را بسیار والا توصیف نمودند و لذا این رویکردها وظیفه روابط عمومی مجموعه های فولادی و معدنی را بسیار سنگین تر می کند، ما هم باید قدردان این تلاش ها باشیم و قدردانی مجموعه روابط عمومی ها این است که در راستای معرفی این تلاش ها با دانش و تخصص رسانه ای، برنامه ریزی ویژه ای داشته باشند. اگر ما کار خودمان درست انجام دهیم، زمینه را برای قدردانی از زحمات این تلاشگران فراهم می کنیم.وی ادامه داد : در راستای تحقق این رسالت مهم بهره گیری از نیروی تخصصی در روابط عمومی مجموعه های فولادی و معدنی نیاز است بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد، قطعاً فردی که دانش تخصصی روابط عمومی را دارد با تلفیق تجربه در محیط کار می تواند موفقیت بسیار خوبی را برای سازمان به ارمغان آورد.

سرپرست مدیریت روابط ایمیدرو تصریح کرد : در راستای تعامل و هم افزایی بیش از پیش، برگزاری جلسات ماهانه با روابط عمومی بخش های فولادی و معدنی جهت معرفی دستاوردها و بهره گیری از ظرفیت های شرکت ها و سازمان ها در دستور کار قرار دارد.

نقاط قوت شرکت آلومینای ایران شناسایی شد

فرایند ارزیابی دهمین دوره جایزه بهره‌وری معادن و صنایع معدنی شرکت آلومینای ایران با حضور تیم ارزیابی ایمیدرو به پایان رسید.

جایزه بهره‌وری معادن و صنایع معدنی ایران که از سوی ایمیدرو اعطا می‌شود، از جمله جوایز ارزشمند و معتبر در حوزه بهره‌وری به شمار می‌رود که از دلایل اهمیت آن می‌توان به ترویج فرهنگ بهره‌وری، ارتقای شاخص‌های بهره‌وری، مزایای اقتصادی برای شرکت‌ها و ارتقای جایگاه ایران در عرصه بین‌المللی اشاره کرد.

در آیین اختتامیه دهمین جایزه بهره‌وری معادن و صنایع معدنی ایران که با حضور مدیرعامل، معاونان و مدیران شرکت آلومینای ایران برگزار شد، طی بررسی‌ها و ارزیابی‌های انجام شده توسط تیم ارزیابی و شناسایی نقاط قوت، شرکت آلومینای ایران همچنان در مسیر پیشتازی و ارتقای بهره‌وری خود تلاش می‌کند.

گفتنی است که تیم ارزیابی از تلاش و شوق رهبران و اعضای تیم‌های تعالی برای ارائه تصویر واقعی از عملکرد شرکت آلومینای ایران و اهتمام مناسب در این مجموعه در خصوص حضور در جایزه بهره‌وری و حرکت در مسیر تعالی تقدیر کردند.

ترکیب شایسته تجربه و دانش در مسیر حل مشکلات و مسائل شرکت، اجرای پروژه‌های توسعه‌ای، تلاش برای حفظ و رشد کیفیت و کمیت محصولات به منظور خلق ارزش برای مشتریان و پیشرفت‌های مناسب در حوزه اکتشافات، از جمله نقاط قوتی بود که توسط تیم ارزیابی به آن اشاره شد.

گفتنی است که در دهمین دوره جایزه بهره‌وری معادن و صنایع معدنی معیارهای رهبری و فرهنگ‌سازی، استراتژی و بهره‌وری کارکنان، منابع و قابلیت‌ها، ارزش‌آفرینی پایدار و دستاوردهای مالی و بهره‌وری مورد ارزیابی قرار گرفت.

روزگار معدن
سه شنبه
۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲۸ شوال ۱۴۴۵ • ۷ مه ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۲۹۹

تولید گاز باید افزایش پیدا کند

یک کارشناس انرژی گفت: تولید گاز نسبت به ذخایر موجود بسیار کم است و باید حجم تولید را به دو برابر افزایش دهیم و از سویی دیگر مصرف گاز را کاهش دهیم.

امین نوربخش کارشناس انرژی در گفت و گو با مهر با اشاره به اینکه بر اساس شاخص‌های موجود امنیت انرژی مربوط به کشورهای مصرف کننده است، گفت: کشورهایی نظیر ایران و کشورهایی که بیشتر صادر کننده هستند باید ابتدا تغییراتی در شاخص‌ها ایجاد کنند و سپس به عنوان امنیت انرژی از آن یاد نمی‌شود و بیشتر ابعاد صادراتی آن و تنوع مقاصد صادراتی مطرح می‌شود.

وی ادامه داد: ما هم در تولید و هم مصرف دچار مشکل هستیم، زیرا تولیدمان در مقایسه با ذخایری موجود بسیار کم است و اگر این روند ادامه دار باشد اتمام ذخایر گازی و نفتی ما تقریباً ۸ دهه طول می کشد و آخرین کشوری هستیم که ذخایر آن به اتمام می‌رسد.

به گفته این کارشناس انرژی، روندی که برای کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی آغاز شده به این دلیل است که قدرت‌های بزرگ دسترسی چندانی به انرژی ندارند و هر چقدر ادامه پیدا کند کشورهای بیشتری را همراه خود می‌کند و کشور ما که تقاضا برای سوخت‌های فسیلی وجود دارد اگر تولید را افزایش ندهد در دوره‌ای مجبور به فروش نفت و گاز می‌شوند که مشتری برای آن نیست و قیمت‌ها را به شدت کاهش پیدا می‌کند به همین دلیل در عرضه و تولید باید به فکر افزایش باشیم.

وی با اشاره به اینکه در مصرف نیز چالش‌هایی وجود دارد و شدت مصرف انرژی در کشور ما نسبت به میانگین جهانی بیشتر است، خاطر نشان کرد: برای انجام یک واحد کار مشخص دو برابر میانگین جهانی انرژی مصرف می‌شود و فرصت بالقوه ای وجود دارد که با بهینه سازی بتوانیم مصرف انرژی را کاهش دهیم تا ظرفیتی برای صادرات و درآمد ارزی و حتی ایجاد روابط سیاسی از طریق توسعه روابط انرژی در فضای منطقه ایجاد شود.

وی در خاتمه یادآور شد: بهینه سازی راه‌های مختلفی دارد به عنوان مثال تبدیل نیروگاه‌ها به سیکل ترکیبی، رفع نشتی خطوط لوله و حتی تعویض بخاری و راه کارهای قیمتی؛ قیمت گذاری پلکانی می‌تواند در بهینه سازی مصرف مثمر ثمر واقع شود.

اما ابتدا باید بررسی کرد که مدام یک از این راهکارها ظرفیت بیشتری دارد به عنوان مثال در بخش خانگی از راهکارهای غیر قیمتی نظیر تعویض بخاری‌ها می‌توان دنبال کرد.

کم آبی در کمین تهران

مهدی کاوه‌ای

آغاز فصل تابستان و سرآغاز بی‌آبی‌های هرساله نزدیک است. طبق آخرین اخبار وضعیت ذخایر آب سدها نشان می‌دهد که ذخیره آب مخازن تأمین‌کننده آب شرب استان تهران از ابتدای سال آبی تاکنون نسبت به دوره مشابه سال قبل حدود ۷ درصد کاهش داشته است.

در سال‌های اخیر کشور درگیر یک خشکسالی بی‌سابقه طی ۵۲ سال اخیر شده است، در این بین تهران به عنوان پایتخت وضعیت چندان مناسبی در منابع آبی ندارد تا جایی که نگرانی‌هایی برای تامین آب تهران وجود دارد، آنطور که عیسی بزرگ‌زاده - سخنگوی صنعت آب کشور اعلام کرده از ابتدای سال آبی جاری تاکنون حدود ۱۵۰ میلی‌متر بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته که ۱۶۳ میلی متر بود، حدود ۸ درصد کاهش یافته است.

علاوه بر این به دلیل نشتی که در مخزن سد لار وجود دارد، این سد تاکنون در بهترین شرایط و در ترسالی‌ها بیشتر از ۴۵۰ میلیون مترمکعب ذخیره آبی نداشته و آب از دریاچه سد به پایین‌دست فرار می‌کند. براساس طرح علاج بخشی سد لار، سالانه ۱۶۲ میلیون مترمکعب آب بسیار گوارا و باکیفیت که از مخزن سد، نشت پیدا می‌کند و به سمت دریای خزر می‌رود، به‌وسیله یک تونل ۲۸ کیلومتری به تصفیه‌خانه پنجم پایتخت در شرق تهران و منطقه سوهانک منتقل خواهد شد. البته باید به این موضوع نیز توجه کرد که مصرف آب تهران بسیار بالاست، آنطور که اعلام شده ۲۳ درصد آب شرب کشور در استان تهران مصرف می‌شود، میزان مصرف آب شهروندان تهرانی فراتر از الگوی مصرف است و هر شهروند تهرانی در شبانه‌روز ۲۵۰ لیتر آب مصرف می‌کند، در حالی که در بسیاری از کشورهای پیشرفته که از میانگین بارندگی بالاتری در مقایسه با ایران برخوردارند، سرانه مصرف هر شهروند ۱۷۰ لیتر در شبانه‌روز است.

مشترکان استان تهران سالانه ۱.۵ میلیارد مترمکعب و مشترکان شهر تهران سالانه ۱.۲ میلیارد مترمکعب آب مصرف می‌کنند. با وجود آب کمتر، شمار مصرف‌کنندگان آب بیشتر شده اما با این حال، حتی آب شرب یک واحد مسکونی نیز قطع نشده است. درواقع یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون مترمکعب آب در استان تهران برای شرب و بهداشت توزیع می‌شود، کاهش ۲۰ درصدی مصرف آب می‌تواند نقش زیادی در گذر از چالش‌ها داشته باشد، درواقع این ۲۰ درصد معادل ۳۰۰ میلیون مترمکعب بوده که این عدد ۱.۵ برابر سد امیرکبیر است.

کارشناسان بر این باورند که توجه به مدیریت مصرف و کاهش مصرف آب امری مهم و ضروری بوده که باید به‌طور ویژه به آن توجه شود، هرچند که در طول سال‌های قبل اهمیت این مایه حیات بیش از گذشته برای مردم آشکار شده اما باز هم لازم است تا قدر آب بیشتر دانسته شود چراکه آب قابل تولید نیست و باید در حفظ آن کوشا باشیم.

در همین زمینه رضا طبیب زاده، کارشناس حوزه انرژی، در گفت‌وگو با خبرنگار «تعادل» اظهار داشت: با ازدیاد جمعیت کره زمین و محدود بودن منابع آب، خاک، ریه تنفس آن یعنی جنگل‌ها و مهم‌تر مدیریت ناصحیح بشر برای استفاده بی‌محابا از این منابع، مهم‌تر روند افزایش انفجارگونه جمعیت و خصوصا محدود بودن این منابع تجدید ناپذیر، روز به روز بر اهمیت حفظ این منابع در جهان توسط ساکنین کره زمین افزوده می‌شود و گفته اینکه «همه زندگی از آب است» کاملا عینیت پیدا می‌کند.وی تصریح کرد: با بالا رفتن سطح تکنولوژی در جهان و با شروع زیاد شدن جمعیت کره زمین برای نیاز تامین آب برای مصارف مختلف، به تدریج آب به عنوان چالش اصلی در معادلات جهانی بین مردم جهان و دولت‌ها بدل شده است.

وی با بیان اینکه در راس امور ما در کشور اول مساله مدیریت کم آبی است، گفت: ۵۰ درصد کشور ما در مناطق بیابانی است و مناطق قابل سکونت و شهری ما در حدود ۳۰ درصد در کشور است لذا با چنین شرایطی بدون تردید ما باید با توجه به نزولات جوی از یک طرف، ظرفیت و آورد رودخانه‌های داخلی و رودخانه‌های مرزی مدیریت صحیحی برای مصارف مختلف خود یعنی نیازهای کشاورزی، صنعتی و شرب داشته باشیم .

وی عنوان کرد: در راس این مدیریت مسوولان دولتی بالاخص سه قوه مقننه، قضاییه و خصوصا مجریه قرار دارند. این بدان معنی نیست که عامه و آحاد مردم مسوولیتی نداشته و فقط مصرف‌کننده‌اند، برعکس فرد فرد ایرانی بایستی آب را مایملک خود تلقی نمایند و به آن احترام بگذارند و هدر آن علاوه بر مسوولیت فردی، اخلاقی و ایمانی مسوولیت قضایی نیز داشته باشد و لذا نیاز به یک مدیریت صحیح کاملا احساس می‌شود و این امر بایستی از همین امروز شروع شود تا حال دیر شده است .

▣ راه‌حل مشکل آب تهران؛ جابه‌جایی پایتخت یا انتقال از خزر؟

یک کارشناس حوزه آب گفت: تاکنون چند بار به مرحله انتقال آب از خزر رسیدیم اما با درمان زودگذر و از سر ناچاری و شتابزده ماجرا را فیصله داده‌ایم، از تمام ظرفیت‌های بین حوضه‌ای نیز برای تهران استفاده کرده و اکنون تنها گزینه باقی مانده شیرین‌سازی و انتقال آب است.

داریوش مختاری، درباره اوضاع آبی تهران در تابستان سال جاری اظهار داشت: بر اساس تحلیل‌ها نوک شهرهای پرمخاطره آبی و گلوگاه اصلی، شهر تهران است، یعنی به لحاظ پدافند غیر عامل و مدیریت بحران ابتدا باید سراغ شهر تهران برویم. باتوجه به اینکه ۷۰ درصد منابع آب تهران به سدها وابسته است باید ببینیم اوضاع به چه شکل بوده و میزان ذخایر تا چه مدت پاسخگوی شهر تهران است، طبق آمار سدهای تهران ۲۱ درصد پرشدگی دارند و همچنان ۱۱ درصد نسبت به پارسال عقب هستند و باتوجه به اینکه با اتمام فروردین بارش چندانی نداریم و تنها مواردی از بارش‌های موسمی را خواهیم داشت که خیلی هم مستعد تبخیر هستند؛ بنابراین شرایط چندان عادی نخواهد بود.

وی افزود: ما اقدام مفیدی برای کنترل مصارف آب شهر تهران انجام نداده‌ایم. به‌طوری که اکنون میزان مصارف هر نفر در شهر تهران ۲۲۰ لیتر و در فصل تابستان به ۲۵۰ لیتر می‌رسد، بنابراین در زمینه فرهنگ‌سازی کاهش این میزان مصرف هزینه‌ای نشده است و مهم‌تر آنکه برنامه‌ای برای کاهش شهرک‌سازی و جلوگیری از ایجاد بارگذاری جدید نداریم.این کارشناس حوزه آب با بیان اینکه امسال سال دشوار برای تهران است، گفت: تهران در سال‌های پیش رو با پاییزهای سختی مواجه خواهد شد چون هر سال حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد از بارش‌های ۵۰ سال اخیر عقب می‌مانیم و از سوی دیگر جمعیت و مصرف افزایش می‌یابد و فرهنگسازی هم انجام نمی‌شود، نتیجه اینکه در گلوگاه قرار می‌گیریم. مگر اینکه راه درست و اصلاح شده را طی کنیم. وی ادامه داد: ۲۷ هزار چاه کشاورزی در دشت تهران وجود دارد که در کل شاید ۲ تا ۳ هزار حلقه پلمب یا غیرمجاز اعلام شده باشد و بقیه در حال فعالیت بوده و برداشت آب از آنها صورت می‌گیرد، ضمن اینکه دشت گنجایش چندانی ندارد که چاه جدید برای شرب حفر شود، بنابراین اوضاع آبی روزهای خوبی را نوید نمی‌دهد.

مختاری با بیان اینکه مصرف سرانه آب تهران از جنوب به شمال از ۱۶۰ لیتر تا ۲۵۰ لیتر می‌رسد، خاطرنشان کرد: در تهران علاوه بر متوسط سرانه ۲۲۰ لیتر در هر شبانه‌روز که البته در تابستان به ۲۵۰ لیتر هم می‌رسد مصرف حدود ۷۰ لیتر کولرها نیز به این مصرف اضافه می‌شود و تاکنون برای کنترل این میزان مصرف فزاینده فرهنگسازی جدی صورت نگرفته است. وی بیان داشت: جریمه‌ها تاثیر کمی بر کاهش مصرف دارد، چون پرمصرف‌ها اگر جریمه هم شوند می‌پردازند، اما از مصرف کم نمی‌کنند. دهک‌های پایین هم ممکن است به لحاظ هزینه‌ای تاحدی رعایت کنند اما باید گفت جریمه برای دهک پایین هم با توجه به یارانه‌ای بودن نرخ‌ها تاثیری بر کاهش مصرف ندارد. این کارشناس حوزه آب در گفت‌وگو با ایلنا تصریح کرد: در دشت تهران علیرغم اینکه به چشم نمی‌آید اما بارگذاری سنگینی روی صنعت و کشاورزی صورت گرفته به‌طوری که ۱۵ هزار هکتار باغ پیرامونی تبدیل به مسکونی شده و در پیکره بزرگی از غرب تهران هم بارگذاری عظیمی برای بخش صنعت شده است، طبق آمار ۲۷ هزار چاه کشاورزی داریم که البته در دستور کار قرار دارد که محدود شوند تا آبخوان‌ها تقویت شوند، اما این اقدام زمانبر بوده و چالش‌های خاص خود را دارد.

وی یادآور شد: شهر تهران از نظر ظرفیت‌های مصرف اشباع شده و بازچرخانی هم در دستور کار است اما باید مصرف خانگی را با فرهنگسازی کاهش دهیم، چراکه تصویر تهران کماکان نگران‌کننده بوده و هست و مدیریت مصرف انجام نشده و فقط دغدغه تامین است، مدیریت آب شهری به این شکل است که با شتاب‌زدگی تامین انجام می‌شود و همواره غافلگیری هم سر جای خود محفوظ است. مختاری گفت: اکنون در تهران ۴۰ درصد کمبود منابع آب و ۲۰ تا ۳۰ درصد رشد تقاضا داریم و تنها امکان باقیمانده دریای مازندران است یعنی با اجرای پروژه آبرسانی به سمنان یک شاخه هم به تهران برسد که این اقدام پیامد منفی زیست محیطی و مخالفان زیادی دارد. ما باید این ۴۰ درصد نگرانی تامین آب تهران را با کاهش بارگذاری‌ها، توقف تراکم‌فروشی و شهرک‌سازی حل کنیم یا انتقال پایتخت داشته باشیم. هرچند با این راهکارها هم تقاضا کاهش چندانی ندارد زیرا ۲۵ میلیون نفر از جمعیت ۸۵ میلیونی کشور درمحور تهران-کرج هستند و این جمعیت هم با ساخت و ساز اضافی بحران به وجود آورده‌اند.

وی خاطرنشان کرد: تاکنون چند بار به این مرحله ورود به انتقال آب از خزر رسیدیم اما با درمان زودگذر و از سرناچاری و شتابزده ماجرا را فیصله داده‌ایم، از تمام ظرفیت‌های بین حوضه‌ای نیز برای تهران استفاده کرده و اکنون تنها گزینه باقی مانده شیرین‌سازی و انتقال آب است ولی این مسیر منطقی نیست. این کارشناس حوزه آب تاکید کرد: حجم قابل برداشت منابع آب سدهای تهران و چاه‌های آب شهری ۱.۳ میلیارد مترمکعب است و با مصرف در تراز است، سدها منبع تامین مطمئنی برای تامین نیستند، ما باید برای سال‌های کم‌آبی؛ ۴۰ درصد بیش از نیاز ذخیره داشته باشیم نه اینکه همیشه سر به سر باشیم، ضمن اینکه بارگذاری رو به افزایش است و تعارض منابع و مصارف آب شهری در تهران را شاهدیم و برای حل مساله نیز اقدام جدی صورت نمی‌گیرد.

نوسانات سنگین بازار انرژی

بازار انرژی در طول هفته گذشته نوسانات سنگینی به ثبت رساند. قیمت بعضی از انواع انرژی مانند زغال‌سنگ و گاز به شدت صعودی بودند و بعضی مانند نفت با شیب تندی بر مدار نزول قرار داشتند. احتمال آتش بس در کنار تغییر در طرف تقاضا به عنوان اصلی‌ترین دلایل این نوسانات مطرح می‌شود. نوسانات هفتگی و ماهانه قیمت انواع انرژی به صورت نمودار زیر است:

نفت برنت به کانال ۸۲ دلار عقب نشینی کرد و این دلیلی شد تا نفت خام نیز کانال ۷۸ دلار را از دست بدهد. برآیند قیمت نفت در طول یک ماه گذشته ۸.۶۴ درصد منفی است. تحلیل‌گران احتمال کاهش تنش‌ها در خاورمیانه و داده‌های اقتصادی ضعیف از سوی آمریکا را از دلایل کاهش شدید قیمت نفت عنوان می‌کنند.

هفته گذشته فدرال رزرو داده‌های بسیاری منتشر کرد و برآیند آنها به سود بازار نفت نبود. با کاهش قیمت نفت برنت، نفت خام و بنزین نیز بر مدار نزول قرار گرفتند. قیمت این ۳ کامودیتی در طول ماه گذشته کاهشی بود.

در مقابل افزایش ۱۱.۸ درصدی قیمت گاز طبیعی با رشد قیمت گاز در اروپا و انگلیس همراه شد. با رشد این هفته قیمت‌ها در بازار گاز طبیعی، برآیند ماهانه قیمت گاز به ۲۱.۲ درصد رسید.

قیمت گاز چند هفته قبل به کف تاریخی مهمی رسیده بود و انتظار می‌رفت با شکست این محدوده قیمت گاز به کمترین میزان در تاریخ سقوط کند تا اینکه غول‌های بزرگ انرژی مانند EQT و Chesapeake Energy حفاری را کاهش دادند. بنا بر ادعای نشریات این تصمیم منجر به کاهش ۹ درصدی تولید گاز می‌شود. در مقابل با راه‌اندازی مجدد کارخانه Freeport LNG، تقاضا برای گاز افزایش یافت. این دو اتفاق قیمت گاز طبیعی را به ۲.۱۵ دلار در میلیون BTU رساند. این جو مثبت قیمت گاز در اروپا را هم صعودی کرد اگرچه اکنون عوامل بنیادی برای رشد قیمت گاز در اروپا وجود ندارد.

سطح ذخایر گاز اروپا بالاتر از ۶۲ درصد است و هواشناسی از آب‌وهوای معتدل در هفته‌های آینده خبر می‌دهد. به همین دلیل قیمت گاز اروپا با افزایش جزئی به ایستگاه ۳۰ یورو در مگاوات ساعت رسید ولی قیمت زغال‌سنگ با سرعت در حال افزایش است.

رشد تقاضا برای زغال‌سنگ در نیمه گرم سال با هدف تولید برق به خصوص در کشورهایی مانند چین محرک رشد قیمت زغال‌سنگ در هفته‌های گذشته بود. هفته گذشته قیمت زغال‌سنگ با افزایش ۸.۲۵ درصدی به بیش از ۱۴۵ دلار در هر تن رسید. آمارها از رشد شدید تقاضا برای زغال‌سنگ از سوی هند و چین خبر می‌دهد و با این روند احتمال افزایش بیشتر قیمت زغال‌سنگ در هفته‌های آتی وجود دارد.

تصمیم عربستان باعث افزایش قیمت نفت شد

در پی تصمیم عربستان سعودی برای افزایش قیمت فروش نفت خود به اکثر مناطق جهان در ژوئن، قیمت نفت در معاملات روز دوشنبه بازار آسیا افزایش یافت. بهای معاملات نفت برنت با ۳۴ سنت معادل ۰.۴ درصد افزایش، به ۸۳ دلار و ۳۰ سنت در هر بشکه رسید. بهای معاملات وست تگزاس اینترمدیت آمریکا ۳۴ سنت معادل ۰.۴ درصد افزایش یافت و به ۷۸ دلار و ۴۵ سنت در هر بشکه رسید. عربستان سعودی، قیمت فروش رسمی نفت خود به آسیا، شمال غربی اروپا و مدیترانه را در ژوئن، افزایش خواهد داد که منعکس کننده انتظارات برای تقاضای قوی در تابستان امسال است.

وارن پاترسون، مدیر تحقیقات کالای شرکت آی‌ان‌جی در این باره گفت: قیمت نفت پس از این که هفته گذشته تحت تاثیر فروکش تنش‌های ژئوپلیتیکی، بیش از ۷.۳ درصد سقوط کرد، هفته معاملاتی جاری را با افزایش آغاز کرد. این افزایش پس از اقدام عربستان سعودی در افزایش قیمت فروش رسمی نفت خود به اکثر مناطق جهان در بحبوحه محدود شدن عرضه در سه ماهه جاری، روی داد.

در چین که بزرگترین واردکننده نفت در جهان است، فعالیت بخش خدمات برای ششمین ماه متوالی، به روند توسعه ادامه داد و رشد سفارش‌های جدید، سرعت گرفت و اعتماد تجاری، رشد قوی را تجربه کرد و امیدواری به احیای اقتصادی پایدار، تقویت شد. هفته گذشته که سرمایه‌گذاران به هضم آمار اشتغال ضعیف آمریکا و ارزیابی زمان احتمالی کاهش نرخ بهره توسط فدرال رزرو پرداختند، هر دو شاخص، شدیدترین کاهش هفتگی را در سه ماه گذشته تجربه کردند و نفت برنت بیش از هفت درصد و وست تگزاس اینترمدیت، ۶.۸ درصد کاهش هفتگی را به ثبت رساندند. نرخ ریسک ژئوپلیتیکی در قیمت نفت هم با برگزاری مذاکرات برای آتش‌بس در غزه، ضعیف شده است.با این حال، چشم انداز توافق در روز یکشنبه، ضعیف به نظر رسید زیرا حماس بر خواسته خود برای پایان یافتن جنگ در قبال آزادی اسرا، تاکید کرد و بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر رژیم صهیونیستی، کاملا آن را رد کرد.تونی سایکامور، تحلیلگر بازارهای شرکت آی‌جی اظهار کرد: این خبر که رژیم صهیونیستی، پیش می‌رود و عملیات خود در رفح را گسترش می‌دهد، ممکن است به توافق آتش بس احتمالی، ضربه بزند و تنش‌های ژئوپلیتیکی خاورمیانه را که ظاهرا فروکش کرده بود، دوباره برانگیزد.بر اساس گزارش رویترز، در سیگنالی از محدودتر شدن عرضه، شرکت خدمات انرژی بیکرهیوز اعلام کرد شرکت‌های انرژی آمریکایی در هفته گذشته، برای دومین هفته متوالی، شمار دکل‌های حفاری نفت و گاز طبیعی را کاهش دادند. دکل‌های حفاری نفت، هفت حلقه کاهش یافت و به ۴۹۹ حلقه رسید که بزرگترین کاهش هفتگی از نوامبر سال ۲۰۲۳ بود.

صدور بیانیه تکراری درباره میدان آرش

سخنگوی وزارت امورخارجه در پاسخ به تکرار ادعای یکجانبه کویت درباره میدان آرش گفت: صدور بیانیه‌های تکراری و طرح ادعای یک‌جانبه از منظر حقوقی هیچ حقی برای دولت کویت ایجاد نخواهد کرد و به مقام‌های این کشور توصیه می‌کنیم از توسل به روش‌های بی‌حاصل سیاسی و رسانه‌ای در ارتباط با موضوع حقوقی و فنی میدان مشترک آرش خودداری کنند.

به گزارش «شانا» به نقل از وزارت امورخارجه، ناصر کنعانی در پاسخ به تکرار ادعای یکجانبه کویت درباره میدان آرش در بیانیه پایانی سفر امیر کویت به مصر، ضمن مردود دانستن این ادعا، تکرار این ادعاهای یک‌جانبه و بی‌اساس از سوی طرف کویتی را مایه تاسف دانست.

وی ضمن تاکید بر حق جمهوری‌اسلامی ایران در این میدان مشترک بر اساس حقوق تاریخی و سوابق مذاکرات فی‌مابین گفت: همانند قبل از طرف کویتی برای دستیابی به توافقی پایدار که مبتنی بر همکاری‌های دوستانه و منافع مشترک باشد، دعوت می‌کنیم.

سخنگوی وزارت امورخارجه افزود: صدور بیانیه‌های تکراری و طرح ادعای یک‌جانبه، از منظر حقوقی هیچ حقی برای دولت کویت ایجاد نخواهد کرد و به مقامات این کشور توصیه می‌کنیم از تکرار توسل به روش‌های بی‌حاصل سیاسی و رسانه‌ای در ارتباط با موضوع حقوقی و فنی میدان مشترک آرش خودداری کنند.

کنعانی تاکید کرد: جمهوری‌اسلامی ایران همواره با اعتقاد به اصل حسن نیت، تعاملات منطقه‌ای را رصد می‌کند و از دولت‌های ثالث می‌خواهد در مسیر تحقق عینی اصل حسن‌نیت و ارتقای روابط و همکاری‌ها گام بردارند.

با وجود اینکه میدان گازی آرش میان سه کشور ایران، کویت و عربستان مشترک است، طرف کویتی در چند نوبت مواضعی در نفی حقوق ایران بر این میدان گازی اتخاذ کرده‌است.

برای نمونه بهمن۱۴۰۲ کویت به‌همراه عربستان در بیانیه‌ای مشترک با تاکید بر ادعای دوباره مالکیت خود بر منابع طبیعی میدان مشترک «آرش» که آنها آن را «الدوره» می‌نامند با رد حقوق طرف دیگر ادعا کردند این میدان در مناطق دریایی کویت قرار دارد.

یادداشت

اشتغال اهمیت دارد

هیثم الغیص
دبیرکل اوپک

اشتغال هرگز فقط به آمار منتهی نمی‌شود و نمی‌توان به شغل به چشم یک عدد در صفحه‌ای گسترده نگاه کرد. پشت هر شغلی یک فرد، معیشت او و داستانی نهفته است. مرد یا زن، نان‌آور خانه، همه تلاش خود را برای امرار معاش خانواده‌اش، تأمین غذا و فراهم‌کردن سرپناه به کار می‌گیرد.

شغل با مفاهیمی مثل «ایجاد امکان تحصیل برای کودکان» و «پس‌انداز برای راحتی در دوران بازنشستگی» «تحقق ظرفیت‌های فردی»، «ایجاد جوامع» و «پروراندن روحیه جامعه» در هم تنیده است، «کرامت و شأن انسانی» هم از دیگر مواردی است که در موضوع اشتغال حائز اهمیت است.

در این زمینه، صنعت نفت نقشی مهم در ایجاد اشتغال در سراسر جهان دارد. از نظر اشتغال مستقیم، این صنعت کارگران، کارکنان و مهندسان ماهر و متخصص را جذب می‌کند، اما تأثیر آن بسیار فراتر از یک شغل است.

صنعت نفت برای اقتصادهای محلی و ملی مزایای قابل توجهی دارد و فرصت‌هایی را برای طیف وسیعی از مشاغل ایجاد می‌کند که بخش‌های مختلف دیگر مانند زنجیره تأمین، شرکت‌های حمل‌ونقل، هتل‌ها، رستوران‌ها و مغازه‌ها را شامل می‌شود. درمجموع، صنعت نفت به‌تنهایی حدود ۷۰ میلیون شغل را در سراسر جهان پشتیبانی می‌کند. بافت محلی صنعت نفت یکی از ویژگی‌های ماندگار آن است. مناطق، شهرها، روستاها و جوامعی در سراسر جهان هستند که صنعت نفت کارفرمای اصلی، محرک فرصت‌های اقتصادی، میزبان دکل‌ها، پالایشگاه‌ها و دانشگاه‌های نفت و درعین‌حال مایه غرور مدنی و محلی آن‌هاست.

«شهرهای نفتی» در هر گوشه از جهان وجود دارند و «میدلند» در ایالت تگزاس آمریکا، «آبردین» اسکاتلند، «ظهران» عربستان سعودی، «پورت هارکورت» نیجریه و «بندر احمدی» در کویت تعدادی از آن‌هاست.

بنابراین، شنیدن درباره بحران استخدام در صنعت نفت، کمبود نیروی کار، عقب‌راندن نسل‌های جوان از دنبال‌کردن مشاغل حرفه‌ای در صنعت نفت و کمترپرداختن به مسائل این صنعت در دانشگاه‌ها نگران‌کننده است.

طیفی از عوامل ممکن است پشت این روندها باشد. این تصور که صنعت نفت گزینه‌ای قابل اتکا برای اشتغال بلندمدت نیست از جمله آن‌هاست و این دیدگاه‌های نادرست باعث می‌شود که تصور غلط «نفت بخشی از آینده انرژی پایدار نیست» ایجاد می‌شود.

این روند با توجه به کاهش مشاغل و اخراج‌های انبوه پیش‌بینی‌شده در مسیر تحقق هدف به‌صفررساندن کربن در فعالیت‌های صنعتی و اقتصادی، که حتی از سوی برخی سهام‌داران انرژی حمایت می‌شود، تشدید شده است.

آژانس بین‌المللی انرژی در گزارشی به‌روزشده درباره «نقشه راه کربن صفر» طی سال ۲۰۲۳ برآورد کرده است که در صنایع مرتبط با سوخت‌های فسیلی، در بازه زمانی سال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۰۳۰، ۱۳ میلیون شغل از دست می‌رود. رقم ۱۳ میلیون شغل طی یک دوره هشت‌ساله از دست رفته است، که تقریباً برابر با از دست رفتن سالانه یک میلیون و ۶۰۰ هزار شغل، ماهانه ۱۳۵ هزار شغل و روزانه ۴ هزار و ۵۰۰ شغل است.نقطه مقابل این است که مشاغل نو در صنایع جایگزین ایجاد خواهد شد، اما چالش‌های بی‌شماری پیش روی این موضوع وجود دارد و نمی‌توان قابلیت انتقال مجموعه مهارت‌های شغلی را متصور بود.در واقع، تازه‌ترین گزارش آژانس بین‌المللی انرژی درباره اشتغال در صنایع انرژی جهان اعلام می‌کند که محدودیت‌هایی برای انتقال مهارت‌ها به حوزه‌های انرژی پاک وجود دارد. همه مشاغل مربوط به انرژی پاک در یک مکان واحد کنار هم قرار نمی‌گیرند یا مهارت‌ها در این زمینه با مشاغل از دست رفته شباهتی ندارند.کارگرانی که در اواخر سال‌های کاری خود هستند ممکن است تمایلی به تغییر حوزه کاری خود نداشته باشند زیرا احتمال دارد درآمد آنها در صنایع نفت و گاز نسبت به دستمزد در بیشتر فعالیت‌های مربوط به حوزه تولید انرژی‌های نو بیشتر باشد؛ متخصصان صنایع نفت و گاز به‌دلیل سطح بالای مهارتشان، اتحادیه‌های کارگری تثبیت شده، لزوم جبران خطرهای شغلی و الزام‌های پویایی در میان پردرآمدترین در هر بخش هستند.آژانس بین‌المللی انرژی به‌طور ویژه، درباره مشاغل صنایع نفت و گاز، سیگنال‌های متفاوتی درباره نیازهای نیروی کار در آینده نزدیک ارسال کرده است؛ حدود یک سال پیش از اینکه آژانس بین‌المللی انرژی نخستین بار سناریوی انتشار خالص صفر کربن (NZE) خود را در سال ۲۰۲۱ مطرح کند، رئیس آژانس بین‌المللی انرژی در گفت‌وگو با خبرگزاری آناتولی گفته بود که نگرانی اصلی من این است که میلیون‌ها نفر در سراسر جهان در حال کار در صنعت نفت هستند، صنایع مرتبط با نفت خام و گاز طبیعی نیز ستون‌های محکمی برای اقتصاد جهانی هستند، اگر این صنایع سقوط کنند، تأثیر منفی بر اقتصاد جهانی نیز خواهند داشت.در سناریوی به صفر رساندن انتشار کربن آژانس بین‌المللی انرژی، سناریویی که به‌تازگی ازسوی سیاست‌گذاران استفاده می‌شود، بخش نفت و گاز تا سال ۲۰۳۰ با کاهش بیش از ۲.۵ میلیون شغل یا حدود ۲۰ درصد طی این بازه روبه‌رو خواهد بود.از دست دادن انبوه مشاغل پیش‌بینی شده با اجرای سناریوی یادشده مانند شمشیر داموکلس بر سر کارگران صنعت نفت و گاز در همه جا قرار دارد، افزون بر این، تأثیر انبوه نیروهای تعدیل شده یا تعطیلی بعضی از صنایع به حوزه اقتصادی محدود نمی‌شود و می‌تواند بر هماهنگی اجتماعی هم اثر گذارد.نمونه‌های گذشته به اندازه کافی در سراسر جهان از جوامعی که در پی تعطیلی اجباری یک صنعت برای بازسازی تلاش کرده‌اند، وجود دارد. در اوپک، ما پیامی روشن و ثابت درباره مشاغل صنعت نفت داریم، «جهان به تعداد بیشتری از آنها نیاز خواهد داشت»، پیش‌بینی می‌کنیم که تقاضای نفت تا سال ۲۰۴۵ به ۱۱۶ میلیون بشکه در روز می‌رسد و برای برآورده کردن آن و توسعه بیشتر فناوری‌ها برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، به نیروی کار بیشتری نیاز داریم.به نمایندگی از اوپک از همه کارگران صنعت نفت در سراسر جهان برای مشارکت در عرضه این کالای حیاتی و محصولات نهایی از آن به میلیاردها نفر در سراسر دنیا تشکر می کنم.و در پایان، همه جویندگان کار از همه نسل‌ها را تشویق می‌کنم که به‌دنبال داشتن شغلی در صنعت نفت باشید، این امر یکی از فرصت‌های بی حد و حصر برای موفقیت حرفه‌ای و نقش‌آفرینی حیاتی در تأمین انرژی جهان است.

روزگار معدن

سه شنبه
۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۳
۲۸ شوال ۱۴۴۵
۷ مه ۲۰۲۴
سال هفتم
شماره ۱۲۹۹

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول: مهدی نجفی
سردبیر: شهریار خادمی

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن: ۸۲۱۹۰(داخلی-۲۲۷-۱۵۶)
نمابر: ۸۲۱۹۰(داخلی-۱۰۴)

تلفن‌سازمان‌آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امورمشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶
توزیع‌وسازمان‌شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
چاپخانه: صمیم

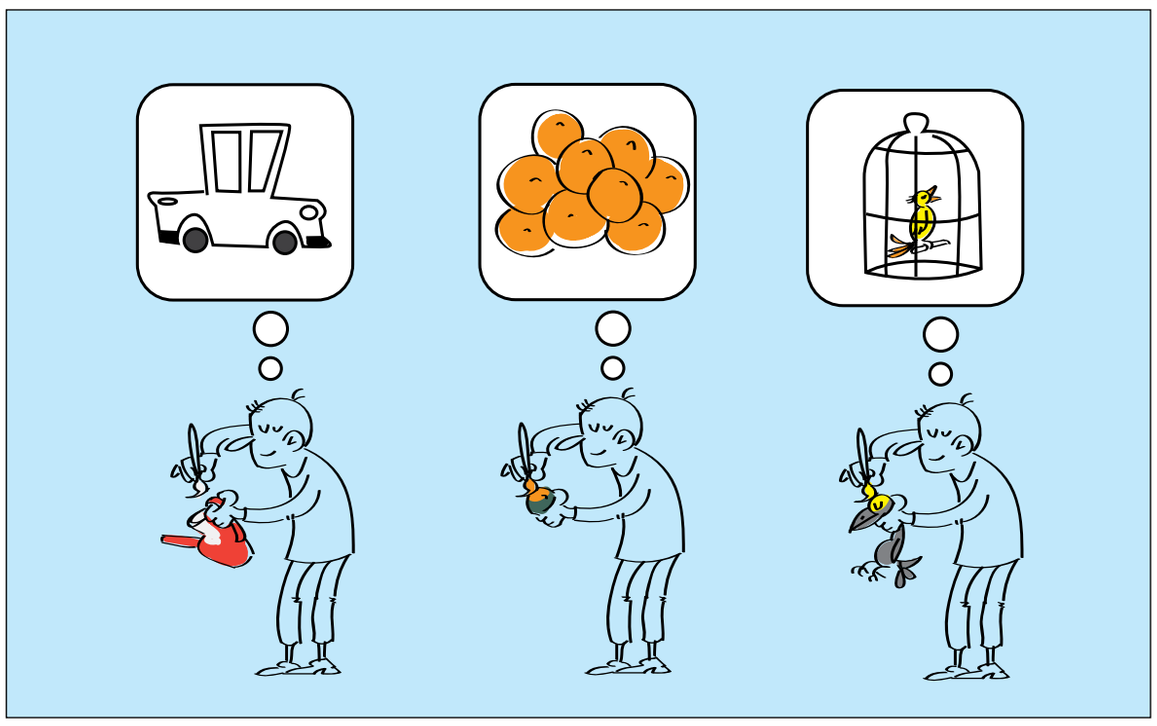
E-mail:info@madandaily.com
https://t.me/rozegarmadan
www.twitter.com/Madandaily
www.instagram.com/Madandaily
www.rouzegaremadan.ir

تنوع عرضه های بورس کالا در روز جاری

تالارهای بورس کالای ایران در روز دوشنبه ۱۷ اردیبهشت ماه میزبان عرضه ۸۱۲ هزار و ۲۷۹ تن انواع کالا و محصول بودند. بیشترین عرضه های امروز مربوط به شمش بلوم با حجم ۲۶۱ هزار تن بود.به این ترتیب ۲۶۱ هزار و ۷۱۹ تن شمش بلوم، ۲۳ هزار تن آهن اسفنجی بریکت، ۸ هزار تن ورق رنگی، ۵ هزار و ۶۰۰ تن اکسید آلومینیوم، ۵ هزار و ۴۷۵ تن شمش آلومینیوم، ۵ هزار تن مس کم عیار، ۴ هزار تن ورق گالوانیزه، ۴ هزار تن ورق سرد، یک هزار و ۱۸۰ تن شمش روی و یک هزار تن هیدروکسید آلومینیوم در تالار محصولات صنعتی و معدنی عرضه شد. تالار پتروشیمی و فرآورده های نفتی عرضه ۴۰ هزار و ۹۷ تن مواد پلیمری و شیمیایی را تجربه کرد. ۲۱۰ هزار و ۱۰ تن سیمان هم در تالار سیمان عرضه شد.

بازار فرعی هم شاهد عرضه یک هزار و ۱۰۱ تن بشکه خالی، ۲ هزار و ۸۰۰ تن شمش بلوم، ۲ هزار و ۱۱۵ تن ضایعات فولادی، ۲۶۰ تن ضایعات فلزی واگنی، ۱۰۵ تن تختال، ۱۰۰ تن الیاف استیپل پلی استر، ۵۰ تن روغن نیمه سنگین پایه قطرانی، ۵۰ تن روغن سبک پایه قطرانی و ۴۰ تن الیاف استیپل اکریلیک بود.

کارتن

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

رکود در سالگرد سقوط بورس

گروه بورس: نخستین روز معاملاتی هفته سوم اردیبهشت ماه روز متعادل سرخ پوشی در سایه نوسانات نرخ ارز بود. به طوری که شاخص اصلی بورس تهران کاهش ارتفاع نه چندان پرغلظت را ثبت و سایر نمادگرها نیز با صعود کم توان همراه بودند. در این بین دماسنج اصلی بازار سرمایه با کاهش ارتفاع ۰.۲۳ درصدی همراه بود و در پایان ساعت معاملاتی روز یکشنبه در سطح ۲ میلیون و ۲۵۹هزار واحدی ایستاد.

افت ۵هزار و ۱۷۲ واحدی شاخص کل در حالی محقق شد که نمادگر هم‌وزن با صعودی ناچیز، روبه‌رو شد و در سطح ۷۵۱هزار و ۳۸ واحدی قرار گرفت. در این بین شاخص کل فرابورس نیز که معیار مناسبی برای بررسی وضعیت سهام مختلف فرابورسی است، به مانند شاخص کل هم‌وزن ۰.۰۳درصد سبز پوش شد و در نهایت در سطح ۲۵هزار و ۲۰۱ واحدی کار خود را به اتمام رساند. ارزش معاملات خرد بازار سرمایه روز یکشنبه که شامل سهام و حق‌تقدم بازار می‌شود مقدار ۳هزار و ۳۱ میلیارد تومانی را ثبت کرد. به علاوه ۹۰ میلیارد تومان پول حقیقی نیز از گردونه معاملات بازار خارج شد. در این میان سه نماد «فملی»، «فارس» و «فولاد» بیشترین تاثیر را بر شاخص کل بورس تهران و نمادهای «آریا»، «مادیرا» و «وهور» بیشترین تاثیر را در شاخص کل فرابورس داشتند. همچنین«شستا»، «ذوب» و «غبشهر» سه نماد پرتراکنش روز گذشته بازار بودند. بازار در شرایطی در محدوده‌های ۲میلیون و ۲۵۰هزار واحدی به افت و خیزهای کم‌تحرک خود ادامه می‌دهد که همچنان از عدم‌سرازیر شدن نقدینگی فعال و ارزش پایین معاملات به دلایل گوناگون رنج می‌برد.با وجود این بازار در شرایط فعلی در محدوده‌ای قرار دارد که سال گذشته ۱۶ اردیبهشت ماه سقف ۲میلیون و ۵۳۵هزار واحد فتح شد و روز ۱۷ اردیبهشت ماه آغازی بر ریزش کم سابقه بازار به دلایلی که ماه‌ها پس از آن مشخص شد، اتفاق افتاد. از این رو می‌توان اظهار کرد که حدود یک سال از کاشت بذر نااطمینانی در دل سرمایه‌گذاران بازار می‌گذرد و به نظر می‌رسد تا زمانی که ریشه گیاه نااطمینانی همچنان بازار را در برگرفته است نمی‌توان انتظار آغاز و تغییر روند مثبتی را داشت.

■ بازار از نگاه کارشناسان

حسین مرید سادات کارشناس بازار سرمایه در خصوص روند روز گذشته بازار گفت: بازار سرمایه به واسطه سیاست‌های پولی و بانکی روزهای کم‌رونق و کم‌توانی را پشت سر می‌گذارد. بلاتکلیفی و عدم‌سرازیری نقدینگی پرفشار به بازار موجب شکل‌گیری روند خسته‌کننده کنونی شده است. با واکاوی ارزش دلاری بازار می‌توان نتیجه گرفت که بازار از ارزندگی مناسبی برخوردار است. اما با توجه به ارزنده نامیدن بازار، جریان نقدینگی به بازار مخابره نشده و متوسط ارزش معاملات بازار در چند ماه گذشته تغییر محسوسی نکرده است. عدم‌تغییر اعداد و ارقام ارزش معاملات را نمی‌توان به گران بودن بازار نسبت داد، بلکه می‌توان دلیل آن را در تصمیم‌های نادرست و غیرکارشناسانه سیاستگذاران جست‌وجو کرد. این کارشناس بازار سرمایه نسبت به یک سالگی آغاز فصل ریزشی بازار پس از فتح قله ۲ میلیون و ۵۳۵هزار واحدی گفت: یک سال از ریزش بازار در تاریخ ۱۷ اردیبهشت ماه می‌گذرد و همچنان پس‌لرزه‌های بی‌اعتمادی در روح بازار نشسته است.

نااطمینانی که از اردیبهشت ماه سال گذشته با سکوت سیاستگذاران همراه شد. متوسط ارزش معاملات حدود ۲۳ هزار میلیارد تومانی اردیبهشت ماه سال گذشته جای خود را به میانگین ارزش ۳هزار میلیارد تومان روزانه داده است. بازار که از سال ۹۹ وضعیت ناخوشایندی را تجربه کرده بود، سال گذشته انتظارات را مبنی بر جذابیت سرمایه‌گذاری در بازار افزایش داد اما ۱۷ اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۲، آغازی دوباره برای کوچ سرمایه پرفشار از بازار بود. این کارشناس بازار در خصوص وضعیت بازار تا انتهای فصل بهار ادامه داد: به نظر می‌رسد با نزدیک شدن به فصل مجامع نمادهای DPSمحور می‌توانند جذاب باشند. با وجود این بالابودن نرخ بهره و انتشار مجدد اوراق دولتی در روزهای گذشته می‌توانند مانعی در مسیر حرکتی بازار ایجاد کنند. همچنین پیش‌بینی می‌شود بازار روند متعادلی را تا پایان هفته پیش رو داشته باشد باید منتظر ماند و دید بازار نخستین فصل سال را با چه وضعیتی به پایان می‌رساند.

پیام الیاس کردی کارشناس بازار سرمایه روند نخستین روز هفته جاری بازار را این گونه شرح داد: با توجه به نزدیک شدن به ۱۷ اردیبهشت ماه وتوجه به گذشته‌نگر بازار با ابزار تکنیکال انتظارات مبنی بر تکرار شدن وضعیت سال گذشته و اصلاح بازار در چنین روزی تقویت شده است. با وجود این باید اظهار کرد معضل اصلی بازار در شرایط فعلی بالا بودن انواع نرخ بهره و افزایش کف نرخ بهره نیز هست. واکاوی آمار و ارقام سازمان بورس که هفته گذشته منتشر شد نشان از این موضوع دارد که هر میزان نقدینگی که حقیقی‌ها به کارگزاری‌ها وارد کردند، حقوقی‌ها آن را از بازار خارج کردند و موجب شدند که نقدینگی در بازار شناور نماند. این عوامل در کنار یکدیگر از این موضوع پرده برمی‌دارد که بازار در ماه‌های آینده چندان رشد پرقدرتی را تجربه نخواهد کرد. این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: در بازار پایه نیز سهامی وجود دارند که P/E پایینی دارند. این سهام با افزایش نرخ بهره اخزا با تغییرات نسبت P/E دچار می‌شوند و با افزایش عرضه روبه‌رو می‌شوند. از طرفی نکته‌ای که در بازار روز یکشنبه مشهود بود، در سهام اصلی بازار به مانند سهام فلزی و خودرویی اجازه کاهش قیمت سهام به برخی از نمادها داده نمی‌شد. در صورتی که اجازه داده شود که بازار طبق نبرد نیروهای عرضه و تقاضا هدایت شود، نتیجه بازار مطلوب‌تر خواهد بود. ارزش پایینی معاملات نکته دیگر بازار است که به دلیل جو نااطمینانی سرمایه‌گذاران گریبان‌گیر بازار شده، تا زمانی که محرک مناسبی به بازار تزریق نشود روند بازار تغییری نخواهد کرد.

رقابت شاخص‌ها با یکدیگر

معاملات بورس تهران پس از تعطیلات اول هفته کم توان کار خود را آغاز کرد و نتوانست تابلوی چندان سبزی برای سهامداران به جای بگذارد. در این روز شاخص کل مثبت و شاخص هم وزن منفی بودند و این بدان معناست که نمادهای شاخص ساز و بزرگ بازار قرمز بودند و در مقابل نمادهای خرد بازار توانست مثبت شوند. در این روز تنها شاخص‌های کل هم وزن و شاخص قیمت و در نهایت شاخص فرابورس مثبت بودند و بقیه شاخص‌ها قرمز بودند. بازار سرمایه اکنون تحت تاثیر اخبار خاصی نیست و به نوعی بازار یک ثبات دارد و تنها ورود نقدینگی مسیر معاملات را می‌تواند تغییر دهد و معاملات مثبت سازد. از سوی دیگر انتظارها و توقعات بازار در حال تحقق است و به مرور نرخ دلار نیمایی در حال کاهش است و این پتانسیلی هم که بازار دارد این روزها در نقاط تعادلی مورد معامله قرار می‌گیرد، به دلیل همین عامل و ارزندگی قیمت سهام است. دلار نیمایی در حال حاضر از ۴۰ به ۴۱ هزار تومان رسیده و به نظرمی رسد اگر ادامه‌دار باشد به تدریج به سمت ۴۵ هزارتومان خواهد آمد و بازار می‌تواند روند حرکت رو به رشدش را ادامه دهد. در فصل مجامع هم به سر می‌بریم که این موضوع می‌تواند به مثبت شدن بازار و افزایش نقدینگی کمک کند. از سوی دیگر دلار بازار آزاد نیز کاهش یافته اکنون به رقم ۶۰ هزارتومان رسیده و درحال نزدیک شدن به دلار نیمایی است. به نوعی دلار نیما با افزایش سرعت پایین و دلار بازار آزاد با کاهش قیمت درحال نزدیک شدن به یکدیگر هستند و شرایط سخت خود را جبران می‌کنند.بررسی‌ها نشان می‌دهد که اختلاف ۲۰ هزار تومانی بین دلار آزاد و نیما، بیشترین ضربه را به دو صنعت بورسی کشور یعنی صنایع شیمیایی و پتروشیمی و آهن و فولاد می‌زند و زیانی بالغ بر ۵۰۰ همتی را متحمل اقتصاد کشور می‌کند. این برآورد زیان را حتی می‌توان در صورت‌های مالی شرکت‌ها جست‌وجو کرد؛ جایی که در تمام صنایع، حاشیه سود اکثر نمادهای بازار در سراشیبی سقوط قرار دارند و ادامه این روند برای هیچ اقتصادی مطلوب نیست. تاثیر این اختلاف به حدی است که تمام فعالین صنعت در خصوص عواقب آن ابراز نگرانی کرده‌اند؛ به‌طوری که حتی مهدی پورقاضی، عضو سابق اتاق بازرگانی تهران معتقد است نیرویی فرای ۳ قوه جلوی کاهش این اختلاف ایستاده است؛ البته وقتی سیاست‌های برخی نهادهای دولتی را دنبال می‌کنیم، متوجه می‌شویم که واقعا انگیزه‌ای برایتک نرخی کردن دلار وجود ندارد؛ چراکه در بعضی از روزها و در اقدامی نمادین تنها ۱ ریال قیمت دلار نیما افزایش می‌یابد.

■ بازار سرمایه در نقطه مطمئن

نیما میرزایی، کارشناس بازارهای مالی در خصوص روند بازارسرمایه نوشت: «در حال حاضر شاهد ریل‌گذاری مجلس شورای اسلامی هستیم تا نقدینگی به سمت بازارسهام هدایت شود. منظور از ریل‌گذاری تصویب قانون مالیات بر عایدی سرمایه است و این قانون موجب می‌شود تا به مرور شاهد حرکت نقدینگی از بازارهای سفته بازانه مانند بازار ارز، طلا و خودرو به بازارسرمایه باشیم. همچنین سهام بورسی، قیمت‌های بسیار جذابی دارند، این موضوع نشان می‌دهد که شرایط فعلی نقطه امنی برای ورود سرمایه‌ها به بازارسرمایه است و برای افرادی که می‌خواهند سهامداری کنند، بهترین موقعیت برای حفظ سهام شان است. براساس متغیرهای اقتصادی، بازارسرمایه تا پایان سال چشم‌انداز مناسبی دارد و به احتمال زیاد بازدهی آن نسبت به بازارهای موازی بیشتر می‌شود و از نظر شاخص‌های مختلف، مانند شاخص‌های P.E، P.B، ارزش‌دلاری، رشد سودآوری و... بازارسرمایه نقطه امنی برای سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود. تعداد صندوق‌های سرمایه‌گذاری در دو سال گذشته افزایش زیادی داشت، ضمن اینکه در این مدت تنوع صندوق‌ها نیز بیشتر شده است؛ با این حال، صندوق‌ها هنوز به بلوغ نرسیده‌اند و با کشورهایی که دارای بازارسرمایه مطرح هستند، فاصله زیادی داریم. صندوق‌ها، آینده بازارسرمایه هستند و در صورت توسعه و حمایت، می‌توانند بخش بزرگی از نقدینگی را جذب و به بخش مولد اقتصاد هدایت کنند. سرمایه‌گذاران می‌توانند باتوجه به درجه ریسک و انتظار بازدهی، از انواع صندوق‌ها استفاده کنند. به عنوان نمونه افرادی که ریسک گریز هستند می‌توانند نماد صندوق‌های درآمد ثابت را خریداری و افرادی که ریسک متوسط دارند صندوق‌های سهامی را خریداری کنند؛ افرادی که دارای ریسک‌پذیری بیشتری هستند، یونیت‌های صندوق‌های اهرمی را خریداری کنند. در آخر افرادی که ریسک بسیار زیادی را می‌پذیرند، می‌توانند به صندوق‌های جسورانه ورود کنند.»

معمای نوسان در بورس

روزهای ابتدای اردیبهشت‌ماه، بورس تهران حرکت پرشتابی را در مسیر صعودی در پیش گرفت. روندی که سبب شد تا نمادگر اصلی این بازار، شاهد عبور از کانال ۲.۳میلیون واحد شود. اما این کانال‌شکنی دوام چندانی نیافت و مجددا شاخص کل به سطح ۲.۲ میلیون واحد بازگشت. به طوری که پول حقیقی با سرعت بیشتری در مسیر خروج قرار گرفت.

به هر ترتیب پس از تجربه یک هفته صعودی به‌خصوص در نمادهای بزرگ‌تر بازار اکنون قیمت‌ها رو به کاهش گذاشته‌اند .

اما در این میان یک پرسش مهم مطرح است. چرا بازار مجددا به مدار نزولی بازگشته است؟ آیا پس از اصلاح چند روزه، بورس رونق را در آغوش خواهد گرفت؟ یکی از مهم‌ترین عواملی که می‌تواند از کاسته‌شدن فشار عرضه در بازار سهام بکاهد به وضعیت بازارهای موازی و قیمت دلار آزاد و طلا مرتبط است. با این حال ریسک‌های اثرگذار دیگری همچون ریسک‌های سیستماتیک و سیاست‌های ارزی دولت همچنان علل فشار بر قیمت سهام به شمار می‌روند.

ارزش معاملات نسبت به دوره اوج بورس، همچنان در محدوده نازلی قرار دارد.

ارزش معاملات در فروردین ماه ارقام نزدیک به ۶هزار میلیارد تومان را نیز تجربه کرد، اما در شرایط کنونی به ۳۰۳۱میلیارد تومان رسیده است.

اما یکی دیگر ازمسائلی که باعث عدم‌جذابیت بازار سهام در این مقطع شده موضوع اوراق فروشی دولت است.

به نظر می‌رسد دولت عزم خود را جزم کرده تا از طریق فروش اوراق کسری بودجه را تا حدودی جبران کند.

با توجه به اینکه اوراق تا نرخ سود اوراق بدهی دولتی ۲۹ درصدی هم به فروش می‌رسد؛ بنابراین نباید انتظار داشت رشد بورس به صورت پایدار اتفاق افتد.

بنابراین بعد از هر صعود کوچک بازار مجددا وارد اصلاح می‌شود.

اگرچه این اقدام محلی برای تامین کسری بودجه دولت در هر سال است و موضوع جدیدی نیست اما این عمل با توجه به اینکه بازار سهام با ریسک‌های متعددی مواجه است؛ باعث سردی معاملات در بورس می‌شود؛ آن‌هم در شرایطی که بازارهای موازی هنوز به ثبات نرسیده‌اند و چشم‌انداز روشنی نمی‌توان از وضعیت اقتصادی کشور ترسیم کرد.

روز گذشته در بازارهای دلار و طلا شاهد تداوم افت قیمت بودیم.

به همین دلیل باید دید سیاست‌های ارزی تا کجا پیش خواهد رفت و دلار می‌تواند به زیر کانال ۶۰هزارتومان سقوط کند؟ در صورتی که دلار برای عقبگرد از کانال ۶۰هزار تومان مقاومت نشان ندهد، سناریوی افزایش قیمت دلار نیمایی نیز محقق نخواهد شد.

با توجه به اینکه کارشناسان بازار افزایش نرخ دلار نیمایی در شرایط کنونی را مهم‌ترین محرک رشد بورس عنوان می‌کنند؛ بنابراین عدم‌تغییر نرخ دلار نیمایی عملا می‌تواند رشد بورس از این منظر را مختل کند.

در این میان روند قیمتی در بازارهای جهانی یکی از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر روند آتی بازار سهام است.

در حال حاضر بیش از ۶۰درصد سهام بورسی را شرکت‌های وابسته به بازارهای کالایی تشکیل می‌دهند. به این ترتیب رصد بازارهای کالایی به‌خصوص در کوتاه‌مدت حائز اهمیت است.

یکی از موضوعاتی که باعث هراس سرمایه‌گذاران شده است، ریسک‌های سیاسی موجود و تداوم نگرانی‌ها از آینده ریسک‌هاست. گرچه تلاش مدیران بورسی برای مقابله با پیامدهای تنش‌ها سیگنال مثبت به بازار مخابره کرد اما نگرانی از آینده اقتصادی کشور همچنان مشاهده می‌شود.

یادداشت

بورس درگیر بودجه

فردین آقابزرگی
کارشناس بازارسرمایه

درخصوص وضعیت فعلی بورس در پی مطرح شدن بند «س» تبصره ۶ قانون بودجه ۱۴۰۳ مبنی بر وضع سقف مالیاتی برای سرمایه‌گذاری یک مقوله‌ای را مجدد تداعی می‌کند که دولت برای تامین نقدینگی و کاهش کسری بودجه قوانین و مقررات را تغییر می‌دهد. از سوی دیگر اصلاح بند «س» می‌تواند کمک شایانی به بازار کند این موضوع شوک جدیدی به بورس وارد کرد و مربوط به ابهامات آن است. مثلا فکر کنید قرار باشد دامنه نوسان قیمت را تغییر دهند. ابهامات به وجودآمده در ابتدای امر می‌تواند بازار را شوکه کند. اما وقتی جزییات خبر مشخص شود، طبیعتا از بار روانی منفی پیرامون آن کاسته خواهد شد. به بیان دیگر افراد آماتور در بازار سهام در رویارویی با این قبیل ابهامات بلافاصله در صف فروش قرار می‌گیرند. واقعیت امر این است که بازار به مرور زمان و در میان‌مدت نسبت به این مهم واکنش مثبت نشان خواهد داد.با مرتفع شدن و اصلاحی که در این زمینه صورت گرفت موضوع اصلی در بازار سرمایه قانون مالیات عایدی بر سرمایه است که با اختلاف بسیار فاحش از بازار سرمایه در پایین سطح خود که به نوعی می‌توانیم بگوییم معافیت کامل داشت به نسبت جدول پلکانی که نسبت به سایر بازارها و سایر حوزه‌ها وضع شده از جمله بازار طلا، خودور و سکه اکنون مشمول شده است و شوک منفی به بازار سرمایه داد. قانون مالیات عایدی بر سرمایه شوک مثبت به بازار سرمایه وارد خواهد کرد و با توجه به اینکه از طریق قانون مالیات بر عایدی سرمایه دارایی افراد ردیابی خواهد شد، جابه‌جایی پول رخ خواهد داد و به نوعی بورس میزبان سرمایه‌های جدید و قدرتمند خواهد بود.بر اساس قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی، سپرده‌گذاری، خرید و فروش نهادهای مالی و صندوق‌های سرمایه‌گذاری معاف از مالیات است. اما درحال حاضر در کنار طرح مالیات بر عایدی سرمایه در بند س تبصره ۶ قانون بودجه ۱۴۰۳ برای آنها، سقفی برای مالیات در نظر گرفتند بنابراین این بند قانون مصوب مجلس را نقض می‌کند. از سوی دیگر به نظر می‌رسد که این موضوع تخلف آشکار از فحوای اصل ۴۴ قانون اساسی مبنی بر لزوم کوچک‌سازی دولت بوده است و درحال حاضر دولت به اشکال مختلف اصرار بر جلوگیری از کوچک کردن بدنه خود می‌کند. حتی به قیمت خراب کردن شرایط کسب و کار در حوزه اقتصاد و بازار سرمایه تا به اهداف بودجه‌ای خود برسد؛ چراکه هزینه‌هایش به دلیل اینکه قصد واگذاری و کوچک کردن خود را ندارد بالا است.

دنیای رمز ارز

حمله نهنگ بیت‌کوین به اتریوم!

مایکل سیلور، بنیانگذار و مدیر اجرایی شرکت مایکرواستراتژی (MicroStrategy) که این شرکت را به یکی از بزرگ‌ترین دارندگان ذخایر بیت کوین تبدیل کرده، با اظهارات جدید خود دوباره در سرخط خبرها قرار گرفته است. وی این بار به جای بیت کوین به صحبت در مورد آلتکوین‌ها پرداخته است.در اظهارات اخیر خود، سیلور آینده‌ای را ترسیم کرده که در آن، کمیسیون بورس و اوراق بهادار ایالات متحده (SEC) با آلت‌کوین‌های پیشرو مانند اتریوم (ETH)، بایننس کوین (BNB)، سولانا (SOL)، ریپل (XRP) و کاردانو (ADA) با سخت‌گیری بیشتری برخورد خواهد کرد. او به جرأت ادعا کرده که SEC همه درخواست‌های مربوط به صندوق‌های ETF اسپات اتریوم را رد خواهد کرد.وی همچنین پیش‌بینی می‌کند که SEC این آلت‌کوین‌ها را مجدداً به عنوان اوراق بهادار طبقه‌بندی خواهد نمود.

این تغییر مقررات به طور قابل توجهی بر نحوه معامله و نگرش مؤسسات به این آلتکوین‌ها تأثیر خواهد گذاشت.

اظهارات اخیر سیلور در برهه‌ای حساس که SEC در حال بررسی اعطای مجوز به صندوق‌های ETF اسپات اتریوم است، بیان شده‌اند.

این آژانس تصمیم نهایی خود را در مورد این محصولات مالی، در ۲۳ و ۲۴ ماه می منتشر خواهد کرد. لازم است به یادآوری است که سیلور یکی از طرفداران سرسخت بیت کوین است و رگه‌هایی از سوگیری هم می‌تواند در اظهارات وی وجود داشته باشد.

با این حال، نگاهی به تاریخچه عملکرد اخیر SEC نشان می‌دهد که احتمال درست بودن پیش‌بینی‌های وی بسیار بالا است.

اظهارات سیلور بحث‌های زیادی را در جامعه آلتکوین‌ها ایجاد کرده است. برخی از تأثیر دومینووار می‌ترسند؛ زیرا سرکوب بالقوه اتریوم توسط SEC بر کل بازار آلتکوین‌ها تأثیر خواهد داشت. برخی دیگر خوش‌بین هستند و معتقدند تمرکز SEC بر روی اوراق بهادار ثبت نشده‌ای است که در قالب آلت‌کوین فعالیت می‌کنند و نگرانی بابت ارزهای دیجیتال معروفی مانند اتریوم یا کاردانو وجود ندارد.

هفته‌های آینده در تعیین اعتبار پیش‌بینی‌های سیلور بسیار مهم خواهد بود. تصمیم SEC در مورد محصولات اتریوم تا حد زیادی رویکرد آینده این آژانس را مشخص خواهد کرد.

نقطه عطفی بزرگ برای بلاکچین بیت کوین

شبکه بلاکچین بیت کوین با پردازش یک‌میلیاردمین تراکنش خود به نقطه عطف مهمی دست یافته است. این دستاورد در حالی که قیمت بیت کوین در حال تثبیت در محدوده ۶۴ هزار دلاری است، توانایی این شبکه را برای پردازش ایمن و بدون نقص تراکنش‌ها برجسته می‌کند.

در همین حال، ویلی وو، تحلیلگر بیت کوین، نرخ پذیرش فعلی بیت کوین را که معادل ۴.۷ درصد است، با سطح پذیرش اینترنت در اواخر دهه ۱۹۹۰ مقایسه می‌کند و معتقد است که بیت‌کوین هنوز در مراحل اولیه پذیرش قرار دارد.

با راه‌اندازی محصولاتی نظیر صندوق قابل معامله در بورس (ETF) اسپات بیت‌کوین، انتظار می‌رود پذیرش این ارز دیجیتال از سطوح فعلی به شکل تصاعدی رشد کند.

صندوق‌های سرمایه‌گذاری بیت‌کوین در سراسر جهان با تقاضای روزافزونی مواجه هستند که نشان‌دهنده افزایش علاقه به این دارایی است.

تحلیلگران همچنین به مقایسه بین بلاکچین بیت‌کوین و غول‌های پرداخت مانند ویزا و مسترکارت پرداخته‌اند.بنیانگذار برنامه Orange Pill App بیان می‌کند که بیت‌کوین تنها در ۱۵ سال به ۱ میلیارد تراکنش دست یافته، در حالی که ویزا برای رسیدن به همین نقطه عطف ۲۵ سال زمان صرف کرده است. این مقایسه نشان‌دهنده رشد سریع و پذیرش قابل‌توجه بیت‌کوین در عرصه پرداخت است.

توجه به این نکته مهم است که بیت‌کوین با شرکت‌های پرداخت متعددی مانند ویزا (Visa)، مسترکارت (Mastercard)، پی‌پال (PayPal)، ونمو (Venmo) و علی‌پی (Alipay) رقابت می‌کند. این شرکت‌ها از میلیاردها دلار بودجه برای بازاریابی و هزاران کارمند بهره می‌برند. علی‌رغم این چالش‌ها، بیت‌کوین همچنان انعطاف‌پذیری و رشد قابل‌توجهی را در صنعت پرداخت به نمایش گذاشته است.

نرخ پذیرش فعلی بیت‌کوین و تشابه آن با نرخ پذیرش اینترنت در دهه ۱۹۹۰ و دیگر موارد، نشان می‌دهند که افراد و مؤسسات هنوز به طور کامل بیت‌کوین را نپذیرفته‌اند و از این رو، پتانسیل زیادی برای گسترش پذیرش این ارز دیجیتال در آینده وجود دارد.

کوین‌بیس با شکایت دسته‌جمعی دیگری روبرو شد!

صرافی کوین‌بیس با اتهام فریب سرمایه‌گذاران به خرید اوراق بهادار روبرو شده است. طبق گزارش‌ها، یک شکایت دسته‌جمعی توسط گروهی از مشتریان کوین‌بیس تنظیم شده و ادعا می‌کند مدل کسب‌وکار این صرافی غیرقانونی بوده است.

شاکیان این پرونده که توسط شرکت حقوقی Scott+Scott نمایندگی می‌شوند، ادعا می‌کنند که فروش دارایی‌های دیجیتال توسط کوین‌بیس از بدو تاسیس این شرکت، قوانین اوراق بهادار ایالتی را نقض کرده است.

آن‌ها توکن‌هایی مانند سولانا (SOL)، نیر پروتکل (NEAR)، دیسنترالند (Decentraland)، الگوراند (Algorand)، یونی‌سواپ (UNI)، تزوس (XTZ) و استلار لومنز (XLM) را به عنوان اوراق بهادار معرفی کرده‌اند.

به گفته شاکیان، کوین‌بیس در توافقنامه کاربری خود اذعان کرده که یک «کارگزار اوراق بهادار» است و دارایی‌های دیجیتال را به عنوان قراردادهای سرمایه‌گذاری یا سایر اوراق بهادار به فروش می‌رساند.

شاکیان خواستار ابطال کامل معاملات، خسارت قانونی و توقف فعالیت کوین‌بیس از طریق محاکمه هستند. این شکایت شبیه به پرونده دیگری است که پیش‌تر ادعا می‌کرد فروش اوراق بهادار توسط کوین‌بیس به مصرف‌کنندگان آسیب رسانده است.

کوین‌بیس پیش‌تر استدلال کرده بود که فروش ثانویه دارایی‌های دیجیتال، الزامات معاملات اوراق بهادار را برآورده نمی‌کند و ارتباط مقررات اوراق بهادار را با این نوع معاملات زیر سوال برده بود. کوین‌بیس همچنین در واکنش به تصمیم اخیر دادگاه مبنی بر ادامه پرونده، تقاضای تجدیدنظر کرده است.

علی‌رغم این چالش‌های حقوقی، کوین‌بیس توانست در سه ماهه اول سال ۲۰۲۴ به درآمد کل ۱.۶ میلیارد دلاری و درآمد خالص ۱.۲ میلیارد دلاری دست یابد.

همچنین، سود تعدیل شده این صرافی در این دوره، به ۱ میلیارد دلار رسید.

در همین حال، میشابور (Mishaboar)، توسعه‌دهنده دوج‌کوین، نگرانی‌هایی را درباره حریم خصوصی در اکوسیستم کوین‌بیس، شامل کیف پول کوین‌بیس و این صرافی، مطرح کرده است.

به گفته وی، با اتصال این کیف پول به حساب کاربری مرتبط، ناشناس بودن کاربران به طور کامل از بین می‌رود و تراکنش‌های آن‌ها در سراسر چندین بلاکچین قابل ردیابی می‌شود.